

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

15 Mayıs 2013 Çarşamba

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

15 Mayıs 2013 Çarşamba

---0---

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2010 ve 2011 yıllarına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleri	1:50
Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumu Başkanlığının 2011 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri	51:72

İ Ç İ N D E K İ L E R

<u>İİ</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:40
Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2010 ve 2011 yıllarına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleri	1:50
Dr. Bülent ÜZÜMCÜ (Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdür Vekili)	1:3
Aykut ERDOĞDU İstanbul	3:4
Öneri 1 (2011 yılı)	4:5
Necati ÖZENSOY Bursa	5
Dr. Bülent ÜZÜMCÜ (Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdür Vekili)	5, 7
Kemalettin YILMAZ Afyonkarahisar	5, 11:12
Aykut ERDOĞDU İstanbul	5:7
Haydar AKAR Kocaeli	7:8
Turgay DEVELİ Adana	8:9
Tufan KÖSE Çorum	9, 13
Kamer GENÇ Tunceli	9:10
Ali SARIBAŞ Çanakkale	10:11
Mehmet Cemal ÖZTAYLAN Balıkesir	12:13
Cevaplar	13:16, 17:18
Dr. Bülent ÜZÜMCÜ (Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdür Vekili)	13:16, 17:18, 20
Aykut ERDOĞDU İstanbul	14, 16, 18
Tufan KÖSE Çorum	14, 20
Necati ÖZENSOY Bursa	14:15, 18:19, 20
Turgay DEVELİ Adana	15, 17

Haydar AKAR	Kocaeli	15, 16, 17
Kamer GENÇ	Tunceli	15:16, 17, 19
Sayıştay Temsilcisi		16, 17, 19
Mehmet Azmi AKSU (Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı)		16:17
Mehmet Cemal ÖZTAYLAN	Balıkesir	16
Selim YÜCEL (Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı)		18:20
Mehmet GELDİ	Giresun	19
Öneri 2		20
Cevap 2		20:21
Dr. Bülent ÜZÜMCÜ (Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdür Vekili)		20:21, 22:23
Necati ÖZENSOY	Bursa	21, 22
Haydar AKAR	Kocaeli	21:22
Ali SARIBAŞ	Çanakkale	22
Öneri 3		23
Cevap 3		23:24
Dr. Bülent ÜZÜMCÜ (Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdür Vekili)		23:24, 25, 26, 27, 29, 32, 33
Necati ÖZENSOY	Bursa	24, 25, 26, 36
Sayıştay Temsilcisi		24:25, 26, 34, 35
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	25, 28:29, 34, 35
Haydar AKAR	Kocaeli	25, 30:31, 35:36
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Temsilcisi		25
Kamer GENÇ	Tunceli	26:27, 31, 32, 33, 34, 35
İsmail GÜNEŞ	Uşak	26, 27, 35
Mehmet GELDİ	Giresun	27, 32
Ali SARIBAŞ	Çanakkale	27, 29:30
Ziver ÖZDEMİR	Batman	30
Bünyamin ÖZBEK	Bayburt	30
Mehmet Cemal ÖZTAYLAN	Balıkesir	31, 35
Mehmet ŞEKER	Gaziantep	31:32, 34
Mehmet Azmi AKSU (Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı)		32:33
Adnan TAYLAN (Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Temsilcisi)		34:36
Öneri 4		36
Cevap 4		36
Dr. Bülent ÜZÜMCÜ (Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdür Vekili)		36
Mehmet ŞEKER	Gaziantep	36:37
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	37:38
Kamer GENÇ	Tunceli	38
Turgay DEVELİ	Adana	38:39
Haydar AKAR	Kocaeli	39:40
İKİNCİ OTURUM		41:
Necati ÖZENSOY	Bursa	41:42, 48:49
Ali SARIBAŞ	Çanakkale	42:43
İsmail GÜNEŞ	Uşak	43:44, 45, 48

Aydın BIYIKLIOĞLU	Trabzon	44
Tufan KÖSE	Çorum	44:45, 46, 48, 49
Haydar AKAR	Kocaeli	45, 46, 48
Ziver ÖZDEMİR	Batman	45, 46, 47
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	45, 46:47, 49
Bünyamin ÖZBEK	Bayburt	48
Mustafa Gökhan GÜLŞEN	Kastamonu	48
Dr. Bülent ÜZÜMCÜ (Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdür Vekili)		49, 50
Turgay DEVELİ	Develi	49
Sonuç (2010 ve 2011 yılları)		50
Sayıştay Temsilcisi		50
Dr. Bülent ÜZÜMCÜ (Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdür Vekili)		50
ÜÇÜNCÜ OTURUM		51:72
Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumu Başkanlığının 2011 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri		51:72
Dr. Hüsnü TEKİN (T.C. Şeker Kurumu Başkanı)		51:53
Haydar AKAR	Kocaeli	53:54
Öneri 1		54
Sayıştay Temsilcisi		54
Cevap 1		54
Dr. Hüsnü TEKİN (T.C. Şeker Kurumu Başkanı)		54, 60:63, 66, 71:72
Haydar AKAR	Kocaeli	54:55, 55:56, 60, 61, 63:64, 65, 67:70
M. Mustafa SAYINATAÇ (Şeker Kurulu Üyesi)		55, 60, 64:66, 68
Tufan KÖSE	Çorum	55, 57:58, 60:61, 63
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	55, 59:60
Necati ÖZENSOY	Bursa	56:57, 60, 67, 71, 72
İsmail GÜNEŞ	Uşak	58, 59, 62, 64, 66, 68:69
Kamer GENÇ	Tunceli	58:59, 61
Mustafa Gökhan GÜLŞEN	Kastamonu	66:67, 69, 71
Adnan YILMAZ	Erzurum	69
Turgay DEVELİ	Adana	70
Sayıştay Temsilcisi		71
Sonuç (2011 yılı)		72
Necati ÖZENSOY	Bursa	72
Dr. Hüsnü TEKİN (T.C. Şeker Kurumu Başkanı)		72

Açılma Saati: 10.33

Kapanma Saati: 17.48

BİRİNCİ OTURUM

15 Mayıs 2013 Çarşamba

Açılma Saati: 10.33

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

(Oturum, Başkan Vekili Ahmet Yeni tarafından açıldı)

0

BAŞKAN – Hepinize günaydın, hayırlı sabahlar diliyorum.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığının, kamu kurumlarımızın ve basınımızın değerli temsilcileri; toplantımıza hepiniz hoş geldiniz.

24' üncü Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı'nın 6' ncı Birleşimini açıyorum.

Bugün **gündemimizde sırasıyla Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2010, 2011 ve Şeker Kurumu Başkanlığının 2011 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri** yer almaktadır.

Değerli üyeler, çalışmalarımıza **Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2010 ve 2011 yıllarına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleriyle** başlıyoruz.

Şeker üretimi ile birlikte makine ve elektromekanik aygıt üretimi, alkol üretimi ve tohum işletmeciliği de yapan Türkiye Şeker Fabrikaları, mevcut 4 adet şeker fabrikasının birleştirilmesi suretiyle 1935 yılında kurulmuştur. Kurulduğu yıldan bu yana pancardan şeker üreten şirket, Türk tarımına ve tarıma dayalı sanayiye de öncülük etmiştir. Ülkemizde şeker üretimi faaliyetleri 2001 yılında çıkarılan 4634 sayılı Şeker Kanunu hükümleri ve yine bu kanunla kurulan Şeker Kurumu kararlarıyla yürütülmeye başlanmış, bu yasal düzenlemeyle birlikte uzun yıllar istikrar sağlanamayan şeker sektöründe üretim ve stok dengesi kurulması amaçlanmıştır.

Değerli üyeler, bildiğiniz gibi, coğrafi nedenlerle ülkemizdeki şeker maliyeti yüksek olan şeker pancarından üretilmektedir. Genel olarak dünyadaki üretime baktığımızda, dünya şeker üretiminin yüzde 80'inin kamış şeker, yüzde 20'sinin pancar şekerini olduğunu görüyoruz. Maliyeti düşük olan kamış şekerini dünya pazarlarında fiyat üstünlüğüne sahip olduğundan ülkemizde üretilen yüksek maliyetli pancar şekerinin ihracat imkânı bulunmamaktadır. Böyle olmakla birlikte gelecekte yaşanabilecek ithalat baskılarından korunabilmemiz için şeker sanayisinde belirlenecek politikaların uluslararası dinamikleri de dikkate alarak öncelikle ülkemizin çıkarlarının korunmasına, pancar ve şeker üretimimizin istikrarlı bir biçimde sürdürülmesine yönelik olmalıdır.

Şimdi, Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere, Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Genel Müdür Vekili Bülent Üzümcü'ye söz vereceğim. Ancak, ondan önce toplantımıza iştirak eden değerli kurum yetkililerinin ve temsilcilerinin, diğer kamu kurumlarının temsilcilerinin kurumumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendini tanıttı)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi, Genel Müdür Vekili Bülent Üzümcü'ye söz veriyorum, sunum yapmak üzere.

Buyurun.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A. Ş. GENEL MÜDÜR VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri, sayın Sayıştay denetçileri, bakanlık ve üst kuruluşların değerli temsilcileri; sizleri Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi çalışanları ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Dünya ve ülkemiz şeker sektörüyle faaliyetlerimiz hakkında kısa bilgi vermek istiyorum. Tarım sektörü dünyanın her yerinde hassas ve stratejik bir sektör olmasının yanında beslenme, istihdam ve kalkınma için de önemli bir kaynaktır. Şeker ise tarım ve sanayinin örtüştüğü son derece hassas dengelerin korunmasını gerektiren bir sektördür. Bir yandan tüm şeker tüketicisinin, diğer yandan da tüm pancar üreticilerinin menfaatlerinin gözetilmesi gerekmektedir.

Dünyada beyaz eş değeri olarak yılda 150, 160 milyon ton civarında sakkaroz kökenli şeker üretilmektedir. Bunun yaklaşık yüzde 20'si pancardan, yüzde 80'i kamıştan elde edilmektedir. 2012-13 döneminde dünya şeker üretiminin 166 milyon ton, tüketiminin ise 158 milyon ton olması beklenmektedir. Bu artıştaki en büyük pay dünyanın en büyük şeker üreticisi Brezilya'da olup 2012-13 dönemi için 37 milyon ton üretim beklenmektedir. Brezilya aynı zamanda 24 milyon ton ihracat rakamı ile de dünyanın en büyük ihracatçısıdır. Hindistan ise 22 milyon ton ile dünyanın en büyük tüketicisidir.

Uluslararası piyasalarda dış ticarete konu olan şeker miktarı 50 milyon ton civarındadır. Uluslararası şeker ticareti dünya borsa fiyatları esas alınmak suretiyle yapılmakta, borsa fiyatlarını ticarete hâkim pozisyonda olan düşük maliyetli kamış şekeri belirlemektedir. Beyaz şekerin Londra borsasındaki 2010 yılı ortalama fiyatı ton başında 615 dolar, 2011 yılı ortalama 705 dolar, 2012 yılı ortalama ise 588 dolar olmuştur.

Avrupa Birliğinde 2006 yılında radikal bir şeker reformu gerçekleştirilmiştir. 2014 - 15 dönemine kadar sürecek olan reform kapsamında beyaz şeker fiyatı yüzde 36 düşürülerek 404,4 euro/tona, pancar minimum fiyatı ise yüzde 39'a düşürülerek 26,29 euro/tona indirilmiştir. Reform ile Avrupa şeker sanayinde bir yeniden yapılandırma gerçekleştirilmiş, ayrıca reform öncesi dünyanın en büyük ikinci ihracatçısı olan Avrupa Birliği net ithalatçı konuma gelmiştir. 2014-15'e kadar Avrupa Birliği kotası 13,3 milyon tonu beyaz şeker, 0,7 milyon tonu izoglikoz olmak üzere toplam 14 milyon ton olarak belirlenmiştir. Avrupa Birliğinin beyaz şeker olarak 2012-13 üretiminin 16 milyon ton, tüketiminin ise 17,8 milyon ton olması beklenmektedir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; 2011-2012 ürün yılı itibarıyla Türkiye dünya pancar şekeri üretimindeki yaklaşık yüzde 6 payı ile dünyada önemli bir konuma sahiptir. Bugün ülkemiz şeker sektöründe hem özel hem de devlet fabrikalarında şeker üretimi yapılmaktadır. Türkiye'nin tatlandırıcı üretim kapasitesi; 990 bin tonu nişasta bazlı şeker olmak üzere toplam 4 milyon 141 bin tondur. Bu kapasitenin 2 milyon 36 bin tonu TÜRKŞEKER'e aittir. TÜRKŞEKER hâlen 2 milyar 117 milyon 996 bin 728 TL sermaye, 13.861 kayıtlı istihdam, 25 şeker, 4 alkol, 5 makine, 1 elektromekanik aygıtlar, 1 tohum işleme fabrikası ve 1 Şeker Enstitüsü ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

2010-11 pazarlama dönemi için Şeker Kurumunca şirketimize 1 milyon 252 bin ton A şeker üretim kotası tahsis edilmiş, mukabilinde 10 milyon 200 bin ton pancar üretilmesi planlanmış, rekolte bedeli olarak ödenen 10 milyon 132 bin ton gerçekleştirmiştir. 9 milyon 613 bin ton pancar işlenerek, 1 milyon 260 bin ton şeker üretilmiş, yan ürün olarak da 394 bin ton melas elde edilmiştir. 2010 yılında makine fabrikalarımızda 3 bin 449 ton makine, tesis imal edilmiş, alkol üretimimiz ise 6 milyon 560 bin litre olmuştur. 2010 yılında üretici tarafından taahhüt edilen yüzde 16 polar şeker ihtiva eden net 1 ton A kotası şeker pancarın baz alım kesin fiyatı 118 TL olarak belirlenmiş, karşılığında tahakkuk eden 1 milyar 161 milyon TL bedel süresi içinde ödenmiştir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; 2011-12 pazarlama yılı için şirketimize 1 milyon 248 bin 700 ton A şeker üretim kotası tahsis edilmiştir. Teşekkülümüzce de 2011 yılında 10 milyon 200 bin ton A kotası pancar üretilmesi planlanmış; bu dönemde 8 milyon 550 bin ton pancar işlenerek, 1 milyon 214 bin 500 ton şeker üretilmiş, yan ürün olarak 349. 600 ton melas elde edilmiştir. 2011 yılında; makine fabrikalarımızda 3. 792 ton makine, tesis imal edilmiş, alkol üretimimiz ise 5 milyon 190 bin litre olmuştur.

2011 yılı ürünü 1 ton A kotası şeker pancarının baz alım fiyatı 125 TL olarak uygulanmış, 2012 yılı baz alım fiyatı ise 135 TL olarak belirlenmiştir. Bu fiyatın aynı zamanda 2013 yılı avans fiyatı olarak da uygulanması, 2013 yılı kesin fiyatının ise sektörde ve ülkede oluşacak gelişmelere bağlı olarak ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda en geç 2013 yılı Ekim ayı sonuna kadar belirlenmesi kararlaştırılmıştır. 2011 yılı ürünü satın alınan 8 milyon 951 bin ton pancara karşılık tahakkuk eden 1 milyar 171 milyon TL bedel süresi içinde ödenmiştir.

Yurt içinde pazarlanmayıp ancak ihraç edilebilen C şekerinin hammaddesi olarak kullanılan 1 ton C pancarının fiyatı 2010, 2011 ve 2012 yılları için 70 TL olarak belirlenmiştir. 2012 - 2013 pazarlama yılı için şirketimize 1 milyon 239 bin 500 ton A şeker üretim kotası tahsis edilmiş, karşılığında 10 milyon 200 bin ton pancar üretim kotası belirlenmiştir. Bu dönemde 8 milyon 130 bin ton pancar işlenerek 1 milyon 169 bin 900 ton şeker üretilmiştir. 2012 yılı ürünü satın alınan 8 milyon 426 bin 792 ton pancara karşılık tahakkuk eden 1 milyar 212 milyon 603 bin TL bedel sözleşme gereği 30 Nisan 2013 itibarıyla ödenmiştir. 2013 - 2014 pazarlama yılı için şirketimize 1 milyon 230 bin 500 ton A şeker üretim kotası tahsis edilmiş, karşılığında 10 milyon 200 bin ton pancar üretim kotası belirlenmiştir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; 2010 yılında toplam 1 milyon 105 bin ton şeker satılmış, genel satış hacmi 2 milyar 82 milyon TL olarak gerçekleşirken, ülke ekonomisine 561 milyon dolar katma değer yaratılmış, bu dönem 59 milyon 750 bin TL zararla kapatılmıştır. Ancak, imalatçı ihracatçılara yapılan tahsisat belgesi karşılığı 136. 948 ton şeker satışından 57 milyon 913 bin TL zarar

edilmiş, bu zarar şirketimiz bünyesinde kalmamış olsaydı, 2010 yılı faaliyetlerimiz 1 milyon 836 bin TL gibi daha az bir dönem zararı ile kapatılmış olacaktı.

2011 yılında toplam 1 milyon 163 bin 768 ton şeker satılmış, ciromuz 2 milyar 266 milyon TL olarak gerçekleşmiş ancak bilançomuz 134 milyon 883 bin TL zarar ile kapatılmıştır. İmalatçı ihracatçılara yapılan tahsisat belgesi karşılığı 204. 177 ton şeker satışından 12,2 milyon TL; 19. 250 ton ihraç şekeri satışından 3,7 milyon TL olmak üzere toplam 15,9 milyon TL zarar oluşmuş, bu zarar şirketimiz bünyesinde kalmıştır. Bu dönemde ülke ekonomisine TÜRKŞEKER, 508 milyon dolar katma değer yaratmıştır.

2012 yılında da vadeli ve indirimli peşin şeker satışlarıyla çiftçiye pancar bedeli karşılığı yapılan satışlar, personele yapılan satışlar ile imalatçı ve ihracatçılara tahsisat belgesi karşılığı ve ayrıca ihraç kaydıyla olmak üzere C şekeri satışları gibi stok azaltıcı tedbirlerin uygulamasına devam edilmiştir. Netice itibarıyla...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, biraz özet yapabilirseniz...

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A. Ş. GENEL MÜDÜR VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – Bitmek üzere Sayın Başkan.

1 Eylül 2012 tarihi ile başlayan 2012-2013 pazarlama yılına 48 bin ton A kotası, 50 bin ton B kotası ve 209 bin ton C şekeri olmak üzere toplam 307 bin ton gibi yüksek olmayan bir şeker stokuyla girilmiştir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; sektörün en büyüğü olarak ülke tarımına öncülük etmek ve ülke ekonomisine katkıda bulunmak açısından TÜRKŞEKER, kamu kurumu olmanın bilincini hep taşımıştır. Ancak, maliyetleri aşağı çekme konusunda pancar üretiminde yüksek verimli ve hastalıklara dayanıklı çeşitlerin seçilmesi, ekonomik olmayan kantarların kapatılması ve bu kantarlara bağlı üreticilerin pancarlarının fabrika merkezlerine tesliminin sağlanması ile fabrikalar arası taşımanın azaltılması, pancar boşaltma ve temizleme makinelerinin etkin kullanılması, pancar analiz laboratuvarlarının tam gün çalıştırılması, enerji, iş gücü ve zamandan tasarruf sağlanması gibi konularda her türlü tedbirin alınmasına rağmen maliyet sorunu aşamamış olup tüm bu tarımsal ve işletme faaliyetlerinin yanı sıra, finans yönetimi açısından harcamalarda azami tasarrufa gidilmesi, stok şekerin nakite dönüştürülmesi, kamusal yapının elverdiği ölçüde her türlü pazarlama tekniklerinin uygulanmasına rağmen 2010 ve 2011 yılları bilançolarımız zarar ile kapatılmıştır.

Bunun başlıca sebepleri, başta kamusal statüden kaynaklanan yapıyla birlikte, küçük ve orta kapasiteli fabrikaların ölçek ekonomisine uygun olmamasının yanı sıra, hammaddeye yakınlık, pancar verimleri açısından kuruluş yerlerinin de uygun olmaması, işçilik maliyetlerinin yüksekliği gibi unsurlardır.

Sayın Başkan, sayın üyeler; 2000 yılında özelleştirme kapsamına alınmış olan şirketimizin özelleştirme süreci yaklaşık on üç yıldır devam etmektedir. Bu kapsamda 6 portföy grubu oluşturulmuş, özelleştirme çalışmaları, Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca sürdürülmektedir. Bu bağlamda Bakanlar Kurulu kararıyla kabul edilen Orta Vadeli Program'ın 2013-2015 Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Özelleştirme başlığı altında "Kamu, elektrik dağıtımı ve şeker üretimi alanlarından tamamen çekilecek." kararı ve ÖYK kararlarına istinaden, şirketimize ait şeker fabrikalarının coğrafi bazı portföy grupları hâlinde ve diğer fabrikaların münferiden varlık satışı yöntemiyle özelleştirilmesine ilişkin idare tarafından gerçekleştirilen çalışmalar ve atıl arsa, arazilerin ve diğer taşınmazların satış yöntemiyle özelleştirilmesi için gerek idare tarafından gerekse verilen yetki çerçevesinde TÜRKŞEKER Anonim Şirketi tarafından sürdürülen çalışmalar planlı şekilde devam etmektedir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; hem ihalelerin iptali hem de 2013 - 2015 dönemi Orta Vadeli Program'daki ifadeler şirketimizin personel ve yatırım ödenek ihtiyacına yeni bir boyut kazandırmıştır. Bu bağlamda TÜRKŞEKER'in özelleştirilmesinin yakın gelecekte de ya da öngörülen sürede gerçekleşmesinin zor olacağı kanısındayız. Zorunlu, acil personel ihtiyacının karşılanması ve yeterli miktarda yatırım ödeneklerinin tefriki elzem hâline gelmiştir.

Sözlerimi burada bitirirken faaliyetlerimize destek ve yardımlarından dolayı tüm katılımcı kurum ve kuruluşlara teşekkür eder, yüce Komisyonunuzu şahsım ve temsil ettiğim Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi adına saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Değerli üyeler, şimdi, kuruluşun 2010 yılı önerilerinin görüşmelerine geçiyoruz. Kuruluşla ilgili **2010 yılına ait 4 adet öneri** bulunmaktadır. 1'inci öneriyi...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Öneriye geçmeden önce söz almak istiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi, tabii hemen söz talepleri başladı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben, usul hakkında ve katılım hakkında bir şey söylemek...

BAŞKAN – Ama şu anda hemen düğmeye basmaya başladı arkadaşlar, nasıl bir yol izleyelim şimdi burada biz sistemimiz...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben usul hakkında ve katılım hakkında konuşmak istiyorum Başkanım. Öneriyle alakalı olmadığı için...

BAŞKAN – Buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle KİT Komisyonu çalışmamızın yurdumuza ve halkımıza değer katmasını umuyorum.

Sayın Başkan, burada Hazine, Maliye ve DPT’den katılım seviyesini ben tekrar görmek istiyorum. Hangi düzeyde katılımlar var, bunu da Komisyonun bilgisine arz etmek istiyorum. Çünkü bu dönem umuyorum ki iktidar partisi milletvekilleri Medise denetim anlamında bilgi verecek, hesap vermeye gelecek kurumların en azından daire başkanı seviyesinde katılımını sağlarlar. Biz muhalefet milletvekili olarak icracı bir güce sahip değiliz ancak bu bakanlıkların KİT Komisyonu gibi son derece önemli bir komisyonda Türkiye’nin makroekonomisinin temel kuruluşlarının hesaplarının görüşüleceği komisyonlara bazen uzman yardımcısı düzeyinde katılmaları bu bakanlıkların yasama iradesine saygısızlığı olarak değerlendiriyorum ve KİT Komisyonunun bu konuda ortaklaşa bir karar alarak ilgili bakanlıkların minimum daire başkanı düzeyinde katılımının sağlanması yönünde tavsiye kararı alınmasını rica ediyorum.

Saygılarımı arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlarımız kendilerini tanıtmış idiler, onunla ilgili imzaları da alındı, burada isterseniz onları size verebiliriz. Bu konuyla ilgili kendi aramızda bir toplantı yaptıktan sonra... Biz de katılıyoruz sizin görüşlerinize.

Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 1’inci öneriyi **2011 yılına ait 1 no.lu öneriyle aynı mahiyette** olduğu için aynı işleme tabi olacak.

1’inci öneriyi okutuyorum:

Öneri 1- Özelleştirmenin öngörülen sürede gerçekleşmemesi ve özelleştirme süreci tamamlanıncaya kadar faaliyetini sürdürmek durumunda olan kuruluşta, çalışmalarının sağlıklı yürütülmesini aksatacak düzeye ulaşan nitelikli personel açığı ile işçi noksanlığının kısa sürede giderilmesi,

Teşekkürümüz bünyesindeki fabrikalarımızın faaliyetlerini sürdürebilmesi için, personel ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak;

Muhteviyatında personel ihtiyacımızın bütün gerekçeleri ile; teknik ve yüksek tahsilli idari personel ile pancar tesellüm, atık su tesisleri, kampanya ve mevsimlik işçi ihtiyaçlarının açıktan veya naklen temin edilmesi teklifimizle birlikte, 151 teknik personel, 153 yüksek tahsilli idari personel, 818 kampanya ve mevsimlik işçi ile halen çalışmakta olan mevsimlik işçilerden 500’ünün kadroya alınmasını içeren 30/09/2009 tarih ve 12785 sayılı yazımız ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığına iletilmiş,

Aynı mahiyetteki 21/04/2010 tarih ve 4543 sayılı yazımızla talebimiz yinelenmiş olup, ayrıca, Hazine Müsteşarlığının 2010 yılı Yatırım ve Finansman Programının Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Genelgesine göre, 2009 yılında şirketimizden ayrılan memur, sözleşmeli ve işçi olmak üzere toplam 600 personelin yüzde 10’u nispetindeki 60 personel (ziraat, kimya, makine, elektrik, elektrik-elektronik mühendisleri ile fakültelerin muhasebe ve işletme bölümlerinden mezunlar) için açıktan veya naklen atama yetkisini 2009 yılındaki personel talebimizden ayrı olarak değerlendirmeye alınması hususu Özelleştirme İdaresi Başkanlığına iletilmiş,

Yine, 239 teknik personel, 194 yüksek tahsilli idari personel ile 2.318 mevsimlik işçinin açıktan veya naklen atanmaları konusunda Yönetim Kurulumuzdan 30/09/2010 tarih ve 2671/15 sayılı Karar istihsal edilmiş, onay alınmak üzere Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığına 01/10/2010 tarih ve 11221 sayılı yazı ekinde gönderilmiştir.

TC Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından şirketimize gönderilen 08/02/2011 tarih ve 1100 sayılı yazı ekinde yer alan; Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca Sayıştay Başkanlığına iletilen 08/02/2011 tarih ve 1099 sayılı yazı ile verilen cevap; “TÜRKŞEKER AŞ’nin özelleştirme kapsam ve programında olması nedeniyle, özelleştirme stratejileri belirlenen fabrikaların özelleştirilmesi halinde özelleştirilen fabrikalarda çalışan personelin öncelikle ihtiyacı olan fabrikalara nakillerinin yapılması suretiyle (kurum içi atamalarla) eleman açığının kapatılacağı düşünülmektedir. Ayrıca, şirketin özelleştirme programında olması nedeniyle eleman ihtiyacının hizmet alımı yoluyla karşılanmasının uygun olacağı düşünülmektedir” şeklindedir.

Ancak, 29/11/2011 tarihinde nihai pazarlık görüşmeleri tamamlanmış olan Portföy-B; Elazığ, Malatya, Erzincan ve Elbistan Şeker Fabrikaları ile Portföy-C; Kastamonu, Kırşehir, Turhal, Yozgat, Çorum ve Çarşamba Şeker Fabrikalarının ihaleleri Özelleştirme Yüksek Kurulunun 09/10/2012 tarih ve 2012/151 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

Bu bağlamda yeni bir durum söz konusu olmuş, “özelleştirilen fabrikalarda çalışan personelin öncelikle ihtiyacı olan fabrikalara nakillerinin yapılması suretiyle eleman açığının giderilmesi” yolu kapanmıştır. Had safhaya ulaşmış olan personel ihtiyacımızın karşılanması ancak 4046 sayılı yasada değişiklik yapılması halinde mümkün olabilecektir. Personel ihtiyacının özelleştirmelerin gerçekleşeceği son ana kadar karşılanmaya devam edilmesinin önünü açacak yasal ve idari düzenlemelerin bir an önce yapılması üretimin devamlılığı için zaruret hâline gelmiştir.

BAŞKAN – Söz almak isteyen arkadaşlarımıza söz vereceğim.

Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, Şeker Fabrikalarının özelleştirme sürecinde daha iyi yönetilmesi için alınması gereken tedbirler burada önerilmiş. Bu da önemli tabii yani 2000 yılında özelleştirmeye alınmış kurum, 2013 yılına gelmiş hâlâ özelleştirme süreci tamamlanmamış ve hatta bu süreç de devam ediyor. Ancak, burada sadece işçi alımıyla, işçi istihdamıyla ilgili birtakım şeylerden bahsediliyor ama ben burada yine fabrika yönetimiyle alakalı benim gözüme takılan bir şeyi de ifade etmek istiyorum. Şimdi, Şeker Fabrikaları Genel Müdür Vekili Sayın Bülent Üzümcü hukukçu. Yani şimdi, bir hukukçu, Şeker Fabrikalarının üretimini nasıl anlayıp yönetebilir ben onu merak ediyorum bir kimya mühendisi olarak. Yani, size desem ki bir şeker fabrikasının üretim şemasını bana biraz anlatın, herhâlde zorlanırsınız yani ekstrasyon, satrasyon, afinasyon, rafinasyon... Yani, bu kelimelerin çoğu size yabancıldır veya ezberlemiş olsanız da bunları anlamazsınız. Yani, sadece Genel Müdür Vekili değil diğerlerine de bakıyorum, bir tane kimya mühendisi, bir tane makine mühendisi... Hatta ziraat mühendisleri bile üretimde yetkin kişiler değillerdir. Ziraat mühendisleri pancarın yetiştirilmesini, vesairesini daha çok yetkili olarak bilirler. Yani, üretim kısmı yani şuradaki sıkıntı yani önerideki sıkıntı... Dolayısıyla, yani pancarın fabrikaya gelip şeker olarak çıkmasındaki kısımda, işte, şeker fabrikalarında makineler şeker üretiyor, makine mühendisinin de etkin olması lazım, özellikle de kimya mühendislerinin etkin olması lazım ama ne Yönetim Kurulunda ne de Genel Müdürlük düzeyinde ben teknik eleman görmedim. İçerisinde tıp doktoru da var, hukukçu da var, iktisatçı var, siyaset bilimleri fakültesini bitirmiş... Yani, şimdi, sizin şu anlamdaki işçilerin organizasyonunu verimli bir şekilde bir kere organize etmeniz bence yetkin kişiler olmayarak doğru bir sistem değil. Yani, bir teknik eleman o fabrikadaki eleman eksikliğini birtakım kritik kararlarla çok aza indirebilir ama teknik olmayan kişilerin bunu anlaması ve bilmesi de mümkün değil. Bence, önce Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlük düzeyinde birtakım kritik değişiklikler de yapılması kanaatindeyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, bunları not alıyorsunuz; hangi milletvekilimiz ne soru soruyor, onlara daha sonra cevap vereceksin.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Müsaade ederseniz cevaplamak istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi değil, bütün arkadaşlarımız sorularını soracaklar, siz not alıyorsunuz, cevaplayacaksınız onları.

Bir de arkadaşlar, tabii, hepimiz geçmişimizde bürokrat olduk, özel sektörden geldik. Kimin ne anlayacağı konusunda bunu anlayıp anlayamadığını sorabiliriz ama “Ne anlarsınız.” gibi ifadelerin uygun olmayacağı kanaatindeyim yani...

KEMALETTİN YILMAZ (Afyonkarahisar) – Açıklama yapmak zorunda değilsiniz Başkanım.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – “Ne anlarsınız!” diye bir şey söylemedik.

BAŞKAN – Yani, değerli arkadaşlar, buradaki bürokrat arkadaşlarım, her birimiz aynı kanallardan geldik.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Yani, ne alakası var? Rencide edici bir şey mi kullandık?

BAŞKAN – Rencide edici ifadeleri kullanmayalım lütfen.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Kullanılmadı...

Yargıtayın başına kimya mühendisi gelir mi arkadaşlar!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, dinleyelim.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; tabii ki mesleki yeterlilik anlamında ilgili kurumlardan eğitim almak faydalıdır. Daha verimli ve iyi bir yönetim olacağına dair bir karine vardır, sanıyorum ki Necati Bey de bunu vurgulamak istemiştir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ilk öneri özelleştirme süreci ve iş gücü uyumuyla alakalı. Biraz önce, ben bu yüzden "Hazine Müsteşarlığı hangi düzeyde, Maliye Bakanlığı hangi düzeyde temsil ediyor?" diye demiştim. Bu raporun belkemiğini oluşturan öneri yönetimle değil Hazine Müsteşarlığı ve Maliye Bakanlığıyla alakalı bir öneridir Sayın Başkan. Gördüğünüz üzere burada bahsedilen bir kısım özelleştirmenin ÖYK tarafından iptal edildiği ancak şu an itibarıyla Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketinin fiilen elinin kolunun bağlandığı anlamına gelen, bunun da yönetimin cevabıyla "Evet, biz böyle durumdayız." dediği bir öneri söz konusudur değerli arkadaşlar. Peki, bu önerinin altındaki hukuki gerçek nedir? Özelleştirme İdaresiyle Hazine Müsteşarlığının kararlarıdır. Şimdi, Hazine Müsteşarlığının Yatırım ve Finansman Programı Kararnamesi diye yayımladığı, vazikanun olduğu bir yönetmelik var. Burada diyor ki: "O sene ne kadar personel ayrıldıysa sen ancak ve ancak bunun yüzde 10'unu istihdam edebilirsin. Şimdi, bunun altyapısında bir dönem şöyle bir mantık var, deniyordu ki: "Bu KİT'ler çiftliktir, siyasiler bunu adamla doldurmuştur. Onun için, biz buradan 10 tane atar 1 tane alırsak dengeyi sağlarız." Ama on yıldır üst üste aynı işlemler yapıldığından, bugün kamu iktisadi teşebbüslerinin -Türkiye Şeker Fabrikaları dâhil- eli kolu bağlanmıştır. Ama, bu, sadece bu mantıkla değil değerli arkadaşlar, bunun altında bir ekonomik mantık var; ben buna vahşi kapitalizm diyorum. Bu vahşi kapitalizm nasıl gerçekleşiyor? Şimdi siz, güvenceli, sendikalı, kurumuyla özdeşleşmiş işçileri emekli ediyorsunuz ve yerine işçi almıyorsunuz ama o kurumun aynı zamanda üretim zorunluluğu var, belirli iş gücünü kullanarak üretim yapmak zorunda. Bu sefer kurum ne yapmak zorunda kalıyor? Asli fonksiyonlarını kanuna aykırı bir şekilde... Çünkü asli fonksiyonlarını kendi personeli tarafından yapmak zorunda. Asli fonksiyonları taşeronlar tarafından yapılır hâle geliyor. Zaten kamu ihale kayıtlarına baktığınızda 2003 yılından itibaren 2013 yılına kadar "hizmet ihaleleri" dediğimiz yani asıl "taşeronlaşma" dediğimiz süreç sürekli bir artış gösteriyor ve bize, topluma şöyle bir şey aşılanmaya çalışılıyor, milletvekilleri de bundan etkileniyor, diyorlar ki: "Taşeronlar tarafından yapılan hizmet devlet tarafından yapılan hizmetten hem daha kaliteli hem daha ucuzdur." Aslında, biz, milletvekilleri olarak en son kendi servisimizde kullanılan şeylerde bunu gördük. Mesela, daha önce Meclisin personeli bize hizmet ederdi, çaylarımızı getirirdi, onlarla hukukumuz, ilişkimiz, hizmet kalitemiz çok daha farklı bir düzeydeydi; şimdi işte taşeronlaştı. İşte, demin gelen genç çocuk -buradan geçiyor- asgari ücretten biraz fazla maaş alıyor ki Mediste çalıştığı için oralardan daha şey alıyor ve hizmet kalitesi düştü. Ama maliyetlerine baktığınızda... Biz şimdi taşeronlaşmanın maliyetini sadece işçiye ödenen kısım ile değerlendiriyoruz. "İşçi sen ne alıyorsun?" "900 lira alıyorum." "Kaç saat çalıştırıyorlar?" "On iki saat." Sanıyoruz ki devlete maliyeti 900 lira. Hayır, devlete maliyeti bunun sekiz saat üzerinden; asgari ücretin en az yüzde 50 fazlası ödeniyor, vergisi ödeniyor, sigorta primi yani işverene hepsi ödeniyor bunun. İşverense bunu aldıktan sonra işçiye sekiz saat çalıştırdığının en minimumunu veriyor ve fiilen on iki saat çalıştırıyor. Ve bu sefer de sınıflar arasında yani ekonomik sınıflar arasında -ki taşeron bir patrondur, işçisi ise emek sınıfıdır- bir gelir transferi başlıyor. Şimdi, diyorum ya, bu neoliberal ekonomik anlayışların bize ezberlettiği bu zincirlerden kurtulmak zorundayız. Türkiye Şeker Fabrikaları iyi çalışabilir, kamunun elinde de iyi çalışır, hiç merak etmeyin. Dünyanın hiçbir yerinde mülkiyet ile kâr arasında doğrudan bir korelasyon yoktur, yönetim kalitesiyle vardır. Bize hep şunu öğrettiler ya: "Devletin elindekiler kötüdür, biz bunları satın kurtulalım." Biz bunu birçok özelleştirme örneği üzerinden gördük ki devletin elindeki kötüydü, özel sektöre geçtikten sonra berbat oldular bunlar. Bunun bir sürü örneği var, detayla sizin vaktinizi çok almak istemiyorum. Türkiye Şeker Fabrikalarında... Bunu Telekom özelleştirilmesi üzerinden, fiyatlar üzerinden, rekabet üzerinden, elektrik... Yani, çok anlatabilirim ama gerçekten vaktinizi almayayım ve bilimsel delillerim var; hani, bir önyargıyla değil, siyasal bir önyargıyla değil, bilimsel verilerle size Türkiye'deki özelleştirmelerin öngörülen amaçları gerçekleştirmediğini net olarak ortaya koyabilirim. Şimdi elimizde en azından Şeker Fabrikaları var. Bakın, Şeker Fabrikalarının zarar etmesi sadece Hazinesin bilinciyle... Ki Türkiye'deki taşeronlaşmanın failidir Hazine Müsteşarlığı. Bugün Türkiye'de taşeronluk sorunu varsa bunun faili Hazine Müsteşarlığıdır, net olarak söylüyorum yani kamuda Hazine Müsteşarlığıdır, yatırım finansman kararnameleriyle bunu yapmıştır.

Burada Şeker Fabrikalarının önündeki bir engel bu. Biz diyoruz ya "Şeker Fabrikaları..." Şimdi, Sayın Genel Müdür ne yapsın, diyor ki: "Benim zararım aslında 1 milyon lira da işte geçmişten gelen zarar var." Çok zarar edeceksiniz, etmek zorundasınız; iki sebepten. Bir: Zarar edesiniz diye bir sistem kurulmuş ki sizin zarar ettiğinizi göstererek bu fabrikalar yağmalanabilsin. Önce yerli şirketler tarafından, ondan sonra, ona finans veren uluslararası kapital tarafından yağmalanabilmesi için sizin zarar ettirilmeniz gerekiyor. Bir bu şekilde verilen talimatlar dolayısıyla zarar ettirileceksiniz. İkincisi de Şeker Kurumu belamız var bizim. Bu Şeker Kurumunun politikaları. O şeker pancarı çiftçisini... Ben Anadolu milletvekili değilim, İstanbul Milletvekiliyim ama Anadolu milletvekilleriyle şeker üreticilerine pirinç üreticilerine yüreğim yanıyor. Orada 80 yaşındaki ninenin güneş altında o şeker pancarıyla uğraştığında aldığı emeğin Cargill şirketine böyle gözümün önünde gitmesine yüreğim yanıyor. Ve sonuna kadar karşı çıkacağız, sonuna kadar mücadele edeceğiz. Biz biliyoruz ki Cargill şirketinin arkasında Amerika Birleşik Devletleri Başkanı var, biz biliyoruz ki Cargill

şirketi Bursa'da tarım arazilerinin ırzına geçmek için her şeyi yapmıştır ama biz tam bağımsız Türkiye'yi savunuyoruz ve sonuna kadar da mücadele edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, siz onaylama makamı değilsiniz, siz sadece dinleyip not alacaksınız, vekillerimize cevap vereceksiniz.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Efendim, dinleme dışında başka bir şey yapmadım.

BAŞKAN – Siz sadece not alıp cevap vereceksiniz.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Dinleme dışında bir şey yapmadım yani gördüğünüz gibi.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ahmet Bey, şimdi bir şey diyeceğim... Vallahi yazık! Yani, böyle bir üslup var mı ya?

BAŞKAN – Aykut Bey, çok teşekkür ediyoruz, bilgilendik.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, ama gerçekten üslubunuzu hiç doğru bulmadım.

BAŞKAN – Evet, buyurun Haydar Bey, sizi dinliyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Şeker Fabrikalarını alt komisyonda görüştük, daha önceki üst komisyonu da çok kısa zaman önce yaptık. Aşağı yukarı buradaki arkadaşlarımızın tümü bu Şeker Fabrikalarındaki problemleri biliyor. En büyük problemlerden bir tanesi de personel alımıyla ilgili. Aslında, 2000'li yıllarda fabrikalarda özelleştirme çalışması başlatılmış, kâr-zarar etmeden tüm fabrikalar, zaten, devlete ait fabrikalar satılıyor. Satılma gerekçesi yeni istihdam alanları yaratmak değil, satılma gerekçesi bütçe açığını kapatmak, bunu hepimizi biliyoruz. Çünkü 38 milyar dolarlık özelleştirme sonucunda on bir yıllık AKP iktidarı döneminde “Biz de şu fabrikayı yaptık, siz de yarın veya biz, gelecekte bunu da satar, Türkiye bütçesindeki açığı kapatırız.” diye bir örnek yok karşımızda.

BAŞKAN – Haydar Bey, bu tartışmalara girmeyelim lütfen.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Doğru söylüyorsunuz, girmeyeceğim.

BAŞKAN – Biz burada Şeker Fabrikalarını denetliyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, Şeker Fabrikalarından şimdi örnek vereceğim.

Şimdi, 2000'li yıllarda “Özelleştireceğiz.” deyip kurum kâr ediyor, zarar ediyor bakmadan yavaş yavaş üretimden uzaklaştırılmaya başlanmış ve sadece üretimden uzaklaştırılırken personel eksikliği veya personel alımı durdurulmamış, işlemiş olduğu pancar üretimi de 14 milyon tondan 8 milyon tonlara düşmüş; 14 milyon 677 bin tondan 8 milyon tonlara düşmüş. Nasıl düşmüş? Bu 25 fabrikada düşmüş. Aslında 33 fabrika, daha sonra 25'e düşmüş, bu 25 fabrikada düşmüş.

Tabii, üretim maliyeti deyince, Sayın Genel Müdüre Necati Bey haklı olarak bir şey söyledi, bir de Yönetim Kuruluna. Üretim maliyetleri altında çeşitli alt gruplar vardır. Bunun içinde enerji vardır, işçilik vardır, bakım maliyetleri vardır, vardır da vardır. Bütün bunlar her şey için etkindir ama önce bunları yönetecek, idare edecek, üretecek personele ihtiyaç vardır ki son zamanlarda bu Şeker Fabrikalarının hizmet alımlarına baktığımızda bir hayli artmıştır çünkü bu personel ihtiyacından kaynaklanmıştır.

Yine, 2007'de kurum bunun farkına varmış. Bu, Özelleştirme İdaresinin beceriksizliği, nedense bu işi becerememiş bir türlü. Çeşitli defalar ihalelere çıkmış ama ihaleler her seferinde iptal edilmiş. Biraz evvel Genel Müdür 1'inci maddesinin açıklamasında defalarca Özelleştirme İdaresine yazdığını bildirmiş. Evet, doğru, yazdığı her yazıya bir sene sonra karşılık gelmiş, altı ay sonra karşılık gelmiş. Alt komisyonda, Yönetim Kurulu üyelerinden bir tanesi Özelleştirme İdaresi... Kimdi o arkadaş? Siz miydiniz? Size bir soru sormuştum ve bugün üst Komisyonda o soruyu soracağımı ifade etmişim. Siz niye hem TÜRKŞEKER'in Yönetim Kurulundasınız hem Özelleştirme İdaresindesiniz de Şeker Fabrikalarının yazmış olduğu, TÜRKŞEKER'in yazmış olduğu bir yazıya ivedilikle cevap verilmekten imtina ediyorsunuz veya bunun karşılamak için çalışma göstermiyorsunuz? Veya hem bu Yönetim Kurulundasınız hem Özelleştirme İdaresindesiniz de 2007'den beri talep edilen bu personel ihtiyacını bilmenize rağmen -bildiğinizi düşünüyorum ama anladığım kadarıyla hiç ilgilenmemişsiniz Şeker Fabrikalarıyla, TÜRKŞEKER'le- niye Özelleştirme İdaresinde Şeker Fabrikalarında yana tavır koymadınız? Buradan maaş alıyorsunuz, anladığım kadarıyla bir ücret de alıyorsunuz. Ve her geçen gün personel eksilmiş arkadaşlar. Defalarca gündeme gelmiş, her toplantıda gündeme geliyor, her seferinde 'özelleştireceğiz' diye biraz daha personel eksiltiyor. Evet, Aykut Bey açıkladı, yüzde 10.

Bakın, yarın Etibor gelecek. Etibordaki personel ihtiyacı tamamen teknik bir personel ihtiyacı yani 10 kişi oradan emekli olur, onun yerine 1 kişi alırsanız o laboratuvardaki, o üretim tesislerindeki cihazları çalıştıramazsınız yani bunu hizmet alım yöntemiyle de yapamazsınız. Deneyim istiyor, tecrübe istiyor. Bu kanunun bütün KİT'lere uygulanması mümkün değil. İşte, bizim görevlerimizden bir tanesi de, sevgili arkadaşlar, bunu iktidara bildirmek -yani, iktidar veya muhalefet olarak ayırmıyorum- iktidara uygun bir dille anlatmak, bir an evvel KİT'lerde, kamu iktisadi teşekküllerinde ihtiyaç olan personelin temin edilmesidir

Yine, pancar üretimi her geçen gün biraz daha azalmış. Yalnız, burada bir şey daha var: Tabii ki dönüm başına verim artırılmış ama bazı şeyler vardır ki "Satın gitsin, yapın." demekle olmaz. Bakın, 2000'li yıllarda 477 bin çiftçi pancar üretimi yapıyormuş Türkiye'de, bugün 170 bin civarına düşmüş bu. Peki, size soruyorum: O on bir yıllık iktidarınız döneminde o 300 bin kişiye istihdam alanı açtınız mı bu bölgelerde, pancar üretilen alanlarda? Açmadınız. Bu kadar basit değil arkadaşlar yani "Düşün, gitsin, sat, kapansın." demek bu kadar basit değil. Yani oturduğumuz yerde belki bizler maaşlarımızı alıyoruz ama o çiftçi gerçekten karnını doyurabilmek için, gerçekten üretim yapabilmek için, gerçekten çocuklarına gelecek hazırlayabilmek için büyük özveri gösteriyor. Sadece pancarın veya üretim maliyetlerinin artması sayısıyla ilgili değil, pancarla ve işçilik fiyatlarıyla değil. Hükümet veya iktidar sadece bunu işçilik olarak düşünüyor. Her yerde böyle düşünüyor.

Etibor gelecek yarın, tekrar örnek vereyim: Yüzde 5 Etibordaki işçilik. Bunu özelleştirebilmek için, bunu taşeronla verebilmek için yeni bir kanun getiriyorlar, daha kanun komisyondan geçti, belki de Meclise çok yakında gelecek. Yüzde 5 işçilik, Avrupa normlarında yüzde 18, yüzde 23 işçilik, ürünün üzerindeki maliyetlerde. Bizim en baba işçiliğimiz yüzde 7, yüzde 8'leri buluyor. Buna rağmen, beceriksizliğimizi, üretim yapamayışımızı, her şeyi işçilik üzerine yükleyip personel eksiltirsek, personeli işten atarsak, personeli emekli edersek bu işleri çözebileceğimizi düşünüyoruz. Hayır, bu tamamen yönetim kabiliyetiyle ilgili bir şeydir.

Ben Türk Şeker Fabrikalarının iyi yönetilmediğini düşünüyorum. Niye düşünüyorum? Bakım işlerine baktığınızda böyle oluyorsunuz. Bakın, 2010 ve 2011 -yanlış söylüyorsam düzeltin- rakamları verdik. 54 milyon TL 2010 yılında zarar etmiş, 134 milyon TL 2011 yılında zarar etmiş. Fireye bakıyorsunuz, fireyi hesapladığınız zaman 59 milyon TL. İki yıldır burada bunları görüşüyoruz, üç-beş komisyon yaptık bununla ilgili; alt komisyon, üst komisyon -alt komisyonun da üyesiyim- firede en ufak bir gelişme yok. Eğer firede en ufak bir gelişme sağlayamıyorsanız orada oturmayacaksınız arkadaşlar. 59 milyon TL fire varsa ve en ufak, 1 milyon TL gibi, bir iyileştirme yapamıyorsanız iki yılda, üç yılda, beş yılda, orada oturmayacaksınız. Diyeceksiniz ki: "Biz bu işi yapamıyoruz."

Yani endüstri çok önemli bir olaydır. Endüstride bir günlük, bir saatlik, bir dakikalık üretim maliyetleri hesaplanır, her üretim maliyeti için işçi hesabı yapılır. Bunları yapamıyorsanız, bunları dakikalık, saniyelik değerlendiremiyorsanız o fabrikaların kâr etmesi de mümkün değil diyorum. Şimdilik bu kadarını söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, çok değerli bilgilerinizden istifade etmek istiyoruz ancak mümkünse öneriyle ilgili sorularımızı yöneltirsek daha açıklık getirilebilir.

Teşekkür ediyorum.

Turgay Bey, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2010 ve 2011 yılı komisyon raporlarında birinci öneriyle bağlantılı olarak, aslında şirketin genel yapısını ortaya koyan 2010 yılındaki rakamlarla 2011 yılındaki rakamlar çok çarpıcı. 2010 yılındaki mali bünyede kaynakların yüzde 33'ü yabancı, yüzde 67'si öz kaynaklardan oluşurken, 2011'de yabancı kaynakların oranı yüzde 41'e, öz kaynakların oranı da yüzde 59'a düşüyor. Finansman yetersizliği nedeniyle, kullanılan banka kredilerinin birinci yıla nazaran ikinci yılda arttığı da ortaya çıkıyor.

Yani şöyle bir tablo var: Şirketin -arkadaşlarımızın söylediklerini tekrar etmemek için onları atlıyorum- öz kaynakları azalıyor, banka kredileri, kullandığı finansman kredileri artıyor, işçi sorunları var, özelleştirmeden kaynaklanan sorunları var ama Sayın Genel Müdürün konuşmasını dinleyince, kendi ifadesiyle "TÜRKŞEKER yönetim bazında iyi idare edilmiştir." diyor ve ortaya çıkan ekonomik göstergelerdeki olumsuzlukları da... Suçluyu bulmuşlar, "Bunun sebebi kamusal statüden kaynaklanan yapıyla birlikte işçi maliyetlerinin yüksekliği, ham maddeye yakınlıkla pancar verimleri açısından kuruluş yerlerinin uygun olmaması..."

Bir siyasal iktidar elbette kendi bürokratlarıyla, kendi kadrolarıyla çalışır ve teslim ettiği işletmelerin, bürokrasinin, sistemin en yüksek verimini alacak şekilde kendi siyasal iradesine uygun olarak da çalışmasını bekler. buradan -diğer KİT'lerde de bu tip sıkıntılar var ama- AK PARTİ'li milletvekillerine, Sayın Başkan, Hükûmete bir önerim var: TÜRKŞEKER yönetimini, bu bürokratları -

kendi çıkarınız açısından da aynı zamanda ülkenin çıkarı açısından da- gerçekten, bir denetleyin. Bir şirket bu kadar kötü yönetilebilir ama bu kadar da iyi bahane bulunabilir.

Şimdi, TÜRKŞEKER, Şeker Fabrikaları zarar edebilir arkadaşlar, gerekiyorsa zarar etmeli çünkü bu, Türk halkının, üreticinin bir anlamda finansmanını, ürettiği ürünü alıp işleyen ve piyasayı bir anlamda regüle eden bir kurum. Eğer üreticinin çıkarlarının korunması devlet eliyle sübvansede edilmesi gerekiyorsa zarar sineye çekilebilir, çekilmeli de çünkü sistemin, devletin görevlerinden birisi de budur ama burada görüldüğü gibi, üreticiden mal az alınınca “Zarar az ediyoruz.” diyerek seviniliyor, raporlarda bu var. “Banka kredisi az kullanıyoruz, varlıklarımızda zarar daha az ediyoruz.” diyerek sanki bir nişane gibi bunlar yazılmış. Şeker Fabrikası gibi bir kurum... Tabii ki özelleştirme meselesine daha sonra gireceğiz ama ortaya çıkan tablo şu, 1’inci maddeyle bağlantılı olarak söylüyorum: Ortada çok ciddi bir sorun var, işçilik konusunda, yapısal sorunda, finansman konusunda, varlıklar konusunda bütün ekonomik göstergeler negatif ama Genel Müdür kendini kutsuyor ve “İyi idare ediyoruz.” diyor. Daha sonra detaylı konuşacağız, benim Sayın Başkana ve AK PARTİ’li milletvekillerine önerim, kendi bürokratlarınızı yeniden gözden geçirmeniz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Tufan Bey, buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben bu konulardaki görüşümü sonuç bölümünde söyleyeceğim ama şunu sormak istiyorum Sayın Genel Müdüre: Bu on beş-on altı yılı aşkın süredir Şeker Fabrikalarında çalışan geçici işçiler var, dört ay gibi bir süre çalışıyorlar. Bunlarla ilgili bir düzenleme yapılması için Bakanlığa verdiğiniz bir öneri var mı ya da sizin bir taslak çalışmanız var mı? Gittiğimiz şeker fabrikalarında işçiler bunu soruyorlar bize.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim Başkan.

Aslında, tabii, KİT Komisyonu yeni başlarken bütün arkadaşlara başarılar diliyoruz. Yalnız bu KİT Komisyonunda böyle, haftada iki gün çok ağır bir program yapılması bence burada denetimi fiilen imkânsızlaştırıyor yani bizim raporları okumamız gerekiyor, peş peşe bu raporları okumak mümkün değil.

Şimdi, bu öneride şu var, aslında deniliyor ki: “4046 sayılı Kanun’da değişiklik yapılması lazım.” Ben maddesini şimdi hatırlayamadım, orada şöyle bir madde var: Yani, özelleştirilen bütün kurumlardaki bütün personel hepsi başka bir yere gönderiliyor, böyle bir madde var. Şimdi, bu maddenin değişmesi lazım evvela. Herhâlde kastedilenin bu olması lazım. 4046 sayılı Kanun’daki o madde değiştirildikten sonra herhâlde bu Şeker Fabrikalarındaki işçi ihtiyacı karşılanıyor. Şimdi, buradaki işçilerin az olması bu kurumu çok zaafa uğrattıyor. Bakın, burada 1.178.880 ton pancar firesi var. Bu nereden kaynaklanıyor biliyor musunuz? Bu Genel Müdürlüğün yetkisizlikten, denetimsizlikten, tamamen kendisini oradaki birtakım teşekküllerin emrine vermesinden ve naylon fatura düzenlemesinden kaynaklanıyor. Yani, pancar alımında bu kadar fire var, naylon faturayla pancar alınıyor. (Gürültüler) Nasıl olmaz canım?

BAŞKAN – Dinleyelim arkadaşlar, dinleyelim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şırnak’ta elektrikte kayıp kaç? Yüzde 70. Burada, Erciyes fabrikasında fire kaç? Yüzde 27. Nasıl oluyor da yüzde 27? Yani pancar alımında sağlıklı işçi olmadığı için, Genel Müdürlüğe ait işçi orada olmadığı için gidiyorlar taşeron işçilerini buluyorlar, kantarda, orada şey ediyorlar. Orada nasıl fırıldakların döndüğünü de biliyoruz. Dolayısıyla, Şeker Fabrikalarına girmeyen pancar naylon faturalarla alınmış gibi böyle alınıyor, ondan sonra da şeker ve 156 trilyon liralık fireden zararınız var. Dolayısıyla, bu işçilerin alınmaması böyle bir sonuç da doğuruyor. Dolayısıyla, bu olmayınca bahaneyi şuraya atmaya gerek yok. Burada 178 bin çiftçi ailesinin aşağı yukarı, kaderiyle oynanıyor. Anlaşılan bunlar işçi almamak suretiyle, zarar etmek suretiyle veyahut da aldıkları zaman kendi yandaşlarını, kendi taşeronlarını... Belki işe uğramadan da para alan kişiler var, böyle bir politika izlemek suretiyle Şeker Fabrikalarını, yani bu kurumu yok etmek, pancar üretimini yok etmek gibi bir bilinçli politika takip ediliyor. Bunu, gerçekten bu raporları okuyunca insanın içi kan ağlıyor. Yani, bu memleketin bu güzide firmaları niye bu kadar zarar ediyor, niye bu duruma sokuluyor? Çünkü politik tayinler var. İşte, Başkan on bir senedir orada, kardeşi de, tabii, AKP’nin ileri gelen milletvekillerinden. Kimse kimseye bir şey söyleyemediği için ondan sonra da bu gibi sonuçlar doğuyor.

Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Kamer Bey, emekli olmuş, ben de yeni öğrendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – On bir sene sonra.

BAŞKAN – On bir sene sonra emekli olmuş oldu.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sonuç önemli.

BAŞKAN – Emeklilik hayatında mutluluklar diliyoruz.

Sayın Genel Müdür, not alabildiniz mi bilmiyorum: Naylon fatura ile işlem yapıyor musunuz, onun cevabını vereceksiniz. Naylon fatura işlemleri var mı? Bu arada belki not alınamamıştır.

Sayın Sarıbaş, buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Teşekkür ederim Başkan.

Yeni dönemde tüm Komisyon üyesi arkadaşlarıma çalışmalarında hep beraber başarılar diliyoruz.

Ancak ifade etmek istediğim öncelikle, bu dönem içerisinde -Kamer Bey’le o konuda aynı fikirdeyim- daha iyi denetim yapılabilmesi, milletvekillerimizin diğer çalışma koşulları, yani diğer görevleri, asli görevleri de unutulmadan, bunun daha, programın daha düzenli olması sağlanmalıdır. Özellikle de bu konuda bizler muhalefet milletvekili olarak kendimizin danışmanı ya da bir başka şekilde çalışma imkânı yok. Tamamen kendi olanaklarımızla çalıştığımızın da daha sağlıklı denetimin yapılması açısından göz önüne alınması gerekir diye Sayın Başkan, uyarıyorum.

BAŞKAN – Eşitiz orada yani, bizim de aynı. Danışmanımız o anlamda...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Sizle biz aynı değiliz.

BAŞKAN – Aynı, aynıyız.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Müsaade eder misiniz, ben farklı bir şey söylemeye çalıştım.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Mutlaka size gelen bilgilerle bize gelen hazır bilgiler arasında fark vardır -iktidarın bu avantajının olması çok doğaldır- bunu siz de biliyorsunuz. Ama cevap yetiştirmenize gerek yok. Bu anlamda söylemeye çalıştım.

BAŞKAN – Peki.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Şimdi, bu maddeyle ilgili tabii ki ciddi bir siyaset anlayışı... Ve Türkiye’deki bu elimizdeki mevcut fabrikaların ve sistemin tartışılması gereken maddelerden bir tanesidir. Burada şunu ifade etmek istiyorum: Burada bir yönetim ve özelleştirme üzerinde bir özelleştirmenin nasıl yapılacağına canlı örneklerinden bir tanesini Şeker Fabrikalarında yaşıyoruz. Şöyle ki: Burada az önce parça parça arkadaşlarım söylese de bir özelleştirmenin cazip hâle getirilmesi ya kanunlarla olur ya da bir şekilde idarenin, siyasetin yaklaşımı, tercihleri içerisinde, Özelleştirme İdaresinin net tavırları ve doğru zamanlaması içerisinde olmamasından kaynaklanan yönetimiyle birlikte, bu maddede gördüğümüz üzere, “Biz özelleştirmeyi Malatya, Elâzığ, Erzurum, Elbistan’da, Kastamonu, Kırşehir, Turhal, Yozgat, Çorum ve Çarşamba’da yapacağız.” diyorsunuz ve bu anlamda da yazılarınızda buradaki personelin aktarılacağını ifade ediyorsunuz. B planı? Yok. C planı? Yok. Burada önemli olan, bu süreç içerisinde, bir fabrika var, ciddi bir üretim merkezi var, buna bağlı Türkiye’nin bir yatırımı var. Burada bir boşluk kaldırmaya, burada bir yönetim tarzı oluşturmaya hiç kimsenin hakkı yok. Ancak -açıyorum parantezi- bu bilinçli bir şekilde yapılmaktadır çünkü bunun arkasında sıkıştığımızda şu madde kullanılıyor; ne deniyor Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından sonuçta? “Bunu hizmet satın alımı yoluyla götürürsünüz.” diyor. Bir hizmet satın alma yolunu tercih edebilmenin koşulları içerisinde iş verimliliği ve sanayide başarı şansınız var mıdır? Yoktur. Niçin yoktur? Çünkü talep içerisinde baktığımızda, bugün yönetimdeki arkadaşlarımız, az önce arkadaşımızın ifade ettiği gibi, yönetim kadrolarının bile kendi esbabında, kendi tekniğinde, kendi mesleğinde uzmanlaşma kadrolarını bulamazsınız, bulma şansınız da yoktur. O zaman ne yaparsınız? İçeriden bu şirketleri olabildiğince zayıflatır, zarar hâle getirirsiniz. Zarar eden şirketler kamuoyunda da mutlaka bunların özelleştirilmesi gereken politikaları ön plana çıkarır. Bu bir sistemin bir parçasıdır. Buna böyle bakmak gerekir. Onun için de sadece bu işçi politikalarındaki iş verimliliği... İş veriminde taşeronla, özellikle bu tür sanayi kuruluşlarında taşeron firmalarının aldığı firmaların kendi elemanları arasındaki fark nedir? Önce iş verimliliği/TL’dir ve iş verimliliği/TL’yle birlikte, saat başı TL’yle birlikte oradaki fabrikasına sahip çıkabilmedir. Az önce Müdürüm çok muallak cevaplarda, genel sunuşta söyledi. “Kantarlardaki iyileştirmelerimiz.” dedi, “Şurada yaptığımız iyileştirmeler.” dedi. Bu iyileştirmelerin altında yatan özel sektör dengelemesi olarak altında açtığımız zaman şu yatar: Yani buralarda siz taşeronlardaki arkadaşları çalıştırıyorsanız, orada sorumluluk duymaması, onun denetim altına alınamaması çok doğaldır çünkü hâlâ daha Türkiye’de özel sektörde bile taşeronlaşmış bir işçiyle kendi kadrolarındaki

işçi arasındaki üretim ve özellikle talimat ve denetimin hâlâ Türkiye’de başarılmadığını herkes bilmektedir. Bu anlamda da buradaki bu süreç içerisinde işçilerin taleplerini yönetim istiyor ama hâlâ daha bu yönetimin istekleri uzun vade içerisinde her günün bile zarar olduğu ve yeterli üretimdeki emek gücünün sağlanmadığı bir dönem içerisinde de mutlaka bunun zarar etmesini sağlamaya çalışırız. Onun için de bu bir sistemin bir parçası ve buradaki maddede de gördüğümüz üzere bu bundan sonra da devam edecektir. Bugün bunu konuşuyorum, bundan sonraki denetimde de beraber yaşayacağız. Bu maddeler, “özelleştirme” ibaresi de burada, siz de buradasınız yönetim, bu maddeler böyle devam edecektir çünkü bu bu sistemin çökertilmesi ve özelleştirmenin bir parçası olarak görülmektedir.

Şimdi, sadece bununla ilgili değil tabii, işçiyle beraber az önce yönetimdeki arkadaşların raporlarında sunduklarına baktığımızda -hepsi bir bütündür çünkü bu maddeyle birlikte- özel şirketlerle arasındaki kotaların ve stokların eritilmesine de baktığımızda şöyle bir mantalite yatıyor: Özel şirketlerin, özellikle kamu şirketinin iyi bir şekilde para aktarımı, onların şekerlerinin para ihracat ve ithalatlarına dair kamusal desteği sağlamaları ve bu yüzden de kendi stoklarını özellikle satamayıp yıl sonunda ucuz fiyatlarla tekrar pazarlama yönüne gitmesinin nedenini kendi oluşturduğu sistemin bir parçası olarak görüyoruz çünkü böyle bir yönetim tarzında bu idareye böyle bir yetki verilmiştir. Bu kotaları özellikle 8 tane özelleştirdiğimiz fabrikaları temmuz ve ağustos aylarında bitiriyor ve şu anda da özellikle bir maddede var bu, diyor ki: “İthalatta ve ihracatta (C) maddesinde olan 57 milyar lirayı biz kendimiz alsak şu kadar daha açığımız düşerdi.” diyor. Bunun ifadesi Türkçe şu: İşçi verimliliği, iş verimliliği, özel sektörün özellikle kamudaki şeker fabrikalarını bilinçli bir şekilde kota ve belgelerini bu yönde düzenleyerek onlara bir çanak tutması anlamında söyleyeceğim yaklaşım biçimi içerisinde bu bir sistemin parçasıdır. Onun için bu sistemde eğer Türkiye’nin bu ekonomik değeri çiftçinin üretimi, çiftçiyi direkt ilgilendiren şeker pancarı üretilen ve bu kadar yıllık Türkiye’nin emeği olan, hepimizin parasının değerlendirilmesi açısından bu sistemin doğru olmadığını biliyorum. Onun için de bir an önce şirketin teknik eleman ve şirketin aldığı bu elemanların çözülmesi konusunda girişimlerin yapılması, az önce söylediğim madde içerisinde bakılması ya da eğer kafanızda bu sistemi özelleştireceğiniz varsa istikrarlı bir şekilde özelleştirmenin bir an önce çıkarılıp oyalanabileceği gibi uzun vadede “Şu gün, şu kadar” diye oyalanmasının doğru olmadığına inanıyorum ve bu anlamda da Sayın Genel Müdür Vekilinin söylediği şu söze, “bu özelleştirmenin uzun vadede oluşamayacağı” ibaresine bakarak da bu sistemle bu fabrikaları yarın bundan önceki diğer Türkiye’de işletilen fabrikalar gibi halkın gözünde kilit vurularak kapıların penceresi dökülür hâle götürmenin sistemin bir parçası olmaması gerektiğini uyarıyorum ve bu anlamda da mutlaka burada işçi ve diğer konularda da değişikliklerin bir an önce yapılmasında fayda mülhaza ediyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kemalettin Bey, buyurun.

KEMALETTİN YILMAZ (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Yeni dönemde tüm Komisyon üyesi arkadaşlarıma da başarılar diliyorum.

Takdir edersiniz ki şeker ham maddesi pancar. Maalesef Türkiye’de pancar üreticisinin de çok ciddi sorunları var. Zira, AKP hükümetlerinin milat olarak kabul etmiş oldukları 2002 yılıyla 2012 yılı itibarıyla bir parite vurgulamak istiyorum, pariteye dikkatlerinizi çekmek istiyorum. 2002 yılında 16 polar, 10 kilogram pancar tesviyetiyle bir çiftçimiz 1 litre mazot alabiliyor idi ama gelinen noktada 16 polar şekerden, pancardan tam 45 kilogram pancar teslim edebilmesi lazım ki 1 litre mazot alsın. Üreticinin hâli perişandır. Yani şeker fabrikalarımızın çalışabilmesi için mutlaka pancara ihtiyaç var Türkiye’de. Üreticimizi ayakta tutmazsak, üreticimize destek vermezsek, üreticimizin girdi maliyetlerini düşürmezsek maalesef yakın zamanda işleyecek pancar bulmakta zorluk çekeceğiz. Görüyoruz, özelleştirme... Muhtelif sebeplerle üretim azalıyor, işçi çıkartılması azalıyor. Tabii, bunlara herkesin bakış açısı farklı, yönetimin bakış açısı farklı, muhalefettekilerin bakış açısı farklı olabilir ama bir gerçek var ki pancar üretmezsek, gerçekten üretilecek pancar bulamazsak şekerimiz de olmaz.

Diğer taraftan, yakın zamana kadar beş-altı ay, en az dört-beş ay süren kampanya dönemleri son zamanlarda bir buçuk-iki ayda bitmekte, geri kalan işçiler ve koskoca fabrikalar atıl vaziyette durmakta, bu da akla, biraz evvel arkadaşların dile getirdiği gibi, “Acaba haraç mezat satmak için bahaneler mi oluşturuluyor, zemin mi, ortam mı oluşturuluyor?” diye insanlarımızın aklına gelmiyor değil. Çok uzun süren bir özelleştirme süreci oldu. Yani ne olaksa bir an evvel gerçekleşmesinde biraz evvel arkadaşların ifade ettiği gibi yarar var. Ancak ne var? Üreticiyi ve oradaki çalışan işçilerimizi mutlaka düşünmek zorundayız. “Özelleştirme” adı altında üretim dışı kalmaması lazım, yeni teknolojilerle donatılması lazım. Sadece fabrikada çalışan işçilerimizin yanında çok ciddi bir üretici kitlesi var. Her ne kadar muhtelif uygulanan politikalarla bu 400-450 binlerden şu anda 160-170 binlere düşmüşse de çok ciddi bir rakamdır. Sadece maddi gelir noktasında değil de bunun sosyal bir kapsamı da var, bunu da düşünmek lazım diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz.

Başka söz almak isteyen?

Sayın Geldi, buyurun.

MEHMET GELDİ (Giresun) – Sayın Başkanım, öncelikle yeni çalışma döneminin tüm arkadaşlara hayırlı olmasını diliyorum, başarılar diliyorum. Şimdi, burada Sayın Genel Müdürden ve önceki Genel Müdürden öğrenmek istediğim husus şu: 29/11/2011 tarihinde nihai pazarlık görüşmeleri tamamlanmış olan Portföy B ve Portföy C’de bahsedilen Şeker Fabrikalarının özelleştirilmesiyle ilgili ihale 9/10/2012 tarihinde iptal edilmiş. Dolayısıyla, şu an bugün itibarıyla yedi ayın üzerinde bir süre geçmiş. Reel anlamda tebligat vesaire diyelim hadi ki, altı ay kesin bir süre var. En son Özelleştirme İdaresinden gelen yazıda, bu ihtiyaç olan teknik personel, işçi vesaire ile ilgili cevabı 08/02/2011 tarihli. Dolayısıyla, o tarihten bugüne kadar göndermiş olduğunuz herhangi bir yazı var mı veya özelleştirmenin iptal edilmesinden sonra Özelleştirme Yüksek Kurulunun aldığı karardaki gerekçeleri dikkate alarak bugüne kadar... Şimdi, bugün, örneğin şu anda tabii ki Sayıştay denetimi biraz daha geniş bir zamanda yapılıyor ama hâlbuki buradaki fabrikaların ihtiyacı olan, Şeker Kurumunun, Şeker Fabrikalarının ihtiyacı olan personel ile ilgili konu daha acil bir konu. Dolayısıyla, özel bir sektör kuruluşu olsaydı bu ben zannediyorum bugün buraya gelinceye kadar birçok girişimlerde bulunulmuş olurdu. KİT Komisyonu Başkanı, Sanayi Bakanlığının ilgilileri vesaire mutlaka devreye bir sürü unsurlar sokulur, yeni bir yazı gönderilir, cevabı da alınmış olurdu ve bugün biz, “Tek bir yolumuz kaldı, yasal düzenleme.” diye... Sayın Genel Müdür yeni daha, dördüncü ayda göreve başlamış, dolayısıyla, getirdiği hukuki bir öneriyi teklif olarak düşünebilirdik, yani “Acaba bunu Meclise mi taşısak?” derdik. Bu anlamda yapılan çalışmalar var mıdır, yeni bir durum değerlendirmesi yapılıp da? Çünkü Özelleştirme Yüksek Kurulunun dayandığı kararda ya değer düşüklüğü vardır ya bir şey vardır. Yönetim Kurulunda da Özelleştirmeden -bahsettiği gibi- bir arkadaşımız var. Bu konuda yapılması gerekenler varsa nelerdir veya niye yapılmadı? Ondan sonra bence değerlendirmesinde fayda görüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET CEMAL ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum.

Çalışmalarınız hayırlı olsun.

Şimdi, tabii, bir kurum var; Şeker Kurumu. Bundan sonra görüşeceğiz de baktım, Aykut Bey’in ifade etmiş olduğu Cargill’in yöneticisi de bu kurumda. Sonra baktım, Bilim, Teknoloji Bakanlığından ve burada en güzel çalışmaları yapan, yapacak olan, konuyu en iyi bilen Şeker Kooperatifi yöneticisi arkadaşlarımız da bu kurumda. Acaba bu kurumu niye düzeltmemişler? Onu da merak ediyorum.

Şimdi, aslında bunlar sadece detay da sormak istediğim konu şu: Sevgili Genel Müdürümüz sunuş konuşmasını yaparken “Çarşamba ve Susurluk fabrikalarının ekim alanlarının üretilecek pancar miktarının az olması, teknolojik özellikleri yüksek kaliteli pancar üretilmemesi, kampanya sürecinde kapasiteye yetecek pancar vesaire...” Bunlar okunmadı. Şimdi, bu da benim bölgemi ilgilendiren konu olduğu için bunu dile getirmek zorundayım. Öğrenmek istediğim konu şu aslında, biliyorum da sizin ağzınızdan duymak için: Türkiye’imizde bir sürü fabrikamız var, şeker fabrikaları var, Şeker Fabrikalarında kaçar gün kampanya süresi vardır. Susurluk gibi bir fabrikayı kapattığımız hâlde hâlâ geçici işçi niye alırsınız? Sadece oradaki çalışmayan fabrikanın çimenlerini sulamak için veya ne bileyim, oradaki çam kozalaklarını toplamak için mi? Zarar ediyor, doğru. Zarar ediyor da devletimize bağlı olan kurumlar zarar ediyor, özel sektör marifetiyle üretilen tüm kurumlar kâr ediyor. Bakıyorsunuz ki tüm kurumlar kâr ederken, enteresandır, oradan kullanılan 100 milyon dolar kârlar, 200 milyon dolar kârlar bu sektörün içinde o kadar çok rehabilite edilmiş, para kazanılmış ki sanki affedersiniz çocuk emziği bile üretecek hâle gelmişler. Yağını da, şekerini de, çikolatasını da vesairesini de üretmekteler. Acaba biz basiretsizlik veya yeteneksizlikten mi bu hâle gelmedik veya gelemiyoruz? Ama eğer ki siz bir Susurluk Şeker Fabrikasında veya diğer fabrikalarımızda 4,5 milyon liraya şekerin kilosunu üretirken halka 2 milyon liraya yedırırseniz kâr etmeniz falan da mümkün değil. Eğer ki bir fabrikada altı günlük olan kampanyada veya on günlük olan kampanyada bu kadar çalışan işçi istihdamını temin ederken o işçinin o üretim kolunda başka şekilde kanallize edilerek üretim yapmasını temin etmez ve edemez isek bunun kâr etmesini falan hiçbir arkadaşımızın beklemesi mümkün değil.

Ben şurada şunu söylemek istiyorum aslında: Siz Kars’taki fabrikayı kapatamıyorsunuz ama benim Çarşamba’daki, benim Susurluk’umdaki fabrikamı niye kapatıyorsunuz? Acaba biz çok bağırmadık diye mi? Eğer ki bunlar rehabilite edilip bu ülkenin sırtından, bu milletin sırtından para kazanılacaksa biz de o zaman yürüyüşleri yaptıralım. Ama, bakın, ben özelleştirmenin karşısında falan değilim. Eğer ki siz fabrikaların satışını değil kota satışını gündeme getirmiş olsanız bu problemlerin hiçbirisi yok. Siz Susurluk

Şeker Fabrikasını satmaya kalksanız, deseniz ki “Buranın değeri 1 milyon dolar, 5 milyon dolar, 10 milyon dolar.” Eğer ki siz buranın kotasını satmaya kalksanız tam 100 milyon dolar. Oraya da başka fabrika kurarız. Bazı şeyleri anlamak da mümkün değil.

Haydar Bey demin ifade etti, Etibank’ ta işçilik maliyeti yüzde 5, doğru. Ama Etibank’ taki yüzde 5 işçilik maliyeti bundan on yıl evvel, sekiz yıl evvel, yedi yıl evvel yüzde 30 idi çünkü dünya fiyatlarında bor fiyatlarının yükselmesinden dolayı düştü.

Öyle değil mi Necati? Olay bu.

Şimdi, eğer ki özelleştirmeyse borun özelleştirilmesine karşı çıkıp gerekirse istifa da edeceğini söyleyen adamlardan biri de benim Necati’ yle beraber. Şimdi ülkenin çıkarlarını sanki iktidardakiler korumuyor, kollamıyor gibi bir ifadeyi veya böyle bir algıyı da doğru bulmuyorum. Yarın onu da göreceğiz, onda da konuşacağız ama bakın, bazı yanlışlar var. İktidar olarak da, muhalefet olarak da, sevgili yöneticilerimiz olarak da bunu tespit edelim. Şunu söylemeye çalışıyorum: Türkiye’ de üretim maliyeti belli. Türkiye’ de üretim maliyeti belli olan bu şekerin ihracatının fiyatı da belli değil mi? Ne kadar bundan zarar ettiğimiz de belli değil mi? Bunların Türkiye’ ye bazı kanallardan ihraç edilmiş gibi gösterilerek hem ülkenin hem devletin hem kurumun ne kadar zarar ettirildiği de belli. Lütfen bunları bir tespit edelim, gerekli ihbarları yapmak zorunluluğu hasıl oluyor. Biz ne kadar burada konuşursak konuşalım, Şeker Fabrikalarını bu hantal yapıyla üretiminin maliyetinin çok yüksek olduğu, şekerin, pancarın maliyetinin yüksek olduğu bu ortamda bunu rehabilite etmemiz mümkün değil. Lütfen Komisyon üyeleri de, yönetici arkadaşlarımız da, Bakanlık temsilcileri de şu kota satışının ne olduğunu bir öğrensin, bazı insanların hiç olmazsa ekmeklerine falan tereyağı sürülmesin.

Önümüzdeki süreçte söz alacağım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, tabii, 1’inci önerideyiz, hâlâ soru sormak isteyen arkadaşlarımız var. İsterseniz, genel konular arasında konuşuruz bunları, daha henüz önerileri ilerletemedik, vakit de doluyor.

Buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Cemal Bey’ in açıklamalarına bir cevap vermek istiyorum. Cemal Bey her zaman güzel konuşuyor da yalnız bu maliyet konusunda yanıltıcı bilgiler veriliyor, “Maliyet 1.400 dolar” filan deniliyor. Bizim ortalama maliyetimiz bile, Şeker Fabrikası Genel Müdürü daha iyi bilecektir, 1.400 dolar değil bin dolar civarında. Bunun içerisinde de sosyal amaçlı olarak üretimine devam edilen ve etmesi gereken ve zarar eden fabrikaların ortalamaya kattığı değer de dâhil olmak üzere. Yani öyle dünya ortalamasının çok üzerinde, acayip zarar etmiyoruz.

MEHMET CEMAL ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Şekerin kilo maliyeti 4 milyon 250 bindir.

BAŞKAN – Onu Genel Müdürümüz cevaplasın, soru soralım.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Biraz sonra cevaplasın, ben tutanaklara geçmesi bakımından söylüyorum bir şeker fabrikasının ve şeker üretiminin olduğu bir bölgenin milletvekili olarak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Maliyetlerinin cevabını da Genel Müdürümüz versin.

Sayın Genel Müdürümüz, şu anda cevaplayabileceklerinizi cevaplayacaksınız, araştırma gerektirenlerle alakalı olarak da tutanakların tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde yazılı cevaplayacaksınız.

Evet, buyurunuz şimdi, söz sizin.

Değerli arkadaşlar, soruları sorduk şimdi cevaplarını da dinleyelim lütfen.

ŞEKER FABRİKALARI GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – **Cevaplar** : Sayın Başkan, önce Sayın Cemal Öztaylan’ ın sorusuna cevap vermek istiyorum, oradan başlamak istiyorum.

Şimdi, bizim Çarşamba ve Susurluk şeker fabrikalarında kampanyamız;

Çarşamba Şeker Fabrikasında kampanya süremiz bir gün, üretilecek pancar 3 bin ton, işlenecek pancar 2.500 ton, kampanya süresi bir gün.

Aynı bağlamda, Susurluk Şeker Fabrikasında üretilecek pancar 90 bin ton, işlenecek pancar 85 bin ton, kampanya süresi on iki gün.

Müsaade ederseniz, tek tek kampanya sürelerini de bildireyim, daha sonra, doğuda “verimsiz fabrikalar” dediğimiz fabrikaları ayrı bir değerlendirme içerisinde alayım.

Afyon Şeker Fabrikasında 105 gün, Ağrı Şeker Fabrikasında 23 gün, Alpullu Şeker Fabrikasında 9 gün, Ankara Şeker Fabrikasında 122 gün, Bor Şeker Fabrikasında 90 gün, Burdur Şeker Fabrikasında 100 gün, Çorum fabrikasında 68 gün, Elâzığ

fabrikasında 25 gün, Elbistan fabrikasında 89 gün, Erciş fabrikasında 59 gün, Ereğli fabrikasında 90 gün, Erzincan'da 78 gün, Erzurum fabrikasında 53 gün, Eskişehir fabrikasında 123 gün, Iğın fabrikasında 115 gün, Kars fabrikasında 14 gün, Kastamonu fabrikasında 42 gün, Kırşehir fabrikasında 111 gün, Malatya fabrikasında 46 gün, Muş fabrikasında 58 gün, Turhal fabrikasında 58 gün, Uşak fabrikasında 84 gün, Yozgat fabrikasında 92 gün.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çarşamba'da niye bir gün? Ben onu anlayamadım.

ŞEKER FABRİKALARI GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Şimdi, Değerli Başkanım, burada dikkat edilecek husus fabrikaların ham madde yani pancar yetersizliği nedeniyle fabrikaların çalıştırılmamasıdır, yani gündemde fiilî bir imkânsızlık vardır. Bunun da çeşitli sebepleri var, müsaade ederseniz onu da izah etmek istiyorum. Çeşitli faktörler etkili oluyor bunda; üretilen pancar miktarının çok az olması birinci faktör, teknolojik özellikleri yüksek kaliteli pancar üretilmemesi, kampanya sürecinde -en önemli faktörlerden birisi bu- kapasiteye yetecek kadar pancar temin edilememesi, düşük kapasiteli ve kesikli çalıştırma durumunda ise aşırı şeker kayıpları bu maliyetimizi ciddi şekilde artırıyor. Ayrıca, manipülasyon ve arıtım güçlüğü, teknolojik değerlerden sapmalar sonucunda kalitesiz ürün dolayısıyla geri dönüşlerin artması, ayrıca bizi bağlayıcı olan Sayıştay raporlarında burada üretim yapılmaması konusundaki tavsiye raporu. Bütün bunlara bağlı olarak bizim maliyetlerimiz yüksek miktarda olduğu için Susurluk ve Çarşamba fabrikalarımızı iki yıldır çalıştırmadık.

Aynı şekilde, bunlara birkaç fabrika ekleme durumumuz da bu sene söz konusu olabilir. Malumunuzdur bunlar. Ama bu kararı verecek olan Türkiye Şeker Fabrikaları Yönetim Kurulu değildir, siyasi iradedir, Bakanlığımızdır, Özelleştirme İdaresi'dir. Onlardan gelecek talimatlar doğrultusunda bu değerlendirmeleri yapacağız.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Şekerin ton maliyeti ne kadar Sayın Genel Müdür?

BAŞKAN – Sorular soruldu Vekilim, cevaplayacak sırayla hepsini.

ŞEKER FABRİKALARI GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Müsaade ederseniz, devam etmek istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Devam edin.

ŞEKER FABRİKALARI GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Sayın Mehmet Geldi'nin bir sorusu olmuştu. Özelleştirme Yüksek Kurulu en son... Bu ihalenin iptalinden sonra, bildiğimiz kadarıyla, Özelleştirme İdaresinde özelleştirmelerin devamı konusunda bir çalışma yapılıyor. Gerek portföy grupları üzerinde gerek bu fabrikaların kapatılması veya faaliyetlerin durdurulması konusunda çalışmalar devam etmektedir. Onu Özelleştirme İdaresi Başkanlığımız daha iyi bilmektedir. Biz Özelleştirme İdaresi Başkanlığımız ve Bakanlığımızın talimatları doğrultusunda, bu çalışmalar oradan geldiği takdirde faaliyetlerimize devam edeceğiz. Yani, şu anda bizim Türkiye Şeker Fabrikaları Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlüğü olarak "Şu fabrikayı çalıştıralım, şurayı özelleştirelim." deme imkânımız yok. Özelleştirme İdaresi Başkanlığımız ve Bakanlığımız bu çalışmalara devam ediyor. Çeşitli alternatifler üzerinde çalıştıklarını biliyoruz. Olgunlaşınca herhâlde biz de kendi fikrimizi söyleyeceğiz kurum olarak diye düşünüyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, Sayın Necati Özensoy'un şahsıma ve yönetimiimize ve Genel Müdürlüğümüz bürokratlarına karşı bir şeyi oldu. Bu konuya müsaadenizle şöyle cevap vermek istiyorum: Yani bizde daire başkanları, fabrika müdürü, fabrika müdür yardımcıları sizin bahsettiğiniz anlamda kimya mühendisi, ziraat mühendisi ve çeşitli mühendislik dallarında, ziraatın gerektirdiği bütün formasyon bilgilerine sahip kimseler ama takdir edersiniz ki üst yönetici, genel müdür, genel müdür yardımcısı, yönetim kurulu üyeleri bir proje kapsamında bir vizyonu belirler, ona göre bakanlığın, siyasi iradenin talimatlarını yerine getirir, buna göre bir program belirler. Bunun için de yani hukukçu olmanın veya siyasal mezunu olmanın bir engel olmadığını şahsi olarak düşünüyorum.

Ayrıca, mevcut sayılarla ilgili bilgi vermek istiyorum Sayın Özensoy: Kimya, ziraat, makine, elektrik, elektrik-elektronik ve metalürji mühendisi olarak bizde...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Siz aynı dili konuşamazsınız Sayın Genel Müdür. Yani Türkiye Şeker Fabrikalarının vizyonunu belirlemek için aynı dili konuşamazsınız, yani bu, mümkün değil. Yani ben sizin şahsınızla alakalı söylemiyorum.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Saygı duyuyorum Sayın Milletvekilim.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Aynı şey benim kimya mühendisliğine de bir başka dalda...

BAŞKAN – Değerli Milletvekilim, onu siyasi irade atamıştır oraya.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – İşte, ben de zaten siyasi iradeyi söylüyorum.

BAŞKAN – Yani onu sorgulayabilirsiniz Genel Kurulda, konuşalım onu.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Hayır, burada da sorgulanabilir.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Müsaadenizle bilgiler vermek istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Şimdi, bizde idari kökenli 937 personel yani bu, teşkilat mensuplarımızın yaklaşık yüzde 53’üne tekabül ediyor; teknik kökenli 633 personel, teşkilat mensuplarımızın yüzde 36’sına tekabül ediyor; sağlık kökenli 50 personel, teşkilat mensuplarımızın yüzde 2’sine tekabül ediyor; yardımcı hizmetli 144 personel, teşkilat mensuplarımızın yüzde 8’ine tekabül etmektedir. Yani her çeşit, her branştan nitelikli arkadaşlarımız kurumda mevcuttur.

Sayın Turgay Develi’nin bir sorusu oldu, ona da cevap vermek istiyorum. Öz kaynaklar ve yabancı kaynaklardaki azalış sebebinin Sayın Develi sordu. Öz kaynakların toplam kaynaklara oranı 2010 yılında yüzde 67 oranında gerçekleşiyor, 2011 yılında yüzde 59 oranında gerçekleşiyor. Öz kaynakların yabancı kaynaklara oranı 2010 yılında yüzde 202, 2011 yılında yüzde 145 civarında gerçekleşiyor. Bunun anlamı öz kaynakların azaldığı anlamına gelmiyor. Genel kabul görmüş ekonomik ilkelere göre yüzde 40 öz kaynak, yüzde 60 yabancı kaynak için yeterlidir diye düşünüyoruz.

Ayrıca, Sayın Develi bu cevabımızdan tatmin olmayacaksa Sayın Başkanım, yazılı olarak da cevabımızı iletebiliriz.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, yazılı olarak istiyor musunuz?

TURGAY DEVELİ (Adana) – Yani buradaki rakamları nasıl yorumluyorlar?

BAŞKAN - Evet, yazılı olarak da Komisyonumuza gönderiyorsunuz, Sayın Develi’ye vereceğiz.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Şimdi, Sayın Haydar Akar’ın bir sorusu olmuştu. “Şeker fabrikalarının işlediği pancarın 8 milyon tona düşmesi, personel ihtiyacı her geçen gün azalırken hazine ve yönetim neden tedbir almadı?” diye bir sorusu olmuştu Sayın Akar’ın. Yani bunun muhatabı herhâlde Türkiye Büyük Millet Meclisindeki yasa değişikliğidir, 4046 sayılı Yasa değişikliğiyle mümkündür. Bunu takdirlerinize sunuyorum, yani bizim bu konuda yasa değişikliği dışında bir beklentimiz olamaz. Takdir sizin, takdir yüce Meclisimizin, millî iradenin, meşru iradenin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yönetim Kurulu üyesi arkadaşımız konuyu cevaplarsa sevinirim konuyu bildiği için.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür Vekilimiz cevapları bitirsin Sayın Milletvekilim, ondan sonra cevap versin.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Ayrıca, ülkenin şeker ihtiyacını karşılayacak miktarda da üretim yapılmaktadır Sayın Akar. Bu cevabımızdan siz de tatmin olmadıysanız buna yazılı olarak cevap verebiliriz arzu ederseniz.

BAŞKAN – Evet, devam edelim.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Sayın Turgay Develi’nin bir sorusu oldu: “Şirketin öz kaynakları azalıyor, kredi kullanımı artıyor.” diye.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, benim bir sorum vardı.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Şimdi, Sayın Kamer Genç’in bir sorusu var, imkân olduğu ölçüde cevaplamak isterim.

“Naylon faturayla pancar alınıyor.” diye bir şeyi oldu Sayın Kamer Genç’in. Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi, üreticilerle sözleşmeli pancar ekimi yaptırmakta, verilen kota dâhilinde ekiminden sökümüne ve tesellümüne kadar kayıtlı ve kontrol altında olup, kesinli ve kayıt harici bir pancar alımı yoktur. Zaten öyle bir sahtecilik işlemi gerçekleşse, bu gerek cumhuriyet savcılığının gerek yasal mercilerin incelemesine tabidir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Kim gidecek oraya? Sayın Başkan, burada bir şeyi açıklamak istiyorum.

Sayın Başkan, şimdi, ortalama fire Türkiye’de yüzde 8,7; Erciyes fabrikasında yüzde 27, birçok fabrikada yüzde 24. Ya pancar fabrikaya girecek, ondan bir üretim çıkacak ve siz –rakamı şurada- 1 milyon 178 bin 880 ton fire parası ödemişsiniz. Bu ne demektir? Yani bu fabrikaya bu kadar, yani yüzde... Normal olarak, ben bunu tabii tahmini söylüyorum, yani bu kantarların başındaki tartan kişilerin büyük bir kesimi müteahhidin adamları, taşıma yapan kişilerin adamları ve onlar sağlıklı bir tartı yapmıyorlar. Dolayısıyla, üretilmeyen, teslim alınmayan pancarları fatura şişirmesi suretiyle veriyorlar size, siz de kontrol etmiyorsunuz.

Bakın, TEDAŞ'ta birçok yerde yüzde 70 kayıp ve kaçak var. Niye? Çünkü oraya devlet gidip de girip, orada şey etmiyor. Siz de burada şekeri alırken başında adaminiz yok. Müteahhit sizin adaminıza istediği miktarda fatura düzenliyor, istediği miktarda "Ben şu kadar şeker aldım." diyor, getiriyor fabrikaya. Yani bu korkunç bir rakam arkadaşlar, yani bu kadar ve 156 milyon lira para ödenmiş arkadaşlar.

Şimdi, 2011 yılında 134 milyon zararı var, 156 milyon lira fire parası ödemiş. Ya bu korkunç bir şey yani! Bunlar ortada yani... Ben onu "naylon fatura" derken, herhâlde teslim alınmayan, böyle şişirilmiş pancar alımını yapıyorsunuz ve kontrol edemiyorsunuz ve bunlardan da birtakım kişiler rant sağlıyor.

Biraz önce dedi ki "Susurluk fabrikası 2010 yılında 51 gün çalışmış." İşte, Sayıştay raporunda var, 2011 yılında hiç çalışmamış. Yani raporlarda da bilgiyi de yanlış veriyorsunuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, cevaplamaya devam edin lütfen.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Şimdi, ben müsaade ederseniz Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye...

Sayıştaya soruyorum, böyle bir tespitiniz var mı? Yani naylon fatura anlamında -Kamer Bey izah etti- orada böyle bir tespitiniz var mı?

Değerli arkadaşlar, sorulan sorulara bir cevap alalım; tatmin olmazsak ikinci bir soru sorabiliriz ama böyle arada sorular çıkarsa cevaplayamayız.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, arkadaşımız cevaplayacak da bu, üretim maliyetindeki fire oranı, yani pancarın alınmasından şeker safhasına ginceye kadar geçen üretim maliyetindeki fire oranı.

İzin verirsiniz arkadaşımız, uzman denetçimiz Necdet Topçuoğlu detaylı bilgi versin.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, ben Sayın Milletvekilimizin cevabıyla ters düşme gayreti içerisinde olmam ancak bir şeyi düzeltmek lazım teknik olarak. O bölge, gerek iklim yönüyle çok çamurlu bir dönemde ve de bölgenin hassasiyeti sebebiyle de çalışan personel gerçek fireleri verememe gibi bir zorlukla karşı karşıya. Raporda da dikkat edilirse, doğudaki fabrikalarımızda fire oranı yüksek, batıdaki fabrikalarımızda düşüktür. Dolayısıyla bu, fatura, naylon fatura düzenlenerek pancar alınma değil, çamur ve toprak firesidir efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şunu bir açabilir miyiz? Yüksek olan üretici firesi mi, üretim firesi mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şimdi Sayın Vekilim, Sayın Başkanım, izin verirsiniz...

BAŞKAN – Siz buyurun, cevap verin.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şimdi, üretici firesiyle işletme firesi arasında fark var; o da tablolarda gösterilmiştir. Burada sözü edilen üretici firesidir ve tamamen göz firesi olarak verilen doğu ve güneydoğudaki fabrikalarımızdaki firelerdir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ağrı'da yüzde 31,69.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet efendim, doğrudur, doğrudur efendim.

BAŞKAN – Yani konu anlaşılmıştır.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok, şöyle bir şey arkadaşlar.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, konuyu hepimiz anladık.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET AZMİ AKSU – Sayın Başkanım, özellikli bir konu.

BAŞKAN – Bir saniye...

MEHMET CEMAL ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Anlayalım bunu, Genel Müdür anlatsın.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET AZMİ AKSU – Şimdi, burada sayın vekilim...

BAŞKAN – Söz vereyim size de...

Buyurun.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş. YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET AZMİ AKSU – Sayın Başkanım, şimdi burada şu anlatılmak isteniyor; sanki fireye kurum para veriyor. Fireye kurum beş kuruş para vermiyor.

Bakın, fabrikaya gelen pancar ayrı, fire tespit edildikten sonra çiftçinin getirdiği o pancardan o firesi, yüzde 20 ise, 15 ise, 10 ise, neyse o fire de düşüyor, ondan sonra bedeli ödenen farklı bir para oluyor. Yani şirket hiç kimseye ne naylon fatura keser ne de fireye para verir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Taşa toprağa para ödemiştir mu pancar diye?

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş. YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET AZMİ AKSU – Ödemez ve sadece tek doğru...

BAŞKAN – Yalnız bak, Sayıştay farklı söyledi, onu açıklayacak.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Buradan okuyayım isterseniz.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş. YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET AZMİ AKSU – Sadece Sayın Vekilimin dediği bir cümle doğrudur, o doğru. Kantarlardaki işçilerimiz geçici işçidir, bunlar kadrolu işçi olursa bu fireyi önlemiş olur.

Biz göreve geldiğimiz zaman 2003 yılında 270 milyon euro dış kredi borcu vardı bu şirketin. İki yıl içinde biz dış kredi borcu da dâhil olmak üzere borcumuzu sıfırladık. Ne yaptık? İşte bu birbirine yakın köylerdeki kantarları, 200'e yakın kantarı kapattık. Kapatınca işte bu makineler, oraya pancar boşaltma makineleri getirdik. Dolayısıyla pancar geldiği zaman taş, toprağı bir tarafa alıyor, kamyonu iade ediyor ve biz de bu şekilde de tasarruf ettik. Yani biz...

BAŞKAN – Yani fireye para ödemiştiniz.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş. YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET AZMİ AKSU – Fireye biz para ödemiştiz Sayın Vekilim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Raporda var, Sayıştay raporunda var, okuyayım buradan isterseniz.

BAŞKAN – Şimdi, Sayıştay tekrar cevap versin.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş. YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET AZMİ AKSU – Buyursun. Sayıştay en iyisini bilir, en doğrusunu bilir.

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şimdi efendim, tabloda...

BAŞKAN – Yani raporda neyi kastediyorsunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – ... tesellüm edilenle işlenen arasındaki fark firedir. Tesellüm edilen demek, alınan demektir. Dolayısıyla fiyat onun içerisine dâhildir.

Sayın Başkanım, yalnız bütün bunların...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir saniye... Sayıştay dinliyoruz arkadaşlar. Raporuna yazmış; buradan neyi murat ediyorsunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, iki türlü alım var. Birisi, taşra kantarlarındaki alım, bir tanesi de fabrikaya doğrudan gelen alımlar. Fabrikaya doğrudan gelen alımlarda hiçbir fire hatası yapma sorunu yok çünkü direkt bilgisayarla kontrol ediliyor ve vatandaşla personel de yüz yüze gelmiyor.

Yalnız taşra kantarlarında göz firesi vermek zorunda. Pancar yıkılıyor silolara, kantarlara ve orada göz firesi veriliyor. Göz firesiyle gerçek fire arasında çok fahiş farklar var. Bu, bir realite ancak bütün müteahhit taşımacılığıyla da fabrikalara gelen pancarlar yine bilgisayarlardan geçiyor. Bilgisayardan geçmeyen, tartılmayan hiçbir pancara fatura kesilmesi söz konusu değil.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Biz simgesel bir olaydan bahsediyoruz, tesellümdeki fireden bahsediyoruz.

BAŞKAN – Şu fire meselesini geçelim mi, müsaade eder misiniz? Yalnız ben bir şey, mesela diyor ki...

Değerli arkadaşlar, söz vereceğim, tek tek konuşalım. Lütfen... Söz almak isteyen varsa söz veriyorum zaten.

Müsaade ederseniz Genel Müdür cevaplarını bitirsin.

Değerli arkadaşlar, bakın, şimdi birçok arkadaşımız tekrar tekrar söz istedi.

Evet, Sayın Genel Müdür cevapları bekliyoruz, devam edin lütfen.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş. GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Sayın Başkanım, bu fireyle ilgili eksik olan bazı hususlar oldu anladığım kadarıyla.

BAŞKAN – Evet, kısa bir özet yapın lütfen.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Müsaade ederseniz tarımdan sorumlu Genel Müdür Yardımcımız cevap verecek.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Sayın Başkanım, çok saygıdeğer üyeler; şimdi, biz pancarı üreticiden iki noktada alıyoruz. Bir fabrika merkezinde alıyoruz, bir de kantarlarda alıyoruz. Taşra kantarlarında personelimizin azalması nedeniyle 2002 yılından bugüne kadar taşra kantarlarının ekonomik olmayanlarını, yine Sayıştayın önerisi doğrultusunda 202 tane tesellüm merkezini kapattık. Kapatılan bu kantarlarda üreticilerin mağdur olmaması için pancar nakliye, tazminat ve teşvik primi vermek suretiyle fabrika merkezlerinde teslim alıyoruz ve hem taşra kantarlarında hem de fabrika merkezinde pancar yükleme, boşaltma ve temizleme makinelerinden tüm pancarı geçirerek toprağını tekrar çiftçiye iade ediyoruz, temiz pancarı laboratuvara fabrika merkezinde veya taşra kantarlarında siloya alıyoruz.

Şimdi, bu makineden geçen pancar oranımız da yüzde 99 oldu; yani bu makinelere yatırım yapmak suretiyle. Son derece temiz, sağlıklı bir pancarı biz hem siloya hem de fabrikalara alıyoruz.

Şimdi, iki türlü fire var. Bir, çiftçi pancarı getirdiği zaman, 100 ton pancarı getirdiğinde biz, fabrika merkezine gelmişse otomatik numune alma cihazlarıyla alıp, temiz, firesini düşükten sonra tartıyoruz. Tarttığımız zaman bu fire bu pancarın, yani 100 ton pancarsa 8 tonu fire olarak şey yapıyor. Buna biz herhangi bir şekilde bedel ödemiyoruz. Bu çıkan toprağı da tekrar çiftçiye verip, tavsiyemiz, yani erozyonu veya toprak erozyonunu... Toprak, çünkü tarlanın en kıymetli toprağı bu, geri sahibine iade ediyoruz. Yani biz 92 ton pancara 8 ton fireyi düşükten sonra bedel ödüyoruz. Yani yüzde 8 fireye herhangi bir bedel ödememiz mümkün değil.

İkincisi, bu pancarı siloya aldıktan sonra veya fabrikaya, fabrikaya aldığımız pancarla fabrikada işlenen arasında bir fark oluşuyor. Bu fark, önceki yıllarda...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – İşte o fire yüzde 8'in üzerinde ise, 17 ise... Yani sektör ortalaması yüzde 8 anladığım kadarıyla, değil mi?

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Ortalama 8 efendim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Peki, 35'le getirmişse...

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – 35 getirmişse, 35'ini geri iade ediyoruz.

Efendim, şimdi şöyle alıyoruz: Önce, fireli pancarı...

BAŞKAN – 8'e para vermiyorsunuz, 35'e veriyor musunuz?

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Hayır, 35'e de vermiyoruz, 50 fire geldiyse 50'ye de vermiyoruz. Yani bizim...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir şeyi rica ediyorum: Verdiğiniz bilgiler gerçek olmalı ama gerçek farklıysa bu yalan beyana girer.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Hayır efendim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, o zaman Sayıştayın belgesinde bir şey var.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Şimdi, Sayıştay kitabındaki ben şeyi okuyorum, yani 2012 kampanyasında tesellüm edilenle bedeli ödenen. Burada bir ifade hatası var, yani bu bir para olarak şey değil. Tesellüm edilen dediğimiz çiftçiden aldığımız, bedelini ödediğimiz dediğimiz çiftçiden aldığımız ama firesi düşüldükten sonra bedelini ödediğimiz pancar.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama Sayıştay diyor ki, o sizin düşüğünüz fire mevcut firenin çok çok üstünde. Yani 30 fireyle geliyor, siz 8 düşürdüğünüz zaman...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Taşra kantarlarındaki rakama para ödemiyorlar mı?

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Taşra kantarlarında da olsa, merkezde de olsa aldığımız pancarın baş, toprak, kuyruk, o firesini ayıklıyoruz, ondan sonra temiz olanı...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Taşra kantarındaki alınan rakamla fabrikaya geldiğindeki fireden bahsediyoruz.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Aynen o fark.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Yani taşra kantarında da temizlemiş olabilirsiniz ama orada temizlenmesine rağmen gelip, fabrikaya geldiğinde yüzde 30 fireden bahsediyor Sayıştay, siz başka bir şey söylüyorsunuz.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Hayır efendim...

BAŞKAN – Şimdi değerli arkadaşlar, bir kere Genel Müdür... Değerli arkadaşlar, bir defa cevapları alalım ya lütfen...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Hangisi doğruysa...

BAŞKAN – Necati Bey, sizin konuştuklarınız kayda girmiyor.

Sayın Genel Müdür, lütfen çabuk cevaplayın, Sayıştay da... Konuyu ilerletelim biraz lütfen, takıldık kaldık.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Evet, son şunu söylüyorum ben: Biz firesi düşürülmüş pancarı aldıktan sonra...

BAŞKAN – Para ödemiyorsunuz.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Evet, oraya para ödemiyoruz. Parasını ödeyip aldığımız...

BAŞKAN – Bir saniye... Sayıştay, bu konuyu niye rapora kaydettiniz? Ne var burada? Para mı ödüyorlar?

MEHMET GELDİ (Giresun) - Bir bitirsin.

BAŞKAN – Hayır tamamlamasın, şuradan cevabını alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, Sayın Genel Müdür Yardımcısının ifade ettiği gibi, taşra kantarlarında düşülen fireyle fabrikaya gelen arasındaki firedir bu.

BAŞKAN – Efendim, Genel Müdür arkadaşımız diyor ki “Sayıştay raporu yanlış bir ifade kullandı onun cevabını versin.”

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Hayır efendim, şimdi, taşra kantarlarında düşülen yüzde 8 fireyle fabrikalara geldiğinde oluşan gerçek fire arasındaki farktır bu.

BAŞKAN – Aynı şeyi söylüyor.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İşte bunun bedeli ödeniyor efendim.

BAŞKAN – Bir saniye... Yüzde 8’e bedel ödemiyorsunuz.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Evet efendim.

BAŞKAN – Fabrikaya girdikten sonra oradaki fireye bedel ödüyor musunuz?

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Efendim, oraya biz herhangi bir şekilde... Yani o fire bizde kalıyor. O fire ifade edildiği gibi...

BAŞKAN – Soruma cevap lütfen... 8’e bedel ödemiyorsunuz, toprağı geri veriyorsunuz.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Ödemiyoruz.

BAŞKAN – İki; fabrikaya temiz girdi, orada da bir fire meydana geliyor. Ona para ödüyor musunuz?

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Hayır, o değil, o değil!

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdür, buyurun.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Ben devamında şunu söylüyorum; yani bir sözümü tamamlarsam.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – 100 ton pancar aldım. Ben 92 ton pancarı temiz olarak kabul ettim, 8’i fire olarak çiftçiye, üreticiye kaydettim. 92 ton aldığım pancar işletmeye girdiği anda... Çünkü bu pancar siloda bir müddet bekliyor veya taşra kantarından fabrikaya taşıma esnasında bir miktar kayboluyor, yükleme boşaltma esnasında.

BAŞKAN – Ya onu boş verin, 92 tonu anlatın bize.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Burada 1-2 ton, yani bedelini ödeyip aldığımız pancarla işlenen pancar arasında yüzde 2-3 gibi bir fark oluyor.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bu 30’dan mı bahsediyorsunuz?

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – İşte, bu 30 değil efendim, resmî rakamları ben söylüyorum.

BAŞKAN – Bir saniye... Siz 2 diyorsunuz onu, Sayıştay raporunda 30.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ağrı’da yüzde 31.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Efendim, şimdi mesela, 2010 yılında bedelini ödeyip aldığımız pancarla işlediğimiz pancar arasındaki fark 5,13. Bu bize şey olarak giriyor, yani zarar. Bedelini ödedik ama bu da kayıp, işletme kaybı.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bu ortalama mı?

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SELİM YÜCEL – Ortalama efendim. 2011’de 4,40; 2012 yılında 3,52 ve 2’ye de düştüğü yıllar var. Yani biz son on yılda yüzde 8’lerden buna düşürdük, yani bu noktada da hem makinelerden boşaltılması hem fabrikanın merkezinde pancarın önceden yüzde 20-22’sini alırken şimdi yüzde 60’a çıkarttık. Fabrika merkezine gelen pancar da tamamen otomatik numune alma cihazlarından numune alınıyor, laboratuvarda yıkanıyor, temizleniyor, gerçek firesi belirleniyor, daha sonra şeker varlığı tespit edilerek çiftçinin şeker varlığına ve firesine göre ödeyeceğimiz ücreti belirliyoruz. Yani bu oran da yüzde 60’a çıktı fabrika merkezinde bu şekilde aldığımız pancardan dolayı. Bu noktada da yani sanayinin en az kaybı sağlanmış oluyor.

BAŞKAN – Evet değerli arkadaşlar, buna kifayeti müzakere diyelim, diğerlerini cevaplayın lütfen.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz buna yazılı olarak cevap verelim.

BAŞKAN – Yazılı olarak cevap alalım, tamam.

Evet, devam edelim Sayın Genel Müdürüm.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Sayın Başkan, başka cevap vereceğimiz soru kalmadı.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, 1’inci önerinin izlemeye alınmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Öneri 2’yi okutuyorum:

TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkan, benim soruma cevap vermedi.

BAŞKAN – Yazılı verecek.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Yazılı vereceğim, evet.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Yazılı cevap vereceğini söylemedi.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Yazılı vereceğiz Sayın Milletvekilim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, yazılı vereceğini biz duyduk, belki siz duyamadınız.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Bana şimdi Sayın Genel Müdür söylese.

BAŞKAN – Söyle o zaman, yazılı cevap vereceğim de!

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Yazılı vereceğiz müsaadenizle.

BAŞKAN – Anlaşıldı.

Öneri 2’yi okutuyorum:

Öneri 2- Türkşeker’e bağlı fabrikalarda insan sağlığı ve hijyene uygun koşullarda üretim yapılabilmesi için, fabrikalar öncelik sırasına alınmalı ve rafineri kısmındaki şekerle temas eden makine ve aksamların krom nikel malzeme ile değiştirilmesi hususunda ilgili makamlar nezdinde girişimlerde bulunularak gerekli yatırımların bir an önce yapılması,

BAŞKAN – Cevap alalım.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – **Cevap 2 :** Özelleştirme programındaki şirketimizin, yatırımlarına yeterli miktarda ödenek tahsis edilmemektedir. Kısıtlı yatırım ödenekleriyle bir yandan zorunlu çevre yatırımlarına öncelik verilmesi ve aynı zamanda şeker üretiminin sürdürülebilmesi gerekmektedir. Şeker üretimi sürecinde ödeneklerin elverdiği ölçüde fabrikalarımızda paslanmaz malzeme kullanımına yer verilmekte olup, 2010 yılında şekerle temas eden tüm yüzey ve ekipmanları krom nikel malzemeden oluşan şeker santrifüjleri, Ilgın Şeker Fabrikası için 2 adet olmak üzere, vibratörlü şeker sarsakları, şerbet ve şekerle temas eden boru, depo, bunker ve benzeri yüzeylerin paslanmaz malzemeye dönüştürülmesi kapsamında toplam 1 milyon 250 bin TL’lik harcama, ayrıca Kırşehir Şeker Fabrikası’na 50 kg’lık polipropilen torbada tam otomatik şeker ambalajlama tesisi alım, kurulum ve devreye alma çalışmaları için 750 bin TL’lik harcama gerçekleştirilmiş olup, insan sağlığı ve hijyene uygun koşullarda üretim yönünde olumlu sonuçlar alınmıştır.

2011 yılı yatırımlarımız kapsamında Ilgın Şeker Fabrikası'na 2 adet, Eskişehir Şeker Fabrikası'na da 2 adet olmak üzere toplam 4 adet şekerle temas eden tüm yüzey ve ekipmanları krom nikel malzemeden oluşan şeker santrifüjlerinin alım ve kurulum işleri 2 milyon 120 bin TL'lik harcamayla gerçekleştirilmiş olup, bu santrifüjler 2012-2013 kampanyasında devreye alınmıştır. Aynı yatırımlar kapsamında, muhtelif fabrikalarımızın şerbetle ve şekerle temas eden yüzeyleri de krom nikel malzemeyle değiştirilerek insan sağlığı ve hijyene uygun koşullarda üretim yönünde olumlu sonuçlar alınmıştır.

2012 yılı yatırımlarımız kapsamında da, Eskişehir Şeker Fabrikası'na 1 adet şekerle temas eden tüm yüzey ve ekipmanları krom nikel malzemeden oluşan şeker santrifüjü ihalesi sonuçlandırılmış olup, 2013-2014 kampanyasında devreye alınacaktır. Aynı yatırımlar kapsamında, muhtelif fabrikalarımıza kristal şeker sarsakları alınmış, şerbetle ve şekerle temas eden yüzeyleri de krom nikel malzemeyle değiştirilerek insan sağlığı ve hijyene uygun koşullarda üretim yönünde olumlu sonuçlar alınmıştır.

Yatırımlarımız arasında tamamı bu konuya yönelik olarak 2012 yılında yaklaşık 1 milyon 775 bin TL ve 2013 yılında ise yaklaşık 1 milyon 516 bin TL ödenek ayrılmış olup, konuyla ilgili yatırımlarımız önümüzdeki yıllarda da titizlikle takip edilerek sürdürülmeye çalışılacaktır.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 2'nci öneri de yine 2011'de aynı öneri, aynı işleme tabi tutacağız.

Şimdi, söz almak isteyen Necati Bey'e söz veriyoruz.

Buyurun Necati Bey.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, burada ödenek yetersizliğinden bahsediliyor cevapta. Doğrudur, bunu maalesef özelleştirme sürecine giren KİT'lerde Kalkınma Bakanlığının, işte eski DPT dediğimiz, DPT'nin de bazı olumsuz görüşlerine işte EÜAŞ'ta da, filtrelerde falan da rastlıyoruz, yani özelleştirileceği gerekçesiyle o yatırımın yapılmasını uygun görmüyor DPT.

Şimdi, bunların tamamı, o da, burada da bahsedilenler insan sağlığıyla alakalı işler. Yani insan sağlığından daha önemli bir şey olduğunu düşünmüyorum. Yani üretimi eksik yaparsınız, işte tartışılıyor pahalı yaparsınız, yani zarar edersiniz ama insan sağlığına da yani göz göre kastetmenin de bir anlamı yok. Yani yine sizin yönetiminizi aşan bir şey olduğunu bilerek söylüyorum bunları. Biraz önceki söylediklerim de sizin şahsınızla alakalı değildi. Sizin yönetiminiz, yani sizin şahsi talebinizle veya inisiyatifinizle falan da buralara gelmiş değilsiniz, yani onun da altını çizerek söylüyorum.

Şimdi buradan ben hareketle şunu söylüyorum: İşte, kısmi olarak birtakım yatırımlar yapmışsınız. Şeker fabrikalarında bu paslanmaz... Yani burada bir de krom nikel diye hep teknik şeyler kullanmışsınız, asıl işte halk dilindeki adı "paslanmaz" yani paslanan malzemelerde bunları yapıyorsunuz. Yani dolayısıyla krom nikel geçmek için ne kadar ödenek lazım? Yani toplam, bütün o rafinasyon işlemlerini yapmak için size gereken ödenek nedir? Yani bizim KİT Komisyonunda denetim yaparken sadece o kurumun yanlış, eksik taraflarını değil, performansını veya işte birtakım ihtiyaçlarını da gidermek adına buradan birtakım tavsiye kararları olarak size de yardımcı da olmamız lazım. Yani bu anlamda sizin ne kadar ödeneğe ihtiyacınız var? Bu, direkt insan sağlığını gerektiren bir şey olduğu için de bizim KİT Komisyonunda bunu tavsiye kararı hâline getirip size yardımcı olmamız lazım diye düşünüyorum.

Bu sağlıkla ilgili bir şey olduğu için bunu da bu maddede sorayım, yani onu belki Şeker Kuruluna da sorabiliriz. Şimdi, kahverengi şeker biliyorsunuz Avrupa'daki gibi üretilmiyor Türkiye'de, ya boya katkısı yapılıyor ya da yani melas karıştırılıyor. Şimdi dolayısıyla kahverengi şeker de tüketici sanki rafine edilmemiş yani kimyasal işlemler uygulanmamış bir şeker gibi piyasadan alınıyor, üstelik pahalı da satılıyor. Yani, şimdi, bu, tüketiciyi kandırmaktan ibaret bir iş yani nasıl sigara satılırken "sağlığa zararlıdır" veya GDO'lu ürünlere işte yazılması gerekiyor vesaire gibi şeyler varsa da şu kahverengi şekerin de bu rafine işleminden geçmemiş şeker değil de içine boya katılmış veya melas katılmış şeker olduğunu belirten bir şey konulmalı bence. Yani biz insanlarımızı bu anlamda kandırıyoruz yani bunu ben öğrenene kadar da hakikaten işte evimize özellikle kahverengi şeker almaya çalışıyorduk ama resmen o güne kadar da kandırılmışız, hem pahalı almışız hem de hatta rafine edilmiş şekerden daha da zararlı şeker tüketmişiz. Bununla ilgili de sizin yapacağınız bir şey varsa yani bu konuyla ilgili herhangi bir yere bir yazı varsa bunu da lütfen yerine getirin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, not alıp cevap vereceksiniz bunlara.

Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, bu konu, Necati Bey'in dediği gibi, insan sağlığını ilgilendiren bir konu.

BAŞKAN – Yalnız, soruları sorarsak memnun oluruz Haydar Bey.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onun için de kamuoyunda şeker fabrikalarında, devletin şeker fabrikalarında hijyene aykırı veya hijyen usullerine uyulmadan, sağlıklı ilgili yönetmeliklere uyulmadan üretim yapıldığı duyulursa insanlar bu şekerden uzak durmaya çalışırlar.

Şimdi, Necati Bey aslında sordu, benim de sorum: Bütün fabrikalardaki maliyet nedir yani bizim bu 25 tane şeker fabrikamızdaki paslanmazlar için ayırmamız gereken veya ihtiyacımız olan ödenek nedir? Siz ne kadar yatırım yapmayı planlıyorsunuz? Şimdi yıllar itibarıyla koymuşsunuz “Şu fabrikada, bu fabrikada şunları yapacağız.” demişsiniz ama tüm 25 fabrikadaki bu işin maliyeti nedir? Bunun için ne kadar paraya ihtiyaç var ve kaç yıl içerisinde -bir yıl, iki yıl, üç yıl içerisinde- bunları değiştirmeyi planlıyorsunuz?

Şimdi, arkadaşlar, normalde özel sektörde, endüstri kuruluşlarında, sanayi kuruluşlarında, bu tür işletmelerde kâr de etse zarar de etse ciroların bir kısmını yatırıma, ciroların bir kısmını da AR-GE'ye ayırırlar. Sizin cironuzdaki yatırım oranı nedir? Yani işte örneğin fuel oil'le çalışan enerji, buhar üretimi mi, “Doğal gazı çevireceğim.” dediğinizde veya işte “Bu paslanmazları, çelikleri değiştireceğim.” dediğinizde bütün bunlarla ilgili yatırım oranınız nedir yani cironuz içerisinde yatırım oranınız nedir ve bunlarla ilgili kaç yıla yaymış planlıyorsunuz? Sadece bu paslanmazlar için soruyorum şimdilik, diğerlerini de genel de soracağız tabii.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vekilim Sarıbaş.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Teşekkür ederim Başkan.

Benim merak ettiğim bir soru: Sağlık Bakanlığı üretimdeki tesislerimizi bu anlamda ziyaret edip rapor tutmuş mudur ve Sağlık Bakanlığı yılda kaç kez sizi denetlemektedir? Sağlık Bakanlığının bu görevini yerine getirme zorunluluğunu biliyorum ancak bu konuda devletin kendi kurumları içerisinde bununla ilgili tutulmuş raporlarınız varsa isterim. Yılda kuruluşundan bugüne kadar, taahhütleri itibarıyla, kaç kere denetim geçirdiniz? Bunları bildirirseniz sevinirim.

İkinci sorum: Burada az önce arkadaşlarım sordular ama bir başka konu. Burada bu sağlıksız makinelerin günümüz çağına, teknolojik çağına sağlıklı bir şekilde, metallerinin sağlığa dokunmayacak bir şekilde tekrar rehabilite edilmesi konusunda bugüne kadar kapatılmış kaç tane tesisiniz vardır? Bu anlamda, bu ödenek yokluğundan beri maliyetiniz, bu imalatla kaybınız ne kadar olmuştur ve bununla ilgili, bu bütçelerinizde bu kayıpla ilgili yer verilmiş midir? Ki verilmediğini biliyorum. O anlamda da bunun bize bildirilmesi ve özellikle de bu konudaki kaybın, maliyetlerdeki kaybın ve üretimlerdeki yenilenmenin özellikle de bildirilmesini rica ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun, cevaplayın lütfen.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Ben, müsaadenizle...

Önce Sayın Necati Özensoy'un sorusundan başlamak istiyorum. Kahverengi şekerle ilgili genel bir değerlendirme yaptı Sayın Özensoy. Ben de onunla ilgili birtakım bilgiler vermek istiyorum müsaadenizle Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Şimdi, beyaz şeker, pancar ve kamıştan elde edilen, en az yüzde 99,7 oranında sakkaroz içeren kristalize saf bir üründür. Kahverengi şeker ise beyaz şekerin renk ve aroma yönünden zenginleştirilmesi amacıyla genelde yenilebilir kamış melasının karıştırılmasıyla elde edilen, açık sarıdan koyu kahverengiye kadar uzanan muhtelif renk tonlarında ve sofra şekeri alternatifi olarak kullanılan bir özel şeker türüdür. Yenilebilir kamış melası, kamıştan beyaz şeker üretim prosesinin yan ürünü olup insan tüketimine sunulabilir. Özelliklere sahip kamışta bulunan çeşitli mineraller, azotlu bileşikler, vitaminler içeren bir yan üründür.

Kahverengi şekerle ilişkin genel bilgilere devam edecek olursam müsaadenizle, rafine edilmemiş ürünlerin daha sağlıklı olduğuna dair oluşan genel tüketici eğilimi kahverengi şekerlerin beyaz şekerle göre tercih edilmesi sonucunu ortaya çıkarmıştır. “Kahverengi şeker” adıyla piyasaya sürülen bu ürünler, Türkiye’de beyaz şekerden daha yüksek fiyatla pazarlanmaktadır. Dünyada kahverengi şeker genelde rafine beyaz şekerin renk ve aroma yönünden zenginleştirilmesi amacıyla yenilebilir kamış melasının karıştırılmasıyla elde edilmektedir.

Şeker kurumunca piyasadan toplanan kahverengi şekerlere ait numunelerin analiz sonuçlarına göre, piyasadaki kahverengi şekerlerin beyaz şekerin gıda boyasıyla boyanmasıyla elde edildiği, beyaz şekerden boya dışındaki bileşenler bakımından bir farkının olmadığı tespit edilmiştir.

BAŞKAN – Bu notu, Necati Bey, istiyorsanız detay olarak onu size takdim edelim.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Şahsımı ilgilendiren bir konu değil, vatandaşı ilgilendiren bir konu.

BAŞKAN – Tamam.

Evet, diğer soruları cevaplayalım lütfen.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Tabii.

Sayın Necati Özensoy'un ayrıca şeker fabrikalarındaki bu krom nikel tesisat için ne kadar ödenek lazım olduğu konusunda bir sorusu oldu. Bizim genel itibarıyla Türkiye Şeker Fabrikalarının reorganizasyonu için 500 milyon TL'lik bir ödeneğe ihtiyacımız var. Buna ilişkin bir çalışma yapmadık. İsterseniz yazılı olarak sunabiliriz Sayın Vekilim.

Şimdi, ayrıca şunu ifade edeyim, müsaadenizle Sayın Başkan, Sayın Necati Özensoy'un sorusuna: 20-25 fabrikanın işletme kayıt belgesi vardır yani herhangi bir krom nikel ile ilgili çalışma konusunda Sağlık Bakanlığının faaliyetimizi durdurma konusunda bir teşebbüsü olmamıştır.

Ayrıca 2001'den beri dönüşüm devam etmektedir Sayın Özensoy. Bunu da yazılı olarak ayrıca bildireceğiz size.

Sayın Ali Sarıbaş'ın bir sorusu oldu Sayın Başkanım. "Sağlık Bakanlığı kaç kez denetlemiştir?" diye bir soru tevcih ettiler. Bizleri Sağlık Bakanlığı, fabrikalarımızı Sağlık Bakanlığı denetlememektedir. Denetleme Çevre Bakanlığı ve Tarım Bakanlığı nezdinde olmuştur. Mutat zamanlarda olmaktadır bu denetim. Tarım Bakanlığının ve Çevre Bakanlığının denetimlerinde herhangi bir olumsuzluk vuku olmamıştır şimdiye kadar fabrikalarımızda. Faaliyeti durdurulan fabrikamız da yoktur.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 2 numaralı öneri 2011 yılına ait iki...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – "Faaliyet" demedim ama...

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ - Yazılı sunalım Sayın Bakanım.

BAŞKAN – 2 no.lu öneri, aynı zamanda 2011 yılına ait 2 numaralı öneriyle aynı mahiyette.

Bunun da izlenmesini istiyorsunuz.

Evet, beraberce Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Öneri 3...

Öneri 3- Mülkiyeti Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketine ait olan ve Özelleştirme Yüksek Kurulunun Kütahya Şeker Fabrikası A.Ş.'indeki kamu hisselerinin satışını onaylayan kararında yer almayan 112.907 m2 arsanın; malikinin yazılı beyanı veya kesinleşmiş mahkeme kararı olmadan, alıcının talebi üzerine ve Türk Medeni Kanunu hükümlerine uyulmadan Kütahya Şeker Fabrikası AŞ'adına yapılan tescil işleminin iptali için gerekli yasal işlemlerin başlatılması.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, hani hukukta "ezcümle" diyorsunuz ya, ezcümle ne olmuş bu iş? Uzun hikâye bölümünü bütün arkadaşlarımız biliyor. Sonuçta ne olmuş kısa bir...

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Cevap 3 : Ben, müsaade ederseniz bir giriş yapayım. Daha sonra da...

BAŞKAN – Çok giriş yapma, herkes biliyor, sonuç, sonucu ne olmuş bu işin?

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Şimdi, bu süreçle ilgili, Sayın Başkanım, en son Kütahya Tapu Müdürü Adil Altuğ hakkında yani usulsüz işlem yapıldığı hakkında Yargıtay 4. Ceza Dairesinin son bir kararı elimize ulaştı. Müsaade ederseniz bu bağlamda değerlendirmemi yapmak istiyorum.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi 26/12/2012 tarih ve E. 2012/30964 K: 2012/32127 sayılı kararı ile sanığa yükletilen görevi kötüye kullanma eylemine ilişkin olarak Eskişehir Bölge İdare Mahkemesince verilen 15/04/2008 tarih ve 36/38 sayılı soruşturma izni verilmesine yer olmadığına ilişkin karar karşısında, aynı hususta yeniden soruşturma izni verilemeyeceği ve dava şartının oluşmadığı gözetilmeden, yargılamaya devamla yazılı biçimde hüküm kurulması sebebiyle ve kabule göre, sanığın tek başına yaptığı gerçek hak sahibi olan alıcı şirket yararına gayrimenkul tahsis işleminde izlenen yöntem usule aykırı olmakla birlikte, dosya kapsamı ve bilirkişi raporuna göre –burayı takdirlerinize sunuyorum yani bilirkişi raporunda herhangi bir usulsüzlük yok diyor mahkeme kararında- yasaya uygun bulunduğu ve kurum zararına yol açılmadığının anlaşılması karşısında, atılı suçun oluşmayacağı gözetilmeden, yasal olmayan gerekçeyle yazılı biçimde karar verilmesi nedenleriyle hükmün bozulmasına karar verilmiştir.

Benim burada eklemek istediğim şey şu: Malumunuz, bizim öz kaynaklarımızda yani Türkiye Şeker Fabrikalarının öz kaynaklarında bu söz konusu arazi herhangi bir şekilde yer almamaktadır. Yaklaşık otuz kırk yıldır Türkiye Şeker Fabrikaları buranın emlak vergisi ve diğer vergilerini ödememiştir. Türkiye Şeker Fabrikalarının herhangi bir şekilde buraya mameleklik iddiası da olmamıştır. Dolayısıyla kamunun bir hak kaybı olmadığı düşüncesindeyiz. Özelleştirme İdaresi Başkanlığımız da bu görüşte, Türkiye Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğümüz de bu görüşte. Ben özetleyecek olursam bu kelimeleri söylemek isterim.

BAŞKAN – Tamam.

Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu konu, tabii, yargı safhasında bir sürü işlemlerden geçti. Şimdi, burada, sonuç itibarıyla, temyiz edilip edilmemesi hususıyla alakalı, karşı karşıya kalınmış.

Şimdi, bakın, burada, tabii, asılan TÜRKŞEKER'den, Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğünden istenen, bence, bu işin hukuki boyuta oturtulması. Yani dediklerinizin tamamı doğru olabilir yani katılıyorum. Ben evrakları bilmediğim için detayı için bir şey söyleyemeyeceğim yani burası Kütahya Şeker'e ait olup, tapusu size ait olup işte birtakım yanlışlıklar vesaire, özelleştirilirken listeye alınmış, işte orayı satın alanlar buna göre almış, onun bedeli konmuş, hazine zarar etmemiş vesaire vesaire olabilir. Ama yani şimdi, devlet mantığı içerisinde, bakın, siz yıllarca bürokratik yapmış insanlarsınız ya, bir tapu müdürüne bir kişi gidip bütün bu gerekçeleri gösterip "Üstünü Türkiye Şeker Fabrikalarının çiz, Kütahya Şeker Fabrikası yap." nasıl der ya? Yani, böyle bir şey olur mu ya? Yani o zaman bütün böyle olabilir yani sehven yapılan bir sürü... Yani, bunlarda mahkeme kararı gerekir yani sizinle ilgili oradaki Kütahya Şeker'e aitse şayet, tapuda da sizde gözüktüyorsa o zaman tapu iptal davasını başında açıp gerekçelerini buradaki bakın işte kamu zararı oluşmamış vesaire bilmem bir sürü gerekçelerle bu davanın aslında yani o suçu işleyen diyeyim yani sanık durumunda... Yani onun, o davanın düşmemesi lazım yani sizin şeyiniz ayrı yani kamu zararı olmamış vesaire vesaire. Yani, bir tapu müdürü durduk yerde herhangi birisi yanına geldi, aslında şöyle şöyle, isterse bütün belgeleri önüne koysunlar, her türlü şeye inansın, bunun tescilini, kalkıp üzerini çizip öbürünün üzerine tescil yapamaz ya. Böyle bir şey var mı? Yani, bunu sizin için söylemiyorum. Ama, sizin de bu konudaki yani kamu vicdanının da rahatlama açısından hem de birtakım isnat edilen bir sürü suçlamalardan kurtulmanız için bunu temyiz etmeniz lazım. Yani, ne bileyim Özelleştirme İdaresinin, kimse bunun nihai kararını verecek yani temyiz ederek... Eğer temyiz etmezseniz siz zan altında kalırsınız, onu söyleyeyim. Yani bu davayı temyiz etmeyin, ben, demek ki burada bir işin içinde bir iş var, yargı safhasında siz müdahil oldunuz...

BAŞKAN – Sayın Vekilim, temyiz edilmiş yani...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Edilmemiş...

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Müsaade eder misiniz Sayın Başkanım? Yani biz...

BAŞKAN – Şimdi edildiği için bu konuyu burada kesmek istiyoruz yani edildiği için... Talep edilmesiydi...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Temyiz edilip edilmemesi hususu...

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ - Özelleştirme İdaresi Başkanlığına temyiz konusunda talimatları için yazdık Sayın Başkanım, talimat bekliyoruz.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Hayır, temyiz edilmedi ya!

BAŞKAN – Soralım Özelleştirmeye.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bakın Ahmet Bey, lütfen, burada konuşma yaparken biz de önümüzdeki yazılanlardan bahsederek konuşuyoruz yani...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Sayıştayımız diyor ki: "Temyiz sonucunu veriyor bize." Sayıştay bir cevaplansın yani lüzumsuz yere konuyu...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Burada diyor ki: "3/5/2013 tarih 5971 sayılı yazısıyla Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı talimatlarına sunulmuştur." diyor.

BAŞKAN – Sayıştaya soralım: Temyiz edilmiş mi?

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) - Peki, tamam, temyiz edilseyse problem yoktur yani mahkeme sonucunu o şekilde bekleyelim.

Teşekkür ederim.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 2009 yılındaki raporunuzun üstüne, konu Başbakanlık Teftişe gönderildi Sayıştayca. Başbakanlık Teftiş de herhangi bir usulsüzlüğün olmadığını belirledi. Kütahya -size arz ettiğim- mahkeme kararı, ikinci mahkeme kararı değil, ondan önce bozulan mahkeme kararı var. O karar doğrultusunda...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başbakanlık Teftiş raporu niye bizim dosyamızda yok?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, arzu ederseniz... Bize geldi, Sayıştaya geldi, biz rapora işledik ama.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) - “Arzu ederseniz...” olur mu ya?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Çok özür dilerim.

Rapora işledik ama, raporda var. Raporda bununla ilgili sadece, çok özür dilerim...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, temyiz edildi mi? Bunu bir öğrenelim.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bitireyim efendim.

2011 yılıyla ilgili raporda Başbakanlık Teftiş raporunu yeterli görmedik. Gerekçemiz de Şeker Fabrikalarının zararı olabilir düşüncesiyle Yargıtayın bir kararı vardı, Şeker Fabrikalarına sordu, “Zararınız var mı? Temyiz hakkınız var.” şeklinde bir itirazda bulunuldu. Şeker Fabrikaları da bu hususa itiraz etti, Yargıtay da mahkeme kararını bozdu. Yani temyiz sonucu Yargıtay kararı, Kütahya’nın mahkûmiyet içeren mahkeme kararını bozdu, herhangi bir usulsüzlüğün olmadığını açıkladı. Yargıtay kararında aynen o şekilde geçiyor.

Arz ettim efendim.

BAŞKAN – Evet, şimdi soru sormak isteyen var mı?

Necati Bey...

Şöyle soralım Sayıştaya: Bundan sonra yapılacak bir işlem var mı, kaldı mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bundan sonra yapılacak bir işlem olmadığı kanaatindeyiz efendim.

BAŞKAN – Bu konuyla ilgili bundan sonra yapılacak bir iş ve işlem var mı Sayıştay?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Olmadığı kanaatindeyiz efendim.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Temyiz hakkı yok mu Sayıştay?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Mahkemenin bozma kararına Kütahya yerel mahkemesi uydu, uyduğu için... Onu da Sayın Başkanımıza arz ettim, mahkeme kararını.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bunları öneride bulunuyorsunuz.

BAŞKAN – Şu kararları dağıtayım size isterseniz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şu öneriyi okuyayım.

Bakın diyor ki...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, arz ettim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir dakika...

Şurayı okuyayım da anlaşılsın.

BAŞKAN - Bir saniye... Bir saniye... Size söz...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir verin, okuyalım, sonra daha rahat konuşuruz.

BAŞKAN – Bir saniye...

Sayın Genel Müdür, başka bir işlem yapacak mısınız bununla ilgili?

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Sayın Başkanım, şimdi, bizim bütün iş ve eylemlerimiz Özelleştirme İdaresi Başkanlığının...

BAŞKAN – Özelleştirme İdaresinden arkadaşımız nerede?

Yapacak herhangi bir şey var mı?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Efendim, yerel mahkemenin Yargıtayın bozma kararına uyma kararı geldi bize, Şeker tarafından bildirildi. Biz bunu yaptığımız değerlendirmede, daha önceki kararı, TÜRKŞEKER AŞ temyiz ettiği için, bu kararı da temyiz edip etmeme hususunu muhtemelen Şeker Şirketi yönetimine bırakacağız.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Varmış işte...

BAŞKAN – Bir saniye...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Niye yanıltıyorsunuz?

BAŞKAN – O ifadeyi şey yapmayalım da yani...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Burada son derece önemli bir şey var. Necati Bey temyiz edilip edilmediğini soruyor.

BAŞKAN – Onu soruyoruz biz de.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Temyiz edilecek zaten.

BAŞKAN - Şimdi tekrar soruyoruz...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Böyle denetim olur mu ya?

BAŞKAN – En son Necati Bey’in sorusuna cevap...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Ey Sayıştay, arkadaşlar ne söylüyorlar, siz ne söylüyorsunuz?

BAŞKAN – Bir saniye...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Söylediğimiz şeyde herhangi bir çelişki söz konusu değil. Uydu mahkeme... Kütahya...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Mahkeme neyi karara bağladı?

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Sayın Vekilim...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Tapu memurunun görevi suistimal etmediğine dair karar verdi, değil mi? Burada olan o değil ki...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Ama efendim Yargıtay...

BAŞKAN – Bir saniye...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, baştan beri ben takip ediyorum.

BAŞKAN – Açacağım.

Bir saniye...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, biz de istedik ama...

BAŞKAN – Vereceğim, hepinize vereceğim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Şimdi, Sayın Başkan, bak, Sayıştay raporunun 124’üncü maddesinde diyor ki, bakın aynen şöyle diyor: “Mülkiyeti Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketine ait olan ve Özelleştirme Yüksek Kurulu Kütahya Şeker Fabrikası Anonim Şirketindeki kamu hisselerinin satışını onaylayan kararında yer almayan –bak, özelleştirme hissesinin satışını onaylayan özelleştirme kararında yer almayan- 112,9 metrekare arsanın malikinin yazılı beyan ve kesinleşmiş mahkeme kararı olmadan alıcının talebi üzerine Türk Medeni Kanunu hükümlerine uyulmadan Türkiye Kütahya Şeker Fabrikaları adına teşhir yapılması iptali gerekir.” Doğrusu bu.

Şimdi, sizin bahsettiğiniz o tapu memuru hakkında bir dava açılmış Tapu memuru görevini ihmal etmiş diye. Şimdi, o ayrı bir şey. Burada, evvela siz özelleştirme kararına baktınız mı? Özelleştirme kararında... Bakın burada diyorsunuz ki bu 112 metrekarelik alan özelleştirme kararı içinde yer almamış ama burada bürokratların verdiği bilgilerde tamamen tersini diyorlar. Böyle bir sahtekârlık olmaz yani ya o doğru ya bu doğru.

Şimdi, olay şu: Evvela kaldı ki 112 dönümlük arazi özelleştirme kararı içinde de olsa, arkadaşlar, şimdi şöyle bir durum var: Bir yer özelleştiriliyor. O yer içinde başka bir şahsın mülkiyeti var. Mesela Şeker Fabrikalarının bir arazisi özelleştirildi. Onun içinde Ahmet adında bir vatandaşın mülkiyeti var. Tesadüfen -yani onların dediği gibi olsa- özelleştirme kararı içinde o vatandaşın da o arsası dâhil edildi, değer bedeli ona da takdir edildi, özelleştirildi. Sonra fark ediyorlar ki bunun mülkiyeti Türkiye Şeker Fabrikalarına ait değil, başka bir kişiye aittir. Dolayısıyla yapılacak nedir? Oradaki o yerin tapuda kayıtlı olan kişiye verilmesidir. Bu bizim hukuk sistemimize göre, Medeni Kanun’umuza göre bu.

Şimdi, böyle olduğu hâlde yani burada Türkiye Şeker Fabrikaları tapuda maliki görüldüğü hâlde, tutmuş tapu memuru Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Ortaklığının muvafakatını almadan, resen işte ilgilinin herhâlde birtakım özel ilişkileri nedeniyle tutmuşlar Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketinin tapuda onun üzerine bir çizgi çizmişler, altına Kütahya Şeker Fabrikalarını yazmışlar. Bu tamamen tapuda bir sahtekârlıktır. Dava açılmış, mahkeme başta buna karar vermiş, bunun sahtekârlık yaptığına dair hükmetmiş, sonra da birtakım kişiler girmiş araya “Efendim, yahu böyle olmaz.” diye. Onun yönünde demişler ki: “Görevi ihmal suçu oluşmamıştır.” şeklinde birtakım kararlar vermiş. Ama esas olan burada şu: Şimdi, burada karar verilmesi gereken, mülkiyeti Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Ortaklığına ait olduğu tapuda kayıtlı açıkça görünen bir mülkün tapu memuru tarafından, özelleştirilmesiyle burayı alan, Türkiye Kütahya Şeker Fabrikalarını alan arkadaşına onu geçirmiştir. Bu, usule yani bizim hukuk sistemimize aykırıdır. Bunun yani Kiler burada bulundu, geçen seneye kadar alt komisyonda, bunların içinde bulundu, bunlarla ilgili maliyeye yazı yazıldı, Özelleştirme İdaresine yazı yazıldı, bilmem, oraya baskı kuruldu, buraya baskı kuruldu. Bu ortada gün kadar açık bir şey yani devletin malını bilebile...

Aslında bu Genel Müdür de görevini ihmal etmiştir, bunun hakkında da suç duyurusunda bulunacağız. Yahu sen Genel Müdürsün, senin adına Türkiye Şeker Fabrikalarına ait bir gayrimenkul tapuda kayıtlı iken sen bunun hakkını korumuyorsun, getiriyorsun bir tapu memuru orada sahtekârlık yapıyor, Kütahya Şeker Fabrikalarına onu da getirip bedava veriyorsunuz.

Şimdi, bakın, yazdıkları raporda diyorlar ki: "Özelleştirme İdaresi, bu 112 dönümlük araziye de özelleştirmede buna değer takdir etmiş." Sayıştay diyor ki: "Hayır, bu değer takdiri bunun içinde yoktur." Bunu evvela bir yanıtlayalım. Dolayısıyla bedava verilmiş oluyor, bu 112 dönümlük arazi bedava verilmiş oluyor. Kaldı ki değer takdiri de olsa mülkiyeti başka birisine ait olan bir gayrimenkul buna haksız olarak verildiğine göre, o değer takdirini de kendisine iade edersiniz. Bunun anlamı budur, bunun yapılması gereken budur ama eğer sizler başka karar veriyorsanız gün sizde, bizde yok ama biz, tabii, devamlı... Yani biraz önce denildi ki bize: "Ekmeğine yağ sürülmesin." Buna karar verilsin, hem ekmeğine bal sürersiniz hem de kaymak sürersiniz. Bunu devamlı biz ayakta tutacağız yani bu devletin malının hakkını sonuna kadar savunacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET GELDİ (Giresun) – Şimdi, burada kamu zararından dolayı, kamunun zarara uğrama ihtimalinden dolayı temyiz yolunun açılıp açılmayacağı hususu var. Bir de şahsın işlediği suçla ilgili bir konu var. Dolayısıyla buradan dolayı temyiz hakkının saklı olduğunu...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yanlış anlamayasınız.

MEHMET GELDİ (Giresun) – İki tane, iki tane...

BAŞKAN – İki, evet.

MEHMET GELDİ (Giresun) – Yani kamu davasının düşürülmesine karar verildiği için bunun temyizi konusu var. Bu konuda da Özelleştirme İdaresine sunmuşlar, temyiz edilip edilmeyeceğinin cevabını bekliyorlar. Olay bu. Cevap geldiğinde temyiz edecekler, yetkili Özelleştirme İdaresi olduğu için. Öyle değil mi?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, temyiz edilecekse bunu gündemde bırakalım.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT ÜZÜMCÜ – Ben müsaadenizle bir şey eklemek istiyorum.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Biz soralım da ondan sonra.

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Genel Müdürüm.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, biz söz istiyoruz ama vermiyorsunuz.

BAŞKAN – Bastınız mı düğmeye?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bastım.

BAŞKAN – Hani, nerede, gözüküyor.

Bir daha basar mısın.

Veriyorlar size söz, niye vermesinler?

Bak, muhalefet bile sana hak veriyor, ben niye vermeyeyim yani?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sağ olarsınız.

Tabii, bu çalışma dönemiimizde de ben tüm arkadaşlarımıza teşekkür ederim.

Tabii, burada, şeker fabrikalarının özelleştirilmesinde Kütahya'da, tabii ki muhalefetin de dile getirdiği gibi, bu 112 dekar arsa bu fabrikaya bitişik midir, fabrikayla bütünleşmiş midir, bunu sormak istiyorum.

Bir ikincisi: Siz bunu özelleştirme kapsamına aldığınızda bu arazinin tapusunun TÜRKŞEKER'e ait olduğunu biliyor muydunuz, bilmiyor muydunuz? Ne zaman öğrendiniz bunu, öğrendikten sonra ne yaptınız? Diğer taraftan, TÜRKŞEKER Fabrikası da bu tapunun kendisine ait olduğunu biliyor muydu, bilmiyor muydu? Bununla ilgili tabii ki burada bu arazinin Kütahya Şeker Fabrikasının envanterinde kayıtlı olduğunu Sayıştay da bildiriyor fakat tapusu kendisine ait değil. Tapusu kendisine ait olmayan bir şeyin niye envanteri kendisine ait?

Bir de şunu söylemek istiyorum ben, şunu sormak istiyorum Özelleştirmeden gelen arkadaşımıza: Buradaki ihaleye çıktığınızda hem fabrikanın hem de bu arazinin bedeli, değeri bu özelleştirmeye yansıtılmış mıdır, yansıtılmamış mıdır yoksa arkadaşların dediği gibi bu yansıtılmayıp birilerine peşkeş mi çekilmiştir? Bunu açıklarsanız ben memnun olurum.

BAŞKAN- Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, tabii, konunun özünden sapmadan öncelikle bu kadar açık bir işlemlerde yani tapuda malik belliyken bir tapu müdürünün maliki değiştirme yetkisi, hakkı yoktur. Bu, hukukun en temel kuralının bir cinayet işlenmesi gibidir. Yani bu sonuçta şöyle olur: Yarın öbür gün, örnek olarak veriyorum, Sayın Komisyon Başkanına, Ahmet Yeni'nin bir evi vardır. Ahmet Yeni'nin ismini yazarlar.

BAŞKAN – Aman benim ismini lütfen...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tamam, Aykut Erdoğan'ın bir evi...

BAŞKAN – Yok, kendi ismini de verme de başka bir...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ayşe Kalamış diye bir kadının evi vardır. Yahu vardır bir ev kardeşim, üstünde de bir isim yazıyordur.

Tamam, devam edeyim müsaade edersiniz. Ben inanmıyorum, bu kadar hassas milletvekillerinin 112 dönüm konusunda... Neyse devam edeyim ben, girmeyeyim çünkü şaka yaparsam alınganlık oluyor bazen.

Yani mülkiyet hakkına bariz bir tecavüz söz konusu ve inanılmaz bir şey de Yargıtayın buna kamu yararı gibi son derece subjektif bir ölçü koyarak, verilmiş bir karar bozması. Gerçekten hukuk düzeni çok kötüye gidiyor. Yargıtayın verdiği bu karar yani her şeyden önce çünkü ben yani yargının kararına saygı duyarım, uymak zorundayım ama eleştirme hakkım var. Böyle bir karar verilemez. Yargıtay nasıl böyle bir karar vermiş, anlamak mümkün değil.

İkinci sıkıntı şurada değerli arkadaşlar: Şimdi diyorlar ki: "Özelleştirmenin tanıtım dokümanında bu arsa var." Özelleştirmenin tanıtım dokümanında arsanın olduğunu gördüm ama Özelleştirmenin tanıtım dokümanı tali bir belge, sonradan hemen değiştirilebilir. Yani Word formatında bir belgedir, bir satır daha açarsanız bunu yazabilirsiniz.

Diğer bir sorun şu: Özelleştirmeyi alan firmayla devreden firma farklı. Belki de bu sorunu çözemediği için devretmiş olabilir.

Bir diğer şüpheli husus: Geçen seneden beri belgeleri istiyoruz Özelleştirme İdaresinden, belgeler gönderilmiyor. Yani bize bu ihaleyle ilgili belgeleri gönderin, değerlendirme raporlarını gönderin, bir bakalım bu, bunun içinde var mı yok mu.

Bir diğer sıkıntılı konu: Bahse konu işlemleri gerçekleştiren iki firma Türkiye'de ne yazık ki son dönemde aşırı yükselme gösteren kamu ihalelerinde yani özelleştirmelerden enerji ihalelerine, imar haklarından... İstanbul'da gidip göreceksiniz, adını vermek istemiyorum bu firmanın ama İstanbul'un en güzel yerlerinde kenti mahvedecek gökdelenler diken bir firmadan bahsediyoruz.

Şimdi, ben durumu tespit edeyim çünkü şöyle bir şey, bunu daha sert de anlatabilirim de gerçekten kırmak istemiyorum.

BAŞKAN – Yani şunu biraz daha yumuşak... Şu konuya dönelim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani biraz daha yumuşatmam, benim nezaketimden yoksa son derece sert anlatırım, "Bu bir yandaş şirkettir." derim, "İstanbul'u perişan etti ve belediye talimatıyla milyarlarca dolar kazandı." derim ki böyledir durum. Ben bunu size kişisel olarak duyduğum saygıdan son derece alt düzey tutmaya çalışıyorum.

Diğer bir konu siyasi etikle alakalıdır. Ne yazık ki bir milletvekilinin de adı geçmektedir bu konuda. Bunun için de çok önemlidir, siyasi etik açısından da çok önemlidir. Bir milletvekilinin -ya, bu iş çok dürüst olsa bile, çok temiz olsa bile, velev ki pirüpak olsa bile-gerçekten kamuya iş yapmaması lazım. Eğer kamuyla iş yapacaksa milletvekili olmaması lazım çünkü ben de milletvekiliiyim, hepimizin ortak görev unvanıdır bu. Sonuçta bir milletvekili maaş zammı çıktı ortaya, gördünüz, halk bizi perişan etti. Zerre saygınlığımız yok. Ekşi Sözlük'te "yolsuzluk" diyorsunuz, diyor ki: "Milletvekili olma sebebidir." Bizim buna dikkat etmemiz lazım, bizim bunu eleştirmemiz lazım, hiçbir milletvekilinin kamu ihalelerinin önünden geçmemesi lazım, bu raporlara girmemesi lazım ve bu raporda beni rahatsız eden, ne yazık ki Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğü de, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı da belgeleri gizliyor, yasaya aykırı davranıyor. Çünkü ben denetim komisyonu üyesiyim, ben bu ihale belgelerini görmeden, bu yargı kararlarını, yargı kararlarına itiraz dilekçelerini görmeden hiçbir şeye karar veremem. Artı, Necati Bey'in sorduğu soru son derece önemli çünkü "Temyize gidildi mi?" diyor, son dakikada Necati Bey müdahale etmese, düzeltme olmasa ben şuna inanmıştım: Ya, temyiz aşaması, itiraz etmiş, itirazı da reddedilmiş anlayacaktım.

Değerli arkadaşlarım, bu, gerçekten beni çok rahatsız ediyor. Burada Sayın Komisyon Başkanının tanıklığında Özelleştirme İdaresi Başkanlığından özelleştirme ihalesi öncesi şartnameleri, ihale komisyonu kararını, ihale komisyonu kararıyla sonrası yapılan sözleşmeyi devir tutanaklarını, Türkiye Şeker Fabrikalarının ve Özelleştirmenin dava yazışmalarını, dava karar tutanaklarını, temyiz dilekçelerini bir dosya hâlinde rica ediyorum ve şu uyarıyı da bildirerek söylüyorum: Bu benim anayasal hakkım, bunu vermemek de suçtur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜRÜ VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – Ben müsaadenizle bir şey eklemek istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Not alın soruları.

Değerli arkadaşlar, soruları da sadece soru şeklinde oluşturabilirsek memnun kalırız.

Buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Konunun tekrarını yapmamak istiyorum yani belgeler konusunu ve konuları açmamak, tekrar zaman almamak açısından. Ancak konunun özü ve vahameti: Bir, burada kamunun kendi tapusuna... Kütükte, tapu sicilinde asli kütük vardır, o geliş gidişle bellidir. Bunun üzerinde sizin bilginizde, tablonuzda o arsanın vergisi yatmış, yatmamış hiç önemli değildir. Türkiye Cumhuriyeti'nde tapuda esas olan kütüktür. Türkiye Cumhuriyeti bütün vatandaşlarının ve kamunun da dâhil, tüm şirketlerin de dâhil tapuya güvenmek zorundadır. Tapunun ana kütüğündeki tescil çok önemlidir. Burada eğer bu tescil Şeker Fabrikalarındaysa bunun üzerine, cesaretle bir müdür bunun hayatına mal olacağını bilir, bunun üzerinde değişiklik yapamaz. Burada farklı bir kuvvet var. Bunu hepimiz, özel sektör ve kamu da, bütün milletvekilleri bilir, herkes, hayatın içindeki tüm vatandaşlar bilir. Onun için, burada önemli olan, olayların: Bir, belgelerin, cevapların bizlerden olabildiğince muallak ve farklı bir yöne gönderilmesi, farklı bir şekilde saklanması – özellikle çok alındım bugün- 2009'daki mahkeme kararları hiçbirimizin, yani ne burada tutanaklarla bize gönderilmesi ne Sayıştayca ne bu tarafca da özellikle de yok. Böyle bir anlayış yok. Yani tüm Türkiye kamuoyunda bunu herkes biliyor. Yani buna hiçbir şekilde benim de dâhil vicdanım elvermez, uyku uyuyamam. Böyle bir anlayış yok arkadaşlar. Yani ben o zaman denetleme görevini burada yapamıyorumdur. Yani bu, hassas bir konu olduğu hâlde niye böyle bir şey... Bir kere, mahkemenin buradaki verdiği karar, dosyasındaki, ana sicildeki “Şu davada yanlıştır, buranın kamu davasında, maddi davada zarar yoktur.” demesi kadar yanlış bir şey olamaz. Bir tapunun burada başkasının adına tescili vardır. Bunun karşısında para alınmamışsa kamu zararı vardır. Bunu yıllarca, on üç yıl birliktelik yapmış birisi olarak söylüyorum. Böyle bir anlayış yok. Yani mahkemeyi bir başka tarafa, mahkeme konusunu, kararları bir başka tarafa sevk ederek bizi yanıltmanın anlamı yok. Onun için, çok net soruyorum: Burada, etik anlamında, tabii ki bu konunun muhatabının bir milletvekili olmasını hiç istemem, bu konuda konuşmak da doğru değildir, kamuoyunun hassasiyeti açısından da o ayrı bir konu ancak bunun bu süreye kalmasında soru işareti olan, acaba içimizde bulunan bu milletvekilinin milletvekilliği hâlinin devam etmesinden dolayı mıdır? Soruluyor çünkü böyle bir soru... Arkadaşlar, böyle gelince soru işaret devam ediyor kafamda. Siz ne kadar dersiniz deyin, böyle bir yanlış var. Bu kadar içinde olan birisi ve şeker grubunda üst düzeydeki bir ilişkisi olduğu insanların yönetimde olmasından mıdır -tabii ki soru işaretim devam ediyor çünkü süreç bunu gerektiriyor uzun yıllardır mahkemenin gidişatıyla ilgili-acaba, bunun arkasında farklı bir güçle bunun yok edilmeye çalışılması mıdır?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi “Ne yapalım?”ı konuşalım.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – “Ne yapalım?”a geliyorum Ahmet Bey, çok önemli, söyleyeceğim.

Bak, demin de konuyu saptırma anlamında...

BAŞKAN – Saptırma değil.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Lütfen, Başkanım, müsaade eder misiniz bana?

BAŞKAN – Sayın Vekilimi, burayı ben yönetiyorum.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Benim konuşmam...

BAŞKAN – Benim ricam, “Ne yapalım?”ı konuşalım.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Tamam, ben de ne yapılmasını söyleyeceğim.

BAŞKAN – En sonunda ne yapalım hep beraber, onu da...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Söyleyeceğim efendim, ne yapılması konusunu söyleyeceğim, oraya da gelmek istiyorum.

Bu konuda az önce arkadaşlarımız da... Yanıltmaları da burada söylemek zorundayım. Benim de beynim var, dalga geçmeyin benimle. Arkadaşlara söylüyorum burada. İtiraz ediyor, diyor ki: “Özelleştirme İdaresine yazdık.” Özelleştirme İdaresi net cevap verdi “Bunun son kararını şeker grubu...” Öyleydi ifadesi, tutanaklara bakacağım, az önce söyledi “En son itirazı Şeker Fabrikaları verecek itiraz mahkemesine.” dedi. Burada bile çelişki var. Yani lütfen, burada bizi saptırmayın, bizimle oynamayın. Onun için, bu mahkemenin yanlış yönlendirilmesi kararı olsa bile şu anda son top Şeker Fabrikalarındadır. TÜRKŞEKER Kurumu buna itiraz

edecek mi, etmeyecek mi, karar düzeltilmesine gidecek mi, gitmeyecek mi sorusu vardır. Şunu da söyleyeyim: Bütün belgeleri istiyorum. Eğer bunun dışında da yapılabilecek mahkeme kararları, bilirkişi raporları dâhil olmak üzere görmek istiyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Konu aşağı yukarı anlaşıldı. Benim kadar konunun detayını veya konunun niye bu hâle geldiğini iktidar milletvekili arkadaşlarım da merak ediyorlardır. Ben tanıdığım kadarıyla hiçbirinin, bir başka arkadaşı usulsüzlük yapmışsa onu savunacak durumda olmadıklarını biliyorum, onlar da merak ediyorlar.

Ben burada Sayıştaya bir soru sormak istiyorum: Sayıştay burada bir görüş bildirmiş, diyor ki Sayıştay: “Bu şeyin iptal edilmesi gerekir. Niye iptal edilmesi gerekir? Kütahya Şeker Fabrikası AŞ’deki kamu hisselerinin satışını onaylayan kararında yer almayan...” Açık ve net söylüyor Sayıştay.

Sayıştay, bu özelleştirme şartnamesini gördünüz mü? Özelleştirmeden sonra yapılan anlaşmayı gördünüz mü? Biz göremedik. Arkadaşlarım Özelleştirmeden talep ettiklerini söylüyorlar ama ulaşmadığını söylüyor. Siz gördünüz mü bunları? Bunu görerek mi yazdınız yoksa bir bürokrat olarak bir kamu malının bir şekilde, yanlış bir şekilde “peşkeş çekilmesi” demeyeceğim ama bir şekilde el değiştirmesine gönlünüz razı olmadığı için mi yazdınız? Bunu merak ediyorum, çok merak ediyorum, gördünüz mü bunu?

Önce bu sorunun cevabını alayım devam edeceğim Sayın Başkan, alabilir miyim Sayıştaydan bu sorunun cevabını?

BAŞKAN – Soruları soralım, bitsin, cevap alacağız hepsinden.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki.

Şimdi, bu satış nasıl bir satış? Ben kendi dairemi satarken yanımdaki komşumun daireğine de satıyorum. Diyorum ki alıcıya: “Sen al bunu benimle beraber, ben tapudan bu işi hallederim.” Satıyoruz, iki tane daire alıyor, gidiyoruz tapuya, diyoruz ki tapu müdürüne: “Bunu değiştirin.” diyoruz, değiştiriyorlar.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Sen çok müşteri bulursun Haydar Bey.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Vallaha, müthiş bir şey bu, çok güzel.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, soruları soralım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama devam edeyim, toparlayayım, bitiyorum, çok uzatmayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – İşin sonuna kadar ama yemeğe de gitmek yok, bizi bekleyeceksiniz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, tamam, çok uzatmayacağım.

Şimdi, bir defa, böyle bir olay suç, doğru değil. Bunu bir defa kabul edeceğiz. İki, Sayıştaya sorduğum soruyu tekrarlamayacağım. Üç, etik değil. Bunun arkasında bir milletvekili arkadaşımız var ise Aykut Bey’in açıkladığı gibi etik değil. Milletvekili arkadaşımız ne yapmalıydı? Gidip eğer bu legalse, aldığı gerçekten ihale dokümanının içerisinde varsa bu işe tenezzül etmemeliydi. Yani tapu müdürünü bir şekilde ayarlayıp o iktidar olmanın veya milletvekili olmanın verdiği gücü kullanıp...

BAŞKAN – Değerli Vekilim, bakın, öyle şeylere girerseniz... Biz şunu demek istiyoruz: Arkadaşlar, mahkeme sonuçlanmış. Mahkemede eksik kalan bir bölüm varsa...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – “Yaptı” demiyorum ki bir şey söylemeye çalışıyorum.

BAŞKAN – Efendim ama bir arkadaşımızı suçlamayın şimdi burada.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Suçlamıyorum.

BAŞKAN – Yapamazsınız bunu böyle.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bakın, şunu söylüyorum: Etik olarak böyle bir şeyin içine düşülürse ne yapmalıydı? Bunu iade etmeliydi.

BÜNYAMİN ÖZBEK (Bayburt) – Haydar Bey, “tapu müdürü ayarlanmış” dediniz ya, öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Lütfen, kimin ne ayarladığı, onlar bizi...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Neyse “ayarlamamış” diyelim.

BAŞKAN – Sorunuzu sorun lütfen.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Özelleştirme İdaresi bir garip. Bu kurumdaki Özelleştirme İdaresini temsil eden arkadaşım aynı zamanda yönetim kurulu üyesi. Bir: Biraz evvel söylemiştim, alt komisyonunda da söyledim, Şeker Fabrikalarının özelleştirilmesinin Özelleştirme İdaresi tarafından niye iptal edildiğini sordum, “bilmiyorum” dedi bana. İki: “Personelle ilgili yazışmalarda niye altı ay,

sekiz ay bu işler yapılıyor?” dediğimde, “Bilmiyorum.” dedi. Ben de çok merak ettim “Niye bu kurumun yönetim kurulunda oturuyorsun, niye Özelleştirme İdaresinde çalışıyorsun?” diye çok merak ettim bu arkadaşın niye çalıştığını, hâlen cevap alamadım niye çalıştığı konusunda. Şimdi, ben, Özelleştirme İdaresinden, bu arkadaşın sağlıklı bilgiyi alacağımızı düşünmüyorum. Çok özür diliyorum, hiçbir bürokrata hakaret etmek istemem, eğer hakaret unsuru da taşıyorsa kelimelerim baştan özür diliyorum ama sorduğum hiçbir sorunun cevabını veremedi şimdiye kadar.

Bu kurumlar yan gelip yatma yeri değildir, Başbakanın askerlik için söylediği sözler gibi, bu kurumlar yan gelip yatma yeri değildir. Bu kurumlarda bir şai be varsa, sıkıntı varsa bütün kurumdaki bürokrat arkadaşlarım hem Sayıştaya hem de bize yardımcı olmak zorundalar. Biz keyif için yapmıyoruz ki buraya ya, zaman harcıyoruz, keyif için de yapmıyoruz, iş olsun diye de yapmıyoruz. Gerçekten, biz burada hak eden arkadaşlarımıza da teşekkür ediyoruz, onurlandırıyoruz, diyoruz ki: “Gerçekten iyi yönetmişsin, güzel yapmışsın, bravo, tebrik ediyoruz, devam et.” diyoruz, bunları da söylüyoruz ama lütfen, bizim algımızla da alay etmeyin. Belki şöyle düşünebilirsiniz: “Konuşuyorlar, konuşuyorlar, gidiyorlar.” diyebilirsiniz ama bir gün bunların hesapları sorulur arkadaşlar. Emekli de olsanız, ülkeden ayrılmış da olsanız bir gün bunların hesapları sorulur. Hiç kimse “Yarın ben bu işten kurtarırım.” diye kendini böyle nasıl olsa güçlüyüz falan anlamında görmesin diyorum.

Çok da uzatmak istemiyorum ama tekrar arkadaşlarım adına da çok konuşmak istemiyorum, onların da merak ettiğini düşünüyorum. Umarım, bu sözleşme bize gelir, şartname bize gelir ve o yanlışlık sonucu mu oraya girmiştir, girmemiş midir diye hep beraber görürüz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Cemal Bey, buyurun.

MEHMET CEMAL ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum.

Tabii, askerlik yan yatma makamı değil, Kore de saz çalma makamı hiç değil.

Şimdi, ben Özelleştirme İdaresi Başkanlığından başlayacağım müsaadenizle.

Acaba, bunun ismini “özellememe idaresi başkanlığı” olarak değiştirsek, Komisyon üyesi olarak bunları teklif etsek nasıl olur? Çünkü eğer ki Şeker Kurumunu biz on üç yıldan beri özelleştiremiyorsak bir yanlışlık var. Eğer ki mahkemeyi bile takip edemiyorsak gene de bir yanlışlık var. Biz öyle çok zengin, fabrikatör milletvekillerinden falan değiliz. Zenginin işiyle fakirin aşk ilişkisine aklım ermez ama ben ivedilikle bunun temyiz edilmesini ben şahsım adına bir iktidar milletvekili olarak hassaten rica, istirham ediyorum ve bu hususta da arkadaşlara bilgi vermenizi rica ediyorum. Biz, kimse de burada ben dâhil bütün arkadaşlarım hiç kimseyi koruma makamı değiliz, malına mülküne mal katma makamı da değiliz. Eğer ki hukuk varsa, adalet varsa adalet bunu sorsun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Şeker, buyurun.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben bu tartışmaya katılmayacaktım ama...

Değerli arkadaşlar, burada anlayamadığımız bir nokta şu: Burada bir sanıkla ilgili şikâyetimiz var “Bu adam bir yolsuzluk, usulsüzlük yapmış.” diyoruz. Bununla ilgili mahkeme, Yargıtay karar vermiş, ne verirse versin çok da önemli değil. Bunun sonucunda siz “Bunu temyiz edelim mi, etmeyelim mi?” diye Özelleştirme Kurumuna soruyorsunuz, cevabı geldiğinde zaten temyiz süresi de geçmiş olacak, o da ayrı bir konu. Ama olay şu: Biz bu arsayı alacak mıyız, almayacak mıyız? Bence sadede gelelim, bunu tartışalım. Yani bu mahkeme kararının dışında...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Mahkeme kararı yok bu konuda.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – ...yani size ait olan arsayla ilgili ben bu gelenlerin içerisinde mahkeme kararı görmedim çünkü dava açılmamış.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Tapu iptal davası açılmamış, hâlâ insanları oyalıyorlar.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Açılmamış.

Yani biz bunu, sizin kurumunuz buna sahip olacak mı, olmayacak mı? Burası Kütahya Şeker...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Sayın Şeker Konuşuyor.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Arkadaşlar bir dakika...

Net bir şey söylüyorum: “Burası Kütahya Şekerin olsun.” mu diyorsunuz, “Burası bizim malımız, bize verilsin.” mi diyorsunuz? Ama bununla ilgili bir dava açmamışsınız, bununla ilgili bir dava yok. Sizin sadece açtığınız dava “Ya, bu adam bu yanlış tapuda yapmış, bu yargılsın.” demişsiniz, yargılanmış. Ceza alır, almaz o bizi ilgilendirmiyor. Yani o adamın yargılanması, cezaevine girmesi bizi de çok ilgilendirmiyor. Bu 100 küsur dönüm arazinin sahibi kim olacak, bizi ilgilendiren bu tarafı. Bununla ilgili, anladığım kadarıyla, dava açmamışsınız. Sayıştayın da eleştirisi bununla ilgili. Bunu temyiz edin, etmeyin, gerçekten bununla ben de ilgilenmiyorum, hiç de önemli değil ister edin ister etmeyin, Özelleştirme İdaresine yazmanıza da gerek yok bunu, çok önemli değil.

Son olarak: Sayın Genel Müdürüm, bu arazi sizin mi, vazgeçtiniz, Kütahya Şekere mi verdiniz? Tek kelime, olay bitsin.

BAŞKAN – Başka söz almak isteyen arkadaşımız...

Sayın Geldi, buyurun.

Son sözü söylüyor.

MEHMET GELDİ (Giresun) – Başkanım, bize biraz öne mahkeme kararı geldi, içeriğinde hiçbir şey yok, bir üst karar var, bir şey anlamak da mümkün değil. Yani burada olay şu: Özelleştirme ilanına çıkılmış. İlanın metninde, ekinde, broşürlerinde, dokümanlarında, kullanılmakta olan arazi, şeker fabrikalarının kullanmakta olduğu yani fiilen elinde kullandığı, Kütahya Şeker Fabrikasının kullandığı arazi dokümanda gösterilmiş. Peki, Türkiye Şeker Fabrikalarının bu özelleştirme esnasında hiçbir yazışmada ismi yok mu? “Mülkiyeti kurumumuza ait olan bu şeker fabrikaları ve Kütahya Şeker tarafından kullanılmakta olan arazi de bu özelleştirmenin kapsamındadır.” diye bir yazısı yok mu ki yani bu kararlar, bilirkişi raporlarında denmiş ki: “Usulsüzlüğe rastlanmamıştır.”

Dolayısıyla, biraz önce Aykut Bey’in istediği dokümanlar olmadığı için bunları göremiyoruz. Türkiye Şeker Fabrikaları hiçbir aşamasında “Özelleştirme yazdı nasıl olsa.” deyip de “Ya, bizim tapulu mülkümüz var, fiilen de Kütahya Şeker kullanıyor ama tapuda bize ait.” Bu da işin içerisinde ya da dışında hiçbir müdahalesi olmadı mı hiçbir aşamasında? Dolayısıyla, bunları görmemiz lazım, görebilmek için de dokümanlar lazım. Yani bu hâliyle bir şey görme şansımız yok, yorumda da bulunma şansımız yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Aykut Erdoğan Bey’in istediği dokümanları Komisyon olarak biz istiyoruz.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜRÜ VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – Ben müsaadenizle...

BAŞKAN - Şimdi, Sayın Aksu’ya söz vereyim, ondan sonra sırayla cevaplarsınız.

Yalnız, çok uzatmadan lütfen Sayın Aksu, buyurun.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET AZMİ AKSU – Sayın Başkanım, özetlemek gerekirse: Sayın vekil arkadaşlarımızın tapu müdürüyle ilgili konuşmaları oldu. Tapu müdürünün yanlış iş yaptığını... Zaten, tapu müdürünün doğru iş yaptığını burada hiç kimse kabullenmiyor, başta biz kabullenmiyoruz, yaptığının yasalara, hukuka, her şeye aykırı olduğunu, yanlış olduğunu biz de söylüyoruz yani hiçbir şeyimiz yok.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Niye tapu iptal davası açmadınız?

BAŞKAN – Mahkeme böyle sonuçlanmamış.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET AZMİ AKSU – Sayın Vekilim, bir dakika...

Ama mahkeme öyle demişse bizim de yapacağımız bir şey yok. Temyizimizi yapmışız, hatta ilk mahkemenin verdiği kararın yumuşak bir karar olduğunu, “Burada niyetinin kötü olduğunu belirtir.” diye itiraz da etmişiz. Yani buraları biz yapmışız.

İkinci konu: Türkiye Şeker Fabrikaları özelleştirme programına geçtikten sonra TÜRKŞEKER’e ait bütün gayrimenkuller Özelleştirme İdaresi Başkanlığına aittir, bizim hiçbir tasarrufumuz yoktur. 1 metrekare yerin bir kuruma veya bir satışa çıkmasından sorumlu Özelleştirme İdaresi Başkanlığıdır, bu, yasa gereği, Özelleştirme Yasası gereği. Dolayısıyla, Kütahya Şeker Fabrikası da bizim bağlı ortaklığımızdır. Yani şu anda mevcut 25 şeker fabrikamıza ait bütün tapular bizdedir, bizim kasamızdadır ama bağlı ortaklık olan Kütahya Şeker Fabrikasında yüzde 51 hissemiz vardı, diğeri PANKOBİRLİK’ aitti ve oranın da tapusu Kütahya Şeker Fabrikasının kasasındaydı. Kütahya Şeker Fabrikasının özelleştirme işine Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından başlanmış, hisse satışı yani oradaki yüzde 51 hisse devri yapılmış. Ondan sonra da bizim o tapudan... Çünkü bizim ne kaydımızda ne kuydumuzda Kütahya’daki bu 112 dönüm arazinin tapusundan, “Türkiye Şeker Fabrikaları” yazan tapudan bizim hiçbir bilgimiz yok çünkü ne emlak vergisi ödemişiz ne kaydımızda var, 1955 yılından beri bizde hiçbir iz yok. Bunu Başbakanlık Teftiş Kurulu da geldi tespit etti, kararlarını verdiler. Bu şeyden sonra da ihaleyi yapan Özelleştirme İdaresi Başkanlığı. Tapudan bizim ne zaman haberimiz oldu? Ta ki tapu müdürüyle ilgili

mahkeme olup Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü bizden soru sorunca biz tapunun farkına vardık. Yani biz müneccim değiliz. 1955 yılında alınan bu tapu bizim kaydımızda yok, vergi ödememiştir, emlak vergisi ödememiştir. O nedenle, TÜRKŞEKER'in ne ilgisi var?

Bir diğer konu da Sayıştayın, Başbakanlık Teftiş Kurulunun raporunun oradaki sayın vekilimiz işte "İdare sorumludur." diyor. Biz niye sorumlu olalım? Başbakanlık Teftiş Kurulunun raporu bize gelmemiş ki, bize göndermemişler. Sayıştay oraya havale etmiş, Başbakanlık Teftiş Kurulu da bu cevabını Sayıştay Başkanlığına iletmış. Yani bizim TÜRKŞEKER'le hiçbir ilgisi yok. Artı, "TÜRKŞEKER'den bilgi istedik, TÜRKŞEKER bize bilgi vermedi, eksik verdi." diyen arkadaş varsa biz hazırız, bunu gösterirlerse... Kesinlikle hiçbir yazı cevapsız bırakılmamıştır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, buyurun, cevaplayın.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜRÜ VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – Müsaade ederseniz, ben sonda söyleyeceğim şeyi başta söylemek istiyorum Sayın Başkan.

Temyiz edilmemiş hususu doğru değil. Yani biz, hukukçu milletvekillerimiz bilirler, süre tutum dilekçesini kendi inisiyatifimizle, genel müdürlüğümüzün kendi inisiyatifiyle süre tutum dilekçesini vermiş durumdayız. Malumunuz, Hukuk Usulü Kanunu'na göre süre tutum dilekçesi verildikten sonra temyiz zamanı geçirilmemiş olur. Şimdi bu aşamada da Özelleştirme İdaresi Başkanlığımıza yazı yazdık, onlardan talimat bekliyoruz. Yani ben bunu sonda söylemek istiyordum ama başta söylemek istiyorum. Herhangi bir temyiz edilmeme durumu yoktur. Özelleştirme İdaresi Başkanlığımızdan nasıl bir talimat gelecekse biz süre tutum dilekçesi doğrultusunda temyiz işlemimizi de gerçekleştireceğiz. Temyiz edilmeme işlemi, yani öyle bir husus yok.

Ayrıca bu hususta birkaç şey de eklemek istiyorum: Genel itibarıyla sayın vekillerimiz değerlendirmede bulundu, bunlara cevaben, müsaadenizle. Şimdi, söz konusu arazi fabrika sahası içindedir, üzerinde Kütahya Şeker Fabrikasının lojmanı vardır. Söz konusu arsanın sabit kıymetlerinde kayıtlı olduğu Sayıştayca da raporda belirtilmiştir. Özelleştirme hisse satışı şeklinde yapıldığından, bilanço üzerinden satılmış olduğundan, ihale dokümanında da yer aldığından alıcı tarafından bedeli ödenmiş olmaktadır.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ya, Sayıştay raporu tersini söylüyor.

BAŞKAN – Şimdi, Genel Müdürümüz açıklasın bir bakalım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani olayı uzatıyoruz, biz diyoruz ki: "Siz niye tapu iptal davasını açmadınız?" Burada memurla, bununla ilgili bir şeyimiz yok.

BAŞKAN – Memuru bıraktık, memurun hatası mahkeme...

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜRÜ VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – Ben, müsaade ederseniz, devam edeyim.

BAŞKAN – Devam etsin değerli arkadaşlar.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Özelleştirme İdaresi niye tapu iptal davası açmadı, biz onu istiyoruz.

BAŞKAN – Değerli milletvekillerim, soruların cevabını bir alalım da...

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜRÜ VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – Tapunun TÜRKŞEKER'e ait olduğu, tapu müdürünün tapu kayıtlarında yaptığı devir işinden sonra Tapu Genel Müdürlüğünün ilgili bölge müdürlüğünce yazılı bilgi istemesi üzerine bilgi sahibi olunmuştur TÜRKŞEKER tarafından. Tapu Genel Müdürlüğüne her türlü bilgi verilerek yürürlükte olan mevzuat çerçevesinde sonuçlandırılması konusunda yazılı olarak cevap istenmiştir genel müdürlüğümüz tarafından. Sayıştay raporlarında da yer alan öneriler aynen Özelleştirme İdaresi Başkanlığına intikal ettirilerek yapılacak işlemle ilgili talimat istenmiş ve alınan talimatlara göre işlem yapılmıştır. Konu, ayrıca Başbakanlık Teftiş Kurulunca soruşturulmuş ve sonucunda Sayıştaya iletilmiştir, incelemeye yer olmadığı kararı verilmiştir Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından. Ayrıca, Özelleştirme İdaresi Başkanlığına son olarak yazılan yazımıza verilecek cevaba göre işlem yapacaktır.

Ben şöyle bir hususu eklemek istiyorum, müsaadenizle, Sayın Başkan: Söz konusu tapu müdürü hakkında açılan dava bir ceza davası. Yargıtay ceza dairesi bu ceza davasını karara bağlamıştır, yani bu şahsın ceza alıp almaması konusunda, almaması konusunda bir karara bağlamıştır. Bu şahsın ceza almaması konusunda net olarak bize kesin hüküm tesis etmiştir Yargıtay 4. Ceza Dairesi. Şimdi, biz genel müdürlüğümüzde ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığımızda tapu iptal davası açılıp açılmaması konusunu Özelleştirme İdaresi Başkanımızla değerlendireceğiz, talimatlarını bekleyeceğiz, genel müdürlük yönetim kurulumuzda değerlendireceğiz ve bu kararı vereceğiz.

Bilginize sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, 3'üncü öneriyi gündemde bırakıyoruz ve...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, önemli bir husus var.

BAŞKAN – Bir saniye, açıyorum.

Müsaade ederseniz, Aykut Bey'le bitirelim, sonuçlandıralım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, öncelikle, sürecin hızlı ilerlemesi için biz de elimizden geleni yapıyoruz ama çok önemli bir konu bu, 112 bin metrekarelik bir arsa.

Birincisi: Özelleştirmedeki devir bilançosunda sabit kıymetler içerisindeki kalemler içerisinde bu arsanın olup olmadığı netleşmedi.

İkincisi: Evet, biz yanlış bir adrese sanki şey yapıyoruz, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı nihai yetkili çünkü özelleştirme portföyünde. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı da çok kısa bir açıklama yaparsa... Ama öncelikle merak ettiğim, devir bilançosunda bu sabit kıymetler içerisinde bu 112 bin metrekare arsa var mı yok mu, Sayıştay buna bir cevap verirse...

BAŞKAN – Sayıştay, bilançoda var mıymış bu devrederken?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, müsaade ederseniz iki...

BAŞKAN – Ama çok uzun oluyor arkadaşlar, yani bir... Soruya cevap verin, devir bilançosunda var mı, yok mu?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Devir bilançosunda yok, yani bilmiyoruz, bir.

İki, olay aslında devam ediyor, sayın vekillerimin söyledikleri doğru, tapu iptal davasının açılması lazım ama Yargıtay kararını okuduğumuz zaman füzuli bir işlem olduğu açık. Başbakanlık teftiş raporu var, bilirkişi raporu var, diyor ki zaten: “Bir usulsüzlük olduğu kesin, Yargıtay kararı açık.” Sadece mahkemenin uyma kararını temyiz hakkımız var bizim.

BAŞKAN – İşte Özelleştirme, Şekere yazıyor onu, o da takip edecek.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Özelleştirme, bir kısa, pozisyonunu belirlerse...

BAŞKAN – Özelleştirme, bir özet yapalım lütfen.

Buyurun.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ ADNAN TAYLAN – Sayın Başkan, değerli vekiller; müsaade ederseniz, Kütahya Şekerin özelleştirilmesiyle ilgili kısa bir hatırlatma yapmak istiyorum.

Muhtemelen bu konu herkes tarafından biliniyor olmakla birlikte, malum, TÜRKŞEKER AŞ daha özelleştirme programına alınmadan önce Kütahya Şeker AŞ'deki yüzde 56 TÜRKŞEKER AŞ hissesi 2004 yılında özelleştirme kapsam ve programına alındı özelleştirilmek üzere. 2004 yılında da yapılan ihale sonucunda yüzde 56 hisse özelleştirildi. Özelleştirme çalışmaları çerçevesinde, programa geldiği tarihteki bilanço itibarıyla söylüyorum, burada bir eksik bilgi var diye özellikle vurgulamak istiyorum, şirketin demirbaş kayıtlarına, arsa, arazi kayıtlarına bakıldığında bu iddialara konu, temenniye konu taşınmaz Kütahya Şeker AŞ kayıtlarındadır.

BAŞKAN – Peki, niye siz “yok” diyorsunuz?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ ADNAN TAYLAN – Efendim, 1955 ve 1956 sayılı Kütahya Şeker AŞ Yönetim Kurulu kararlarıyla bu arazilerin Kütahya Şeker AŞ tarafından alındığı, bedelinin Kütahya Şeker AŞ tarafından ödendiği, yıllar itibarıyla vergilerin Kütahya Şeker AŞ tarafından ödendiği sabittir. Bunlar Kütahya Şeker AŞ'nin kayıtlarında sabittir. Biz de 2004'te ihaleyi yaparken bu kayıtları esas alarak tanıtım dokümanı hazırladık, bu kayıtları esas alarak değer tespit raporu hazırladık ve buna göre ihale yaparak yüzde 56'yı sattık ve Kütahya Şeker AŞ bilançosu içinde de bu taşınmazlar var idi.

Efendim bir açıklama yapmak istiyorum: Devir esnasında, hisse satışlarında taşınmaz devir teslimi yapılmaz, sadece satışa konu devir teslimi yapılır, bilanço devir teslimi yapılır. Hisseyi alan kişi de yüzde 56'lık hisseyi alır, bilançodaki, şirketteki hakkı da o kadardır. Bu malum olan bir konudur. Biz 116'nın ya da diğer arsa, arazilerin tapu devirlerini tek tek yapmadık. Biz sadece bize ait olan hisseyi devrettik alıcıya.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama size ait olan hissede malikliğiniz yok, o devredilemez.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Tapu başkasının adına kayıtlı ya.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ ADNAN TAYLAN – Efendim, ben şunu demek istiyorum: Biz hisseyi devrettik, bilançoda da bu bahsedilen taşınmaz demirbaş kayıtlarında var; buna bakılabilir, Kütahya Şeker AŞ'den sorulabilir.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Sayıştay “Yok.” diyor, siz “Var.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Şimdi, Özelleştirme diyor ki: “Demirbaş kayıtlarında var.” Sayıştay “Yok.” diyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayıştay da “Var.” diyor.

BAŞKAN – Bir saniye... Desin ne diyecekse.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Hayır efendim, biz devir bilançosunu görmedik, ihale dokümanında var. Devir bilançosunu biz görmedik çünkü bizim...

BAŞKAN – Devir bilançosunu değil de yani siz bilançosuna bakmadınız mı bunların hiç?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, az önce arz ettiler, Kütahya Şekerle zaten Şeker Fabrikaları farklı, ayrı tüzel kişilik.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, bunun gündemde...

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ ADNAN TAYLAN – Efendim, ben, müsaade ederseniz, bir iki cümle daha söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Bitirelim. Tamam, teşekkür ederiz, çok sağ olun.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ ADNAN TAYLAN – Efendim, müsaade ederseniz, lütfen...

MEHMET CEMAL ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Önemli olan o ya.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bitmiyor...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Konuşması gereken adamı konuşturamıyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ ADNAN TAYLAN – Lütfen, efendim, burada haksız suçlamaları da var, bir iki cümle söylemek istiyorum. Özellikle Haydar Akar, sayın vekilimiz, kendisini alt komisyonda da bilgilendirdiğim hâlde haksız suçlamalarda bulundu, açıklama yapmak istiyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu ne biçim üslup hocam!

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ ADNAN TAYLAN – Kütahya Şeker AŞ'yle ilgili sonuçta, tanıtım dokümanında ve değer tespitinde konu olmuştur. Bu, Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından da incelendiğinde Kütahya Şeker AŞ kayıtlarıyla sabit olduğu için yapılacak idari ve adli bir şey olmadığı sonucuna varılmıştır. En son, sayın vekillerimin ifade ettiği gibi...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Torpille karara bağlanmış bir karar ya!

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ ADNAN TAYLAN – Lütfen... Yargıtayın kararında da -tekrar okumak istiyorum, lütfen, belki Sayıştay bunun için “Yapılacak işlem yok.” demek istiyor- diyor ki: “Gerçek hak sahibi olan alıcı şirket yararına gayrimenkul tahsis işleminde izlenen yöntem usule aykırı olmakla birlikte, dosya kapsamı ve bilirkişi raporuna göre yasaya uygun bulunduğu...” Biz de bunu söylüyoruz yıllardır. Yani Kütahya Şeker AŞ şirket kayıtlarıyla her şey sabittir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Tapu iptal davasını niye açmıyorsun arkadaş? Senin adına kayıtlı olan bir gayrimenkul başkasında nasıl...

BAŞKAN – Şimdi, bitirdiniz mi? Bir saniye...

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ ADNAN TAYLAN – Efendim, yani kesilmezse bitireceğim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... Arkadaşlar, siz konuşurken...

Aykut Bey, arkadaşlara söylerseniz...

Evet, buyurun.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ ADNAN TAYLAN – Efendim, burada sayın vekilimin ifadelerine bir iki cümle söylemek istiyorum müsaadenizle.

TÜRKŞEKER AŞ 2008’de programa alınmıştır. 2008’de Portföy A hemen ihale edilmiş, 2008’deki dünyada ve Amerika’da başlayan kriz nedeniyle ihalelere ilgi olmamış, ihale iptal edilmiştir. 2009’da Portföy B ve C ihale edilmiş, Yargıtay kararı üretim için alınan teminatı yetersiz bulunduğu için Danıştay ihaleyi iptal etmiş, bu nedenle ihale iptal edilmiştir. 2011’de ise ihalede herhangi bir usul sorunu yoktur, ÖYK tarafından iptal edilmiştir. Özelleştirme Yüksek Kurulu resen iptal etmiştir. Benim bir bürokrat olarak Özelleştirme Yüksek Kurulunun, sayın bakan, üyelerinin ne düşündüğünü, ne değerlendirdiğini bilmem mümkün değildir. Bu yüzden, beni suçlamasını da sayın vekilimin takdirlerinize sunuyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir gerekçe yok yani.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ ADNAN TAYLAN – Gerekçe yok efendim, gerekçe açıklanmamıştır. Resen yapılan iptallerde gerekçe olmaz efendim.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siz bana “Bilmiyorum” dediniz, arkadaşlar orada...

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ ADNAN TAYLAN – Hayır efendim...

BAŞKAN – Haydar Bey...

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ ADNAN TAYLAN – Bize söz verilirse açıklama yaparız efendim, görevimiz açıklama yapmaktır.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, bir işlem daha kaldı gözüküyor. O bakımdan, 3'üncü önerinin de Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – İzlenme mi, gündemde kalması mı?

BAŞKAN – Zaten öyle. Yani bizim gündemde, alt komisyonda diyoruz...

Teşekkür ederim.

Ve şöyle düzeltme yapalım: 2010'dan çıkıyoruz, 2011'de izlemeye devam ediyoruz.

Öneri 4...

Öneri 4- Sayıştay raporunda yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap...

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜRÜ VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – **Cevap 4 :** Sayıştay raporunda yer alan diğer öneriler ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Gündemde kalmasını oylarınıza... İzlemede kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, kuruluşun 2010 ve 2011 yılına ait ilk üç önerisi aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alınıp görüşülmüş ve ortak karar verilmiştir. Bu yüzden doğrudan 4'üncü öneriyi okuttuk.

Şimdi, geneli üzerinde bu kadar uzun konuştuktan sonra hâlâ söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Var.

Buyurun Sayın Şeker.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, ben de Komisyonumuzun çok ciddi bir programı var önünde, bu çalışma da herkese başarılar dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Burada birkaç tane sorum olacak Sayın Genel Müdüre. Sunuş konuşmanızda bahsetmiştiniz, kamusal statüden kaynaklanan zarar nedir? Bunları maddeler hâlinde, yazılı olarak da bildirirseniz sevinirim.

Bir de işçiliğin 1 kilogram şeker üretimi sonucu elde edilen rakam içerisindeki yüzdesi ne kadardır? Bunu merak ediyorum.

Ben de Şeker Kurumunun özelleştirilmesini doğru bulmuyorum. Doğru değil çünkü çok ciddi şekilde çiftçiler var bundan faydalanan, hayvancılık yapan insanlar var. Bunu çok doğru bir yöntem olarak bulmuyorum ve işin en kötü tarafı, burada mağdur olan çok ciddi kişiler olduğu gibi, birazdan bahsedeceğim, tüm Türkiye'de de insanlar bu işten mağdur olacaklar.

Bir başka sorum: Pancar alımından fabrikaya kadar, bilimsel olarak bir çalışma yaptınız mı? Ne kadar fire oluyor? Yani tartı anlamında söylemiyorum, bilimsel anlamda söylüyorum. Böyle bir çalışmanız, bir üniversiteyle yapılmış bir çalışmanız var mı?

Bir de bu özelleştirmenin nasıl zarar vereceğiyle ilgili, hekim olarak bir şeyler açıklamak istiyorum. Biliyoruz, dünyada en çok nişasta bazlı şeker kullanılan ülke Türkiye. Şu anda yüzde 15 kullanılıyor Bakanlar Kurulu kararıyla ve Bakanlar Kurulunun yüzde 50 bunu artırma imkânı... Artırma ve azaltma var ama hiç azaltma olmadı, şimdiye kadar hep artırma oldu. Dün de, yanlış hatırlamıyorsam, yüzde 38 oranında artırılmasıyla ilgili karar alındı. Bu şu demektir: Önümüzdeki dönemde Türkiye'de nişasta bazlı şeker yüzde 20,70 oranında olacak demektir.

Değerli arkadaşlar, nişasta bazlı şeker kanserojen bir maddedir. Bütün dünya bilimsel olarak bunu kanıtlamış ve kullanımını da istememektedir. Eğer tersini düşünürsek, Amerika yüzde 1 gibi kullanıyor, Avrupa yüzde 1-1,5; hatta en yüksek 2 gibi kullanan ülkeler var. Bizim ülkemizde yüzde 20,7 kullanılıyor. Bu, kontrol edersek, denetlersek, takip edersek ama Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin bir milletvekili olarak, Gaziantep Milletvekili olarak size şunu söylemek istiyorum: Sokakta tatlı yapıp satılıyor. Bunlarda kullanılan şeker, ucuz olduğu vesilesiyle nişasta bazlı şeker ve bu nişasta bazlı şekerin Bakanlar Kurulu kararıyla şu anda 20,7 olan kullanım oranının gerçek hayatta yüzde 50'lere kadar ulaştığına inanıyorum. Bunun da ileride çocuklarımız için, torunlarımız için ve

Türkiye’de kanser vakalarının arttığını da bilerek, çok doğru olmadığını, bunun kayıtlara geçmesi anlamında söylüyorum ve sizin özelleştirilmenizin tüm Türkiye’nin sağlığıyla ilgili bir şey olduğunu söylemek istiyorum. Ben Medis konuşmamda da Portföy C’nin özelleştirilmesinde bunu Sayın Bakana söylemişim. Sayın Bakan cevaben şunu söylemişti: “Evet, nişasta bazlı şeker kullanılıyor ama bazı bilim adamları kanserojen olmadığını söylüyorlar, bazı bilim adamları da kanserojen olduğunu söylüyorlar.” Peki, acaba o bazı kanserojen olduğunu söyleyen bilim adamlarının dedikleri doğru çıkarsa ne olacak bu dünyanın hâli? Kaldı ki, gelişmiş ülkeler, niçin bunu Amerika kendi ülkesinde yüzde 1 yaparken Cargill firması Türkiye’de yüzde 20,7 oranında bu işleme tabi tutuluyor ve satılıyor? Bunu da kayda geçsin anlamında söyledim.

Sorularıma cevap verirsiniz teşekkür ederim. Bu arada da yeni görevinizde de sizlere başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker’e de 14.05’te yapacağı konuşmasından dolayı başarılar diliyoruz, Genel Kurulda konuşması var. Onun da mesajını aldık.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; öncelikle bu, KİT Komisyonumuzun ilk toplantısı. Biz muhalefet olarak bazı konuları detaylı incelemeye çalışıyoruz önemli gördüğümüzde ama diğer konuşmalarda söz almayarak veya bir centilmenlik ilişkisi çerçevesinde, Medis hukukundan kaynaklanan bazı haklarımızı da kullanmadığımızı bilmenizi istiyorum çünkü şöyle: Bizim Medis hukukundan şeyimiz, her bir öneride konuşuruz, bütün komisyon üyelerinin sınırsız konuşma hakkı var ama bunu yapmamaya çalışıyoruz. Bazen çünkü böyle, nezaketsiz tavırlar olmasın diye söylüyorum, elimizden geldiğince anlayışlı davranmaya çalışıyoruz.

Sayın Komisyon Başkanına bundan sonraki çalışmalar için insani çalışma koşulları altında... Yani saat üçe, dörde kadar, öğlen yemeği arası vermeden çalışmayı doğru bulmuyorum. Keşke her gün bir kurum şeklinde gitseydik, bu sayede Komisyon üyelerimizin daha iyi koşullarda çalışma şansı olurdu.

Türkiye Şeker Fabrikaları, yani ileri ve geri sektörleriyle birlikte baktığınızda 1 milyonun üzerinde -ki bunu 3,5 milyon diyen de var, sendikalar tarafından- aileyi veya kişiyi ilgilendiren bir kurum; temsil ettiğimiz halkı temelden ilgilendiren bir kurum yem sanayisiyle, şeker sanayisiyle. Bizim öğrenmemiz gereken şu: Bir kere, kurum profesyonel yönetilmeli, bunda hiçbir şey yok. Yani yönetim zafiyetinden kaynaklanan maliyet artışlarını eleştirmeliyiz. Ama bu kurum zarar edebilir. Zarar etmesi, bizim muhalefet adına temel bir eleştiri konusu değildir çünkü bugün, mesela Avrupa Birliğinde bütün Avrupa ülkeleri kendi çiftçisini koruyor. Hadi siz mesela buradan Hollanda’ya bir et ihraç etmeye çalışın, peynir ihraç etmeye çalışın; mümkün değil. Amerika kendi çiftçisini koruyor, kendi üreticisini koruyor, herkes koruyor; biz de korumalıyız.

Şimdi, biz şeker pancarından şeker üretiyoruz, dünyada kamıştan üretiliyor. Bunda ciddi bir maliyet farkı var. Bunu gerekiyorsa şeker fabrikaları üzerinden karşılamalıyız, korumalıyız. Diğer mesele, nişasta bazlı şeker. Bakın, bu çok tehlikeli. Şimdi, artık zaten toplumun orta, üst düzey gelir grubu ve zengin gelir grubu, üst düzey gelir grubu bunu kullanmıyor; bunu hep yoksullar kullanıyor. Sokakta satılan tatlılarda, özellikle bu, ucuz gıda maddelerinde, hazır gıda maddelerinde hep nişasta bazlı şeker kullanılıyor. Dönüp nesle baktığınızda, bugün mesela ilkokul çocuklarına bakın, ciddi bir obezite problemi var. Neslimiz bozuldu, genetik yapımız bozuluyor. Bu söylediğimin tarihî öneme sahip olduğunun farkında olarak söylüyorum ben.

Daha üzücü olan, bu, nişasta bazlı şekerde 5 tane firma var ama temelinde, lokomotif 2 firma var, 2 firma götürüyor bunu bu ülkede. Kaçak şekeri de koyduğunuzda, nişasta bazlı şekeri; toplumumuz, halkımız, çocuklarımız ciddi bir sağlık tehlikesi altında. Bununla alakalı biz siyasetçiler kararlı bir duruş göstermek zorundayız çünkü şöyle bir şey var: Bakın, bu, iklim değişikliği meselesi gibi. İklim değişikliğiyle alakalı 1.300-1.400 bilimsel makale var, iklim değişikliğinin aleyhine; 3 tane makale var lehine ama dünyada öyle bir hava oluşturulmuş ki bu enerji şirketleri tarafından, sanki 1.300 küsurda 3 değil de 600’e 601 denge gibi. Bugün tıp camiasında nişasta bazlı şekerin kanserojen olduğuna yönelik bir fikir birlikteliği vardır birkaç aksi görüş dışında. Bazı ülkelerde yasaktır, bazı ülkelerde yüzde 1,5 düzeyindedir. Bizim ülkemizde yüzde 20 olması toplumsal bir şeydir, yani ağır sözler kullanmak istemiyorum ama durum tehlikeli, buna müdahale etmek zorundayız.

Bir diğer mesele kota meselesi şeker pancarında. Şimdi, burada bütün süreçler üreticiyi, yemciyi ve çalışanı ezmek üzerine dönüyor. Yani burada konuşmıyoruz ama bütün bu şeker sektöründeki süreçler; özellikle Şeker Kurumunun yapısı, politikaları, Hazinesin yapısı, politikaları, hepsi şeker üreticisini, şeker çiftçisini ve çalışanını ezmek üzerine kurulmuş.

Şimdi, ihraç amaçlı şeker var. Yani şu söyleniyor, deniliyor ki: İhraçatı bir anlamda teşvik “Al bu şekeri kullan, bisküvi yap, bilmem ne yap; bunu ihraç et.” diye. İhraç amaçlı alınan şekerin iç piyasaya satılması söz konusu ve buradan fahiş kârlar söz konusu. Bu

bir gümrük kaçakçılığı aynı zamanda, bu bir teşvik kaçakçılığı. Bu durumdaki Dış Ticaret Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, yani daha doğrusu eski Dış Ticaret, şimdi Ekonomi Bakanlığıyla paralel çalışmalar yapılmakta mıdır, bunu bilmiyorum ama benim şüphem odur ki, özellikle dahilde işleme rejimi çerçevesinde, mevcut sıkıntılı sürecin şekerde ağırlıklı devam ettiği. Bu da şöyle, kısaca açıklayayım size: Dahilde işleme rejimi belgesi var, siz alıyorsunuz bunu, ihrac amaçlı teşviklerden yararlanıyorsunuz; ihracatı sahte gösteriyorlar ama bunu iç piyasaya satıyorlar. Bir yandan ihracat teşviki kullanırken diğer taraftan fahiş kârlar elde ediliyor. Bu konuda ne çalışmalar var? Bu konuda ben bir bilgi notu istiyorum.

Bir de Sayın Genel Müdür, diğer milletvekillerimizin istediği belgelerin hepsinden bir kopya da ben istiyorum Grup Sözcüsü olarak, arşivimizde kalmak üzere.

Ben çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Sizin, şeker pancarı üreticisi ve şeker fabrikaları çalışanı lehine olan ve sağlık açısından nişasta bazlı şeker yerine pancar üretimi şeker konusundaki her türlü politikanızı partimiz adına destekleyeceğiz, bu konuda her türlü desteği vermeye hazırız. Başarılar diliyorum ben size.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Kamer Bey.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bu Sayıştay raporunda “yaş pancar posası” diye bir ibare var, bunun ne olduğunu pek bilmiyorum. Onun bu yıldaki maliyeti ne kadar? Ne kadar bir rakam yani parasal olarak değeri nasıldır? Bu nasıl taksim ediliyor? Onu bana yazılı bildirirseniz memnun olurum. Yani “yaş pancar posası” diye bir... Bunun hacmi ne kadardır parasal olarak? Nasıl, kimlere veriliyor, ne şekilde veriliyor? Onu öğrenmek istiyorum.

İşte, Sayıştay raporunda “İşlenen pancar ile ödenen bedel arasında fire olarak 1 milyon 178 bin 880 ton fark vardır.” diyor ve “Bu 156 milyon lira tutuyor; 156,2 milyon bedel olarak tutuyor.” deniliyor. Şimdi, bu, tabii, çok fahiş bir rakamdır.

Yine, yani pancardan da özellikle birçok yerlerde, bilhassa bazı yerlerde, “terör bölgesi” denilerek, birtakım insanlar bundan yararlanarak büyük rant sağlıyorlar. Yani bir Ağrı Şeker Fabrikasında yüzde 31 fire veriliyor, yüzde 32 fire tanınıyor. Bunların ciddiylet üzerinde durmak lazım. Yani bu, Türkiye Cumhuriyeti devletinin artık her yerde gücünü kullanması lazım ve birtakım insanların o coğrafi şartlardan kaynaklanan şeylerinin de, haraclarının da kesilmesi lazım. Bunun kesilebilmesi için, orada görev yapan kamu kurumundaki yetkililerin de gücünü kullanması lazım. Bu büyük bir rakamdır, bunun açıklanması lazım.

Çok uzatmayayım. Bu, özellikle Kütahya Şeker Fabrikasının tapu iptal davasının açılmasını istiyoruz. Yani burada tapu memuruyla ilgili mesele değil, tapu iptal davası. Yani açacaksınız, “Buradaki tapu bizim adımızdır, tapu memuru getirmiş, başkası adına bu mülkümüzü yazmıştır. Dolayısıyla, bu mülk bize aittir.” Siz davayı açın, yargı ne karar verirse versin. Bunları belirtmek istiyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, zamanında bu tapu iptal davası açılmış olsaydı, yani bu kadar, bak, senelerdir burada meşgul oluyoruz bir şeyden dolayı; etseydiniz cevabını alacaktınız ve rahat edecektik.

Evet, Turgay Bey, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Başkan, Kamer Bey’in dile getirdiği 156 milyon liralık, firenden kaynaklanan maliyetin ödenmesiyle ilgili olarak, son on yıldan bu yana özellikle firenin yüksek olduğu fabrikalarda alınan bu pancarların kimler tarafından fabrikalara teslim edildiğini -tüzel kişiye tüzel kişi, şahıssa şahıs- yani şunu öğrenmeye çalışacağım ben: Bu kişiler aynı kişiler mi, aynı çiftçiler mi, aynı şirketler mi? Bu aradaki firenin, bu paranın kimlere ödendiğini, bu paranın hangi şirketlerden ya da hangi çiftçilerden alındığını öğrenmek istiyorum. Bunun yazılı olarak, gerekiyorsa fatura fotokopilerinin de eklenerek verilmesini istiyorum.

Bir de bir mantığı anlatmak istiyorum özetle, çok kısa. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Türkiye’nin bütün millî değerlerinin, doksan üç yıllık millî değerlerinin küresel finansa eklenmesi için kurulan, Düyun-ı Umumiye’nin bir şirketi gibi çalışıyor. Yani bu şirket, bu devletin, bu milletin, bu halkın malını “Daha iyi üretim olsun, daha kaliteli üretim olsun, bu ülke gelişsin, elimizdeki atıl mallar değerlendirilsin, Türkiye güçlensin.” mantığıyla çalışmıyor. Şimdiye kadar özelleştirilen bütün kurumlarda, elimizde bulunan veriler gösteriyor ki, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bu ülkenin biriktirdiği bütün değerleri küresel finansa peşkeş çekmek için bir aracı kurum olarak çalışıyor. Bu tespiti kayıtlara geçmesi için söylüyorum. Şimdiye kadar yapılan bütün özelleştirmelerde de zaten ödenen vergilerde, yapılan özelleştirmelerin ortaya çıkan rakamlarında, fiyat baremlerinde, hizmet kalitelerinde bu böyledir.

Bu devleti, bu ülkeyi, bu milleti seven herkesin Özelleştirme İdaresinin yaptığı bu işlemleri mercek altına alması ve çok dikkatli izlemesi gerekiyor. Bu Komisyonda TEDAŞ'la ilgili yapılan özelleştirmeleri, dağıtım şirketleriyle ilgili yapılan özelleştirmeleri sorguladığımızda rapor istedik, belge istedik, denetim raporlarını; bir tanesini göndermediler, aynı şimdi burada yaptıkları gibi. Belgeyi bize vermedikleri için, bizimle paylaşmadıkları için bunu söylemek hakkımdır; bunlar üstü örtülü bir şekilde, kendi bildikleri doğrularla, kendi inandıkları gerekçelerle bu devletin, bu milletin doksandan beri biriktirdiği her şeyi satıyorlar, her şeyi peşkeş pahasına satmaya çalışıyorlar. Burada AK PARTİ'li milletvekillerine, iktidar milletvekillerine özellikle sesleniyorum: Özelleştirme İdaresi Başkanlığındaki bürokratlara, oradaki mantığa lütfen dikkat edin. Bunlar sizin siyasi inancınıza göre, sizin savunduğunuz değerlere göre, eğer bu milleti savunuyorsak, eğer halkın bu değerlerini savunuyorsak, eğer bu millet bu değerleri üretmişse birilerine peşkeş çekilmesine izin vermeyin.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hocam kısa dedi ama ben bir genel değerlendirme yapacağım, asıl maddeler üzerinde konuştuk.

Şimdi, Genel Müdür sunumunda maliyetleri aşağı çekmek için birtakım tedbirleri sıraladı, yaptıklarını sıraladı ama yine de maliyetleri aşağıya çekemediklerini; 2010'daki zararın 54 milyon TL, 134 milyon TL de 2011'de zararları kapattıklarını ifade etti. Tabii, maliyetleri aşağıya çekmek sadece "Maliyetleri aşağıya çekeceğiz." demekle olmuyor. Bir defa, maliyetleri aşağıya çekebilmenin bir şeyi de kaliteli ürün üretmekten geçiyor. Kotayla ürünler alınıyor ve kotayla çiftçilere ürettiriliyor. Şunu sormak istiyorum: Tabii, bu ürünün kaliteli olabilmesi için, iyi ürün üretebilmek için AR-GE'ye ne kadar miktar ayırıyorsunuz?

Yatırımla ilgili şeyi paslanmazlar için sormuştum ama geneldeki yatırımınız nedir? Ciro içindeki yatırım payınız nedir? Yani "Biz bu şirketleri ayağa kaldıracacağız, bu fabrikaları ayağa kaldıracacağız, gerçekten üretim yaptıracağız ve adam gibi bir üretim sonucunda da belki para kazanmasak bile en azından zarar etme aşamasından da kurtaracağız." dediğiniz yatırım payları nelerdir? Yoksa "2000 yılında özelleştirmeye aldık bu şirketleri, nasıl olsa satacağız." deyip atıl durumda mı bırakıyoruz, gereken yatırımı yapmıyor muyuz?

Şimdi, ben yapıldığına inanmıyorum. Niye inanmıyorum? Bütün fabrikaları okudum Sayıştay raporundan. Bütün fabrikalarda da duruş... Çok uzun süreli çalışmıyor bu fabrikalar, yaklaşık doksandan iki gün çalışıyor. Hatta çalışma süresi bir iki gün de geriye gelmiş. Tabii, bu geriye geldikçe de ve çalışma süresi azaldıkça da işçilik maliyetleri ve fabrikanın bakım maliyetleri artıyor. Duruşlardan sonra bütün tesislerin kalkması zor olur, bütün problemler o zaman çıkar ama özellikle böyle, bayram duruşudur, birkaç günlük resmi tatil duruşlarında bu problemlerle endüstri karşılaşır, sıkıntıları o zaman yaşamaya başlar ama şeker fabrikalarının bir özelliği var, çok uzun süre duruyor. Yani kampanya süreleri farklı farklı fabrikaların ama ortalama doksandan gün. Düşünün, üç ay çalışıyor, dokuz ay çalışmıyor fabrika. Tabii, bu duruşlardan sonra fabrikaların ayağa kalkması zordur. Onun için de belli dönemlerde bu tesislerin çalıştırılması gerekiyor aslında. Bununla ilgili ne tür çalışmalar yapıyorsunuz? Yani bu fabrikaların fizibil, verimli çalışabilmesi için bu duruş sırasında, duruştan sonra kalkış sırasında karşılaştığınız problemlerden kurtulmak için ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz? Ben 25 fabrikayı okuduğumda bunların birçok probleminin bundan kaynaklandığını görüyorum.

Yine, fabrikaların en büyük maliyet kalemleri enerji maliyeti ve buhar maliyeti. Buharı 3 şeyden üretebilirsiniz; kömürden, fuel oil'den ve doğal gazdan üretirsiniz. Bu iktidar da 81 ilin birçoğuna doğal gaz getirmekle övünüyor. Bu enerji maliyetlerini düşürebilmek için ne gibi çalışmalar yaptınız? Yani eğer gerçekten kâr etmek ve o zararı kapatmak istiyorsanız enerji maliyetlerini düşürmek için ne yaptınız? Şimdi, bir bakıyorum, buhar üretimindeki maliyetleriniz bir önceki yıla göre yüzde 15,8 artmış. Yahu, dünyanın her yerinde bu buhar maliyetlerini düşürmeye çalışırlar ki tasarruf yapabilmek, fix masraflardan kısılabilmek için, sizde yüzde 15 artmış. Yüzde 15 artarsa zararınız da artacaktır, yani kazanamayacaksınız demektir.

Yine, Türkiye'de enerji bu kadar pahalıyken, biliyorsunuz, elektrik enerjisi 7 kuruşa mal edilmesine rağmen, sanayiye 27 kuruşa veriliyor, konutlara da 38 kuruşa veriliyor. Bunun gerekçeleri var çünkü doğal gazla yapılan yap-işlet-devret modelleri ve alım garantileri nedeniyle elektrik Türkiye'deki sanayiye pahalı veriliyor. Tabii, rekabet etme gücü de artıyor. Şeker üretiminin Türkiye'de pahalı olmasının nedeni sadece işçilik ücretinden kaynaklanmıyor arkadaşlar, fabrikaların bakımsız olmasından kaynaklanmıyor; elektrikten de kaynaklanıyor, aynı zamanda buhar üretiminden de kaynaklanıyor. Yani kullandığı girdilerin pahalı olmasından da kaynaklanıyor. Peki, bir serbest tüketici var. Fabrikalarınızda serbest tüketici moduna geçtiniz mi? Yani kullandığınız elektrikte bu çalışmaları yaptınız mı? Soruyorum yani yazılı cevap verirsiniz bana. Bunlar yapılmışsa o zaman işler doğru gidiyor demektir.

Kısa dönem olan kampanya nedeniyle, özel sektör, bizde bir sıkıntı oluşuyor, işte üç ay çalıştırıyorsunuz personeli, dokuz ay personel... Zaman zaman bu soruları soruyoruz, eski Genel Müdürümüz de bize cevap verirdi, işte, "Bakımda kullanıyoruz, temizlikte kullanıyoruz." diyordu ama bununla ilgili bir ön çalışma yaptınız mı veya yapmayı düşünüyor musunuz? Özel sektör de bu ülkede şeker üretiyor, aynı şeker pancarını alıyor, aynı kota onlara da veriliyor ama onların ürettikleri fabrikalarda şeker maliyetleri düşük ve kâr ediyor vatandaşlar, işçilik de belli orada. Ama bunlar üç ay mı çalıştırıyorlar bizim gibi işçileri, iki ay mı çalıştırıyorlar da dokuz ay yatırıyorlar? Bu dokuz ay işçi çalıştırmanın veya dokuz aylık boş süreyi değerlendirmenin bir yöntemini bulmak istiyor musunuz, bulabildiniz mi? İşte, bu işçilik maliyetlerini düşürebilmek için benim çeşitli fikirler geliyor aklıma ama şimdi onları tartışacak... Zaman çok uzadı, Ahmet Bey de, Başkan da müdahale etmesin bana. Onun için hızlı geçiyorum.

Yine, "Maliyetleri düşüreceğiz." diyoruz ya, maliyetler sadece enerji falan değil, bir de bir satın alma birimine bakıyorum. Ya, şimdi, 2010'da gerçekleşen diğer alımlara bakıyorum, 161 bin TL.

BAŞKAN – Haydar Bey, çok uzunsa öğleden sonra devam edelim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok, yok, bitiriyorum.

2011'de de 6 milyon 853 bin TL diğer alımlar. Nasıl bir şey diğer alımlar? 161 bin TL'den 6 milyona çıkıyor diğer alımlar. Şimdi, burada şunu sormak istiyorum: 25 tane fabrikanız var, bir ortak satın alma biriminiz var mı? Yani Kars'taki fabrikaya, atıyorum, Amasya'daki fabrikaya, Çorum'daki fabrikaya fuel oil'i, kömürü, doğal gazı veya elektriği bir noktayla yaptığınız anlaşma sonucunda mı alıyorsunuz? Yoksa her birim fabrika kendi satın almasını kendi yapıp bunu mu yapıyorsunuz? Onu merak ediyorum.

Yine, araç kiralamalara bakıyorum, e, "Kurum zarar ediyor." diyorsunuz, araç kiralama rakamları artmış, araç sayısı artmış ve araç kiralama rakamları artmış. E, tedbir alırsanız bunlardan alırsınız. Stoklarınızı inceledim, stoklarınızda da artış var. E, stok bir maliyettir. Maliyet kalemlerini düşürmek istiyorsanız stokları aşağıya çekeceksiniz. Bunları yapmak zorundasınız.

Sayıştaya da bir çift sözüm var buradan. Geçen alt komisyonda da söyledim, lütfen bundan sonra raporlarınızda bir önceki yılla karşılaştırırken gerçekleşenleri değil, bir önceki yılın gerçekleşeniyle yeni gerçekleşenin yüzdesel oranlarını verin ki nereye bakacağımızı bilelim. Oturup tek tek hesap makinesiyle "Yüzde kaç artmış?" diye hesaplamak zorunda kalıyorum. Bu kolaylığı sağlarsanız memnun olurum.

Söyleyeceklerim bunlar. Yani bir müessesenin kârlı duruma geçebilmesi için birçok neden var, birçok etken var. Eğer bu etkenlerden birkaç tanesini göz ardı ederseniz başarılı olamazsınız. Ya, fire çok büyük bir olay. Firede yapacağınız yüzde 25'lik bir iyileşme sizin zararınızı yarı yarıya düşürecektir.

BAŞKAN – Haydar Bey'e teşekkür etmek istiyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bitiriyorum.

134 milyon TL'lik bir zararda 156,2 milyon fireden dolayı bir karar varsa -ki fireyi çok anlayamadık aslında, anlaşılması için de gayret gösterdik hep beraber- orada yapacağınız yüzde 25'lik, yüzde 50'lik bir iyileşme sizin zararınızı kapatacaktır. Bunlara dikkat etmek lazım. Bu müesseselerin hepsi kârlı duruma geçebilir. Bu müesseseler kârlı duruma geçmesi sebebiyle lokasyonları, yani bulunduğumuz Anadolu şehirlerinin bunlar ticaret hacimlerini artırıyorlar. Benim kentimde bu olayı çok yaşadık. Bakın, gübre fabrikası vardı Türkiye'de bir tane, İGSAŞ, bilir misiniz? Orayı Yıldız Entegre aldı...

BAŞKAN – Şekeri bitirelim de yani...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bitiriyorum.

Özelleştirme yaptılar, gübre fabrikası kapandı, liman olarak kullanılıyor orası ama Türkiye'deki gübre fiyatlarının nereden nereye geldiğini, ithal etmek durumunda kaldığımızı hep beraber görüyoruz. Bu kadar dış ticaret açığının olduğu bir ülkede, "Kapatalım, yurt dışında maliyetler düşük, şekeri ithal edelim." dersiniz, bu vatana ihanet etmiş olursunuz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, saat 15.00'te toplanmak üzere ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 14.00

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

(Oturum, Başkan Vekili Ahmet Yeni tarafından açıldı)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplantıya kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Buyurun Necati Bey.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, geneli üzerinde Türkiye Şeker Fabrikalarının genel durumuyla ilgili birtakım şeyler söylemek durumundayız.

En başta, 1'inci maddede de ifade ettiğim gibi, yani şeker üretimi aslında çok komplike, birçok unsurları olan bir üretim. Yani enerji girdilerinden başlayıp... Kaldı ki, şeker fabrikaları, kurulduğu dönemde aslında çok entegre ve çok kapsamlı, hatta çok mükemmel fabrikalardı dönemleri itibarıyla. Zaman içerisinde şeker fabrikalarının makine imalatıyla birlikte, aslında, şeker fabrikaları yerli üretimin çok yüksek olduğu bir dönem yaşadı. Herhâlde, kendi fabrikalarını kendisi yapan veya tamir eden Türkiye'de başka bir üretim tesisi yoktur diye düşünüyorum.

Bunun yanında, yerli kaynakların orada kullanılması açısından bakıldığında, linyit kömürünün de şeker fabrikalarında değerlendirilmesi, aslında, bana göre o da önemli bir durum. Çünkü enerjinin Türkiye'deki dışa bağımlılığını hepimiz biliyoruz. Şeker fabrikaları kurulurken aynı zamanda enerjisini de kendisi üretmek üzere santraller, kömür santralleri kurularak imal edilmiş. Dolayısıyla, bütün bunların içerisine baktığımızda, değerlere de baktığımızda, yaklaşık 65 milyonluk kömür girdisi var bunun içerisinde. Bütün bunları kontrol ederken, işte, kömürün kalorisinden, kalorifik değerlerinden, kazanların verimliliklerinden, bütün bunlar aslında tabii Sayıştay raporlarında ifade edilmiş.

Bakın, burada, elektrik üretim maliyetleri de kıyaslanmış. Elektrik üretimleri, 100 kilo pancara göre, Ereğli'de 2.289 kilovatsaatken, Ağrı fabrikasında 5.207 kilovatsaat. İşte, fabrikaların elektrik maliyetleri 0,49 la 0,11 TL kilovat arasında değişmiş. Yani, bütün bunların aslında kontrol edilmesi hâlinde, iyi değerlendirilmesi hâlinde şeker fabrikalarının maliyetlerini aşağı çekecek unsurlar diye düşünüyorum.

Bunun yanında bir sürü değerler var ve fabrikalar arasında da çok ciddi anlamda farklılıkların olduğu burada görülüyor. Yani bunların nedenlerini de bir anlamda sormak istiyorum. Elektrik girdi maliyeti bir yerde 0,41 TL'yken, bir yerde 0,11 TL oluyorsa, arada dört kat maliyet varsa bunun değerlendirmesini yapmak lazım, nedenlerini bulmak lazım diye düşünüyorum, yani bunların gerekçelerini bulmak lazım.

Ve burada üretilen elektrik maliyetiyle satın alınan elektrik fiyatı kıyaslanmış. Soruyorum: Üretilen elektrik maliyetinin fiyatının içerisinde bütün o alınan malların KDV'leri, vesaireler falan mevcut mudur? Bir de, bu 018,88 kuruş satın alınan elektriğin içerisinde de kayıp kaçaklardan tutun da diğer vergiler göz önünde bulundurulmuş mudur? Yani bunları da bu maliyetlerin içerisinde değerlendirirken merak ettiğim konulardan bir tanesi.

Yine, şeker fabrikaları ifade ettiğim gibi komplike, entegre tesisler. Çıkan her ürünün de değerlendirilmesiyle ilgili de çalışmalar yapılmış ve ona göre kurulmuş. Yani bunlardan bana göre en önemlisi alkol üretimi. İşte, bütün fabrikalarda bu tür tesisler kurulmuş olmasına rağmen, raporlara göre sadece Eskişehir'de 6 milyon ton kadar alkol üretildiğini burada görüyoruz.

Yine, "Bu alkol maliyetinin yaklaşık yüzde 50'sini melas oluşturuyor." deniyor. Buradan hareketle, 1,73 TL maliyet fiyatı burada tespit edilmiş. İşte, satış fiyatı 1,88; sonra da 2011'de 2,35'e kadar çıkmış.

Peki, bu melası burada fiyatlandırırken, çıkan melası nasıl değerlendiriyorsunuz? Yani alkol üretiminin dışındaki melası nasıl değerlendiriyorsunuz? Satıyorsanız, kaçta satıyorsunuz? Bu alkol maliyetlerini hesaplarken "yüzde 50'si melas" dediğinizde dışarıya verdiğiniz fiyatlarla mı kıyaslayarak bunları, bu rakamları buraya koydunuz?

Yine, son paragrafta ifade edilmiş: “Pancar A kotası fiyat alınması hâlinde yoetanol maliyeti yüksek olmaktadır, gibi gerekçelerle, bu sebeple satışın sorun yaratacağından konuya açıklık getirilmesi gerekmektedir ancak henüz mevzuat ile tüm dağıtım firmalarının benzine biyoetanol karıştırılması konusunda zorunluluk getirilmediği için ürünün pazarlanması konusunda sorun yaşanmaktadır.” diyor. Peki, zorunlu hâle geldiğinde siz bir pazar araştırması yaptınız mı? Yani bu durumda ne kadar biyoetanol gerekecek, sizlerin tesislerinde ne kadar üretebileceksiniz, size ne kadar katkısı olacak? Bununla ilgili bir fizibilite yaptınız mı, bunu da merak ediyorum.

Tabii, şeker fabrikaları, dediğim gibi hakikaten çok daha çiftliklerinin olduğunu biliyorum ama şu anda herhâlde o inekler filan kalmadı. Yani o küspenin, pancarın artıklarını, her türlü zerresine kadar kullanılmak üzere tasarlanmış bu fabrikalar, tabii, gün geçtikçe birtakım şeylerin aksamısından maalesef bugün zarar eder hâlde. Bence, zarar etmesi, dönem zararlarının birçok şeyi kontrol altına alarak çok daha iyi durumlara getirebileceği kanaatindeyim ve şeker üretimi –yine raporlarda ifade edildiği gibi- aslında çıkan kanunla kimi zaman çok yüksek pancarın üretimi, kimi zaman çok ihtiyacın altında pancar üretimiyle ilgili dalgalanan piyasalar hem dünyada olsun hem Türkiye’de olsun Türkiye’deki o çıkan kanunla ciddi bir regülasyona gelmiş durumda. Bütün bu şartları da göz önünde bulundurarak üretim kapasitelerini, üretim maliyetlerini çok daha aşağı çekebiliriz, yani önümüzde fırsatlar var.

Bir de, ben son olarak şunu ifade edeyim, yani Türkiye Şeker Fabrikalarının bir kısmı belki artık özelleştirilme noktasına getirilmiş, ok yaydan çıkmış ama belli şeker fabrikalarını aslında devletin elinde tutup, en azından bir üreticiyle tüketici arasında denge kurması açısından, bu anlamda bir katkı sağlaması açısından da fayda olacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; genel konuşmalar üzerinde şekerle ilgili konuşmaları herkes yaptı. Ben, çok fazla sözü uzatmak istemiyorum.

İstediğim ve soracağım sorular var, net: Şeker Kurumu nişasta bazlı şeker üretim kotasını artırırken hangi kriterlere göre görüşünü oluşturuyor?

BAŞKAN – Şeker Kurumuyla ilgili...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Pardon.

Nişasta bazlı şeker üreticilerine yapılan C şeker satışlarının tamamı yüzde 5 üreticiye göre yapıldığına ve bu 5 üretici firmanın 2’sinin yönetim kurulu görevini yürüten bir şahsın aynı zamanda bu şahıslara ilişkin oy çokluğuyla alınan kurum kararının altında–açıyorum parantez- yasal olarak mümkün olmamasına rağmen imzasının bulunmasında nasıl bir kamu yararı bulunmakta olduğu ve etik olup olmadığını sormak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim, Şeker Kurumunu bundan sonra görüşeceğiz. İsterseniz...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Ben sorayım da, gideceğim çünkü. Ondan soruyorum aslında.

BAŞKAN – Ama burada muhatapları yok.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Benim adıma sorar arkadaşlar.

BAŞKAN – Kim kalıyorsa ona verin, sorabilir.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Peki, ben o zaman toparlayayım.

Kurumla ilgili... Müsaade isteyeceğim çünkü.

Bu konuda, az önce, sabahki konuşmamda da ifade ettiğim gibi, kurumun iyi yönetilmesi ve özelleştirilmesi hakkında...

Tabii ki, burada fire ve kantar olaylarının dışına çıkarak yönetim tarzındaki... Eğer siyasi anlamda bu kurumlar özelleştirilecekse mutlaka özelleştirme hareketi içerisinde bir an önce iş bitirilmelidir, ben buna taraftar olmamama rağmen.

Bir taraftan hem zarar ettirip hem “özelleştirdik” diyerek özelleştirme adı altında bu kurumlarımızın sürekli talepleri hâlindeki işçi talepleri ve kadro taleplerinin hem karşılanmaması hem onların sallanması ve diğer bakım ve onarımda fabrikanın istediği kalemdeki harcamaların karşılanmaması... Bence bir taraftan hem özelleştirmenin uzun süre içerisinde zararına olabileceği gibi, kamunun işletmelerindeki bu fonksiyonlarında da daha çok zarar etmesine neden olacaktır.

Burada, net olunmalı, bir ikircikli kararlar olmamalıdır. İşte, onun için de son şeker fabrikalarının özelleştirilmesinde yasal süreç olmamasına rağmen, özellikle, Özelleştirme Yüksek Kurulunun kendisinin iptal etmesine de baktığımız zaman da bunun mutlaka idare açısından doğru bir süreç işlenmediğini ve bir an önce bu şeker fabrikalarının –ben kalmasından yana olmama rağmen, az önceki arkadaşımı da bu süreçte hepsinin özelleştirilmesine karşı olmama rağmen- eğer bu konuda çok kararlıysa, hiç olmazsa devletin

kurumlarının sürekli bir taraftan işletmelerde zarar ettirip bir de satışlarda zarar ettirerek daha farklı bir anlayış içerisinde ya da sormak istemediğim, kafamın arkasındaki soru işaretlerinde “Acaba birilerine bekleme amacı mı taşıyor ya da birilerinin hazır olması anlamına mı geliyor?” Bu soruları sormak istemesem de, bunun da tüm Türkiye’nin bir malı olduğunu, Türkiye’deki bu işletmelerin göz nuru olduğunu, cumhuriyetin birikimleri olduğunu unutmamak gerekir diye düşünüyorum.

Arkadaşlarım, oradaki yönetim de güç durumda, özellikle de kendi notlarımda da belirttiğim gibi kendilerine bu suçların kalmaması gerektiğini, bunun siyasi bir otoritenin kararı olduğunu, hepsini biliyorum. Bu anlamda da bir an önce bu kararın verilmesi ve kurumlarımızın taleplerinin yerine getirilmesinin doğru olacağı kanısıyla başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Değerli Vekilim, bizden önce de özelleştirme kararı alınmıştı ve kararlıydılar. Hükümetimizin de özelleştirme konusunda kararlı olduğunu... Bürokrat cevap veremeyeceği için ben söylemek zorunda kaldım. Yani bu kararlılık devam ediyor.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Ben soru sormamıştım, sadece söylemiştim.

BAŞKAN – Buyurun İsmail Bey.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; tabii, şeker üretiminin tam dünyada - hepimizin de bildiği gibi- beşte 4’ü kamıştan, beşte 1’i de şeker pancarından oluşturulmakta. Tabii ki, kamışın maliyeti şeker pancarına göre yarı yarıya daha ucuz olduğu için dünyada rekabet etmemiz mümkün değil.

Dolayısıyla, 2000 yılında bizden önceki hükümetler de aynı şeyi düşünmüşler, ülkenin ihtiyacından fazlasını yurt dışına da satamayacağımız için “Buna bir kota konsun.” demişler ve dolayısıyla da kota konmasının çok haklı ve doğru bir karar olduğunu düşünüyoruz biz.

Daha sonra da tabii ki bu şeker fabrikalarımızın maliyetlerinin çok yüksek olmasından dolayı, işletmelerindeki birtakım güçlüklerden dolayı yine 2000 yılında şeker fabrikaları özelleştirme kapsamına alınmış; bu da doğru bir şey.

Şimdi, ben, Uşak Şeker Fabrikasından size örnek vereceğim. Uşak Şeker Fabrikası yılda seksen beş gün çalışan, ortalama, iyi çalışan fabrikalardan bir tanesi olarak görüyoruz ve buradaki maliyetlere baktığınız zaman, işçilik maliyetleri maliyetlerin yüzde 40’ını, pancar maliyetleri yüzde 5’ini, diğer maliyetler de yüzde 5’ini oluşturmakta.

Özel sektöre baktığınız zaman, işçilik maliyetleri yüzde 10’un altındadır. Dolayısıyla, bir işçinin –işçinin aldığı maaşta bizim gözümüz yok, o konu yanlış anlaşılmasın ama- verimlilik konusunda, 1 işçiye aşağı yukarı 4.500 lira brüt veya 5 bin lira civarında bir para ödemektesiniz. 4.500 lira işçi başına brüt o kadar bir para ödemektesiniz. Yani, yanlışsa, tabii ki bürokrat arkadaşlar düzeltsinler.

Dolayısıyla, maliyetlere baktığımız zaman, Uşak Şeker Fabrikasında maliyetlerin yüzde 40’ı işçi maliyeti. Özel sektörde rekabet etmemiz mümkün değil.

Şimdi, diğer taraftan, kota konduktan sonra veya kota konmadan önce de Uşak Şeker Fabrikasında zaten aşağı yukarı 190 bin ton şeker pancarı işleme kapasitesi var, bu kapasiteye uygun bir şekilde de zaten kota konuyor, ancak bu kadar da işlenebiliyor.

Burada, tabii devletin işletmesinde birtakım güçlükler olduğu için özelleştirmelere daha önceden alınan karar gereği de biz de devam etmek istiyoruz. Sayın Aykut Bey, tabii ki şunu ifade etti: Buradaki işçilerin, Türkiye’de taşeron çalışan işçilerin birtakım sıkıntıları var, maaşların düşüklüğü var ama verimlilik konusunda sorarsanız “Taşeron işçiler mi daha fazla verimli çalışır, devlet memuru mu?” dersiniz, ben de kamudan geldiğim için şunu bilirim, taşeron işçilerde verimlilik daha yüksektir. Ama emekliliklerinin karşılığını almakta belki zorluk çekiyorlar.

Diğer taraftan da, kadrolu işçi veya memur statüsünde olan kişilere hem fazla para ödüyoruz hem de verimliliği elde etmede güçlük çekiyoruz. Bu ikisine karma bir formül bulunmasında ben fayda olduğunu düşünüyorum.

Diğer taraftan, nişasta bazlı şekerlerle ilgili... Bunların sağlığa zararlı, kanser yapıcı etkisi olduğunu ifade ettiler. Ama Sağlık Bakanlığından benim elde ettiğim verilere göre, bu konuda kanıtlanmış herhangi bir çalışmanın olmadığını söylediler. Bu, şu demek değildir, nişasta bazlı şeker sağlığa yararlı anlamına gelmez, nişasta bazlı şekerler sağlığa zararlıdır ama normal şeker de sağlığa yararlıdır diyemeyiz. Aslında normal şeker de sağlığa o kadar zararlı olmasa bile o da zararlıdır.

Yanılmıyorsa, dünya ortalamasının aşağı yukarı kişi başına 29 kilogram olduğu bir şeker tüketiminde de bizim ülkemiz de yine üst sıralarda yer almaktadır, aşağı yukarı 27 kilogram şeker tüketimi vardır.

Bizim, burada, esasında, şeker tüketimini azaltıcı -tuzu da buna ekleyebiliyor Sağlık Bakanlığımız- önlemler yapmamız lazım. Diğer taraftan da, nişasta bazlı şekerleri kullanan firmalar da bu ürün gıdalarının üzerine -Tarım Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı birlikte çalışabilir- “Bu üretimde nişasta bazlı şeker kullanılmıştır.” veya “Sakkarozdan elde edilen şeker kullanılmıştır.” ibaresi yazarsa, vatandaşlarımız hiç olmazsa bilinçli olarak hareket eder diye ben düşünüyorum.

Ben, yalnız, bu firelerle ilgili bir şey sormak istiyorum. Burada, sizin ortalama fireleriniz yüzde 8, fakat bunun zaten yüzde 60'ına kantarlarınızda... Bizim Uşak'ta da var, kantarlar çok elektronik bir şekilde tartıyorlar, ne kadar fire var onu çıkarıyorlar, burada sorun yok. O, yüzde 60'lık kısmını da çıkarırsak, yüzde 40'lık kısmına diğer hassas terazilerde ölçmediğiniz tartılarda bu oranın daha yüksek olduğunu, aşağı yukarı normalde yüzde 4 bir kaybınız olduğunu söylüyorsunuz, bu yüzde 8'den sonra ortalama kaybınızın. Bunlara da ilave ettiğimizde yaklaşık yüzde 10'luk bir kaybınız var. Hele hele bunun ortalaması yüzde 10.

Ama bazı illerde bunun yüzde 30'larda, bazı illerde diyelim ki yüzde 5'lerde olabilir. Özellikle, bu parasını ödediğiniz kümülatifte yüzde 4 kaybınız ama lokal anlamda yüzde 30'lara çıkan kaybınız bence önemli. Çünkü o kişilere haksız para ödüyorsunuz demektir. Bunların tedbirlerinin alınması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Aydın Hocam, buyurun.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdürümüz konuşmanızda zararın 59 milyon olduğunu, tahsisattan olan kısmın da 57,9 milyon olduğunu, bu tahsisat olmazsa 1 milyon gibi bir zarar söz konusu.

Şimdi, o zaman, bu sizden kaynaklanan bir durum değil. Burada yeni bir mekanizmaya ihtiyaç olduğu kanaatindeyim, yani şu anlamda: Size, bunlara, imalatçılara “Şu tahsisatı yapacaksınız.” diyen kuruma bir teklif. Nedir bu? Çünkü bugün -geçen yıl da bu konu yine gündeme geldi- bunlar aldıkları şekeri piyasaya veriyorlar ve aradaki farkı kendileri alıyorlar, haksız.

O zaman, demek ki, yapılması lazımgelen şey şu: Burada tahsisatın mekanizmasını değiştirmek lazım. Gerçekten, ihracat edip de işte zarara uğramasın diye... Bunlar, destek olmak anlamını taşıyan bu yaklaşımın iyi niyetli fakat daima da suistimale de uğradığı belli. O zaman, suçlanmanıza vesile olan zarar değil bu, sizden kaynaklanmadığı açık, yani gerçek ortada. Fakat bunu size emreden makama da bu işin düzeltilmesi için teklifte bulunmanız lazım.

Şimdi, adamın gerçekten ihraç edecek olduğu şeker için alsın ama bunun parasını siz değil de -sizden diyelim ki Hazine mi alacak veya hangi kurumsa- o talimatı veren değişik bir mekanizmayla bu işi düzelsin. Yani belki özelleşse kurtulur kurum ama on üç yıl geçti. Dolayısıyla, bizim öyle bakmamamız lazım, bu işi bir an önce düzeltmek lazım. Çünkü, bu zarar şu demektir: Bu, fakirin hakkıydı, onlara hizmet olarak gidecekti bu 57 milyon. Fakat birileri diyor ki “Ben zengin olayım.” Biz, buna razı değiliz. Yani o tür bir haksızlığa taraf olmamız mümkün değildir, işi düzeltmek lazım. Düzeltmenin de bir yolu, bu işin bizzat yükünü çeken ilgili kurumlarla oturup düşünmek lazım. Buradaki mekanizmayı değiştirmek lazım. Yani, “Tamam, sen bu işi yapıyorsun diye sana şu kadar.” dememek lazım. Bu yaptığının mekanizmasını doğru tespit edip yine yapabilir. Yapıyorsa da ekonomiden sorumlu olan yapsın, vesaire.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN –Tabii Hocam makine profesörü olunca hep mekanizmadan bahsediyor. Mekanizmaya başkaları karışmasa kolay da, Değerli Hocam bir zorluk var orada.

Buyurun Tufan Bey.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de, bilemediğimiz bir sebeple... Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Genel Müdürünün, biraz sonra Şeker Kurumu Başkanının “yalan söylüyor” demeyeyim de doğruları söylemediklerini, eksik söylediklerini, bazı bilgileri gizlediklerini düşünüyorum.

Bir kere, şeker fabrikaları Türkiye’de birçok olumsuzluğa, birçok eksik, yanlış bakışa rağmen zarar etmiyor. Şekerin maliyetinin de sosyal amaçlı üretimde tutulan fabrikaların da üretimde olmasına rağmen, bin doların üzerine çıkmadığı, bin doların üzerinde olmadığı söyleniyor. Yani dünya ortalamasının öyle çok çok üstünde filan değil. Hazineden de bir destek almadığını biliyoruz Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketinin.

Şimdi, Rize’de denetime gittik, ÇAYKUR anormal zararda. Ama ayakta tutulmaya çalışılıyor, biz de tutulsun diyoruz zaten. Niye? Rize demek, çay demek biraz da.

Bitlis’teki TEKEL’i kapattık biz, bütün üretimini yasakladık, terörü artırdık. Bu anlamda, bir kısmı sosyal amaçlı olmak kaydıyla Şeker Fabrikalarının şeker üretiminin Türk ekonomisine bir zarar vermediğini düşünüyoruz Cumhuriyet Halk Partisi olarak. Yani özelleştirilmesini de biz doğru bulmuyoruz bu anlamda. 2 milyona yakın insan bu şeker sektörüyle doğrudan ilgilidir.

Şimdi, az evvel genel müdür dedi ki: “Bir gün çalışan var, altı gün çalışan var.” filan gibi bilgiler verdi bazı fabrikaların kampanya döneminin. Tabii, biz gidip yerinde gözlemlenmiş değiliz, size inanıyoruz ama bir kısım şeker üretici birlikleri ve ŞEKER-İŞ

Sendikası bir gün çalışan, bir gün kampanya dönemi olan fabrikanın olmadığını ve Türkiye'deki fabrikaların da ortalama olarak Almanya'dan, Fransa'dan fazla çalıştığını söylüyorlar. Hatta, Amerika'yla zaman zaman denk çalıştığını söylüyorlar.

Tabii, az evvel, cümlemin başında söylemişim, yani bize eksik bilgi veriliyor ama bunun sebebi nedir biz tabii, bir türlü anlayamıyoruz. Örnek olsun, şimdi, NBS, NBS'de 6 defa Danıştay iptal ettiği hâlde, kampanya dönemi kapatıldığı için yüzde 50 artırımlı kotalar uygulandı. Biz geliyoruz, burada soruyoruz, Şeker Kurumu başkanı diyor ki: "Kardeşim, hayır, dediğiniz gibi değil." "Ya, nasıl?" "Şimdi, Avrupa ortalamasında -tabii biz tam tabirlerini de bilmiyoruz- fruktoz üretiminde kota yok." filan böyle hep eksik bilgiler.

Hâlbuki, işte, oradaki bazı şeylerin şeker pancarından veya şeker kamışından üretilen şekerin muadili olduğu ama diğerinin olmadığı, yani şeker pancarı veya şeker kamışından üretilen şekerden farklı kullanımının olduğunu öğreniyoruz sonra. Bir toplantı daha geçiyor, bir yıl daha geçiyor. Yani şöyle derli toplu, akli başında bizi aydınlatmıyorsunuz. Bir kere net, benim anladığım şey bu. Yani bu sizin şahsınıza dönük değil, ilk defa sizi görüyorum burada.

Şimdi, tabii, zaman zaman söylüyoruz, şeker pancarı sadece yediğimiz şekerle ilgili bir şey de değil, yani şeker pancarı tarımı, işte, "münavebe ürünü" deniyor, biz de öğrendik artık biraz. Münavebe ürünü, yani kendisinden sonra ekilen belli tarımsal ürünlerin verimini artırdığı biliniyor, bilimsel bir gerçek.

Mesela oksijen kaynağı deniyor, 1 dekar şeker pancarının 3 dekar çam ormanından daha fazla oksijen verdiği söyleniyor. İşte, hayvancılığa katkısı var, nakliye katkısı var, yani sadece yediğimiz şekerin 1.000 dolar mı 1.100 dolar mı, Fransa'da işte, kaç dolar, Almanya'da şu kadar dolar, şeker kamışından üretilen böyle filan... Böyle değerlendirmek, yani biz tüccar falan değiliz ya. Yani kusura bakmayın, devletiz ve biz üreticimizi de her koşulda korumak zorundayız.

Başından beri konuşuluyor bu, az evvel İsmail Bey de söyledi "Kamudan geliyorum, taşeron şirketlerin işçileri daha verimli çalışıyor." dedi. Bana göre köleler daha verimli çalışıyordu öyle bakınca. Hiç para vermeyelim, zorla kırbağa da çalıştıralım. Ya, taşeron şirkette çalışmak ne demek ya? Yani el insaf! Yani insanların bileğinin hakkı... Sizin için demiyorum, bu genel bir şey İsmail Bey, yani siz denk geldiniz bana o anlamda sizin isminizi verdim, özür dilerim, isminizi de geri alıyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hiç para vermeyelim!

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Çalışana "köle" diyemezsin.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Yahu, kölelik ücreti, "köle" demeyelim, kölelik ücreti.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmalıyım.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Çalışana "köle" diyebilir misin ya?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – "Köle" diyemezsin!

TUFAN KÖSE (Çorum) – Şimdi, arkadaşlar izin verin de devam edeyim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, konuşmacıyı dinliyoruz şimdi.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ziver Bey...

BAŞKAN – Ziver Bey...

TUFAN KÖSE (Çorum) – Neyse bana dedi, tamam. Ben devam edeyim.

BAŞKAN – Ziver Bey, söz alalım.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Şimdi, izin verirseniz ben devam edeyim. Yani ben öyle düşünüyorum, siz farklı düşünüyorsanız tabii ki farklı söyleyebilirsiniz. Benim düşüncem taşeron işçileri...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Arkadaşımız doğru söylüyor, zaten arkadaşlar da yanında işçi çalıştığı zaman onlar da asgari ücretle çalıştırıyor, farklı çalıştırmıyor ki.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kim çalıştırıyor ya?

BAŞKAN – Ziver Bey, söz alıp konuşabilirsiniz.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Yani ben olayı kişiselleştirdikten sonra, İsmail Bey'in adını çıkartmışım zabıtlardan, şimdi, İsmail Bey'in söylediği şekilde diyorum, "Taşeronlaştırmak köleleştirmektir insanları." Asgari ücrete 2013'ün ilk altı ayı için yapılan zam günlük bir simit parası. Yani 5 kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı 1 milyar 200 küsur milyon lira, 1 milyar 300 bin lira, siz şimdi 700 milyon vereceksiniz, kıdem tazminatı hakkı olmayacak, ihbar tazminatı hakkı olmayacak, istediğiniz zaman çıkartacaksınız, seçimler olduğu gün oy vermek üzere götüreceksiniz, miting yaptığınızda taşeron şirketin işçileri miting alanında hazır bulunacak...

BAŞKAN – Tufan Bey, bakın, o konulara gelirsek...

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Nasıl konuşuyorsun sen ya?

TUFAN KÖSE (Çorum) – Bir saniye, Ziver Bey'i susturacaksınız.

Ondan sonra "taşeron şirketin işçileri kölelik değil" diyeceksiniz. Çağdaş kölelik diyelim o zaman. Yani ilk çağların, orta çağların kölelik...

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Böyle bir şey var mı ya? Çağdaş kölelik...

TUFAN KÖSE (Çorum) – Ya, ben böyle düşünüyorum arkadaşlar, ne yapacaksınız, dövecek misiniz beni? Ben böyle düşünüyorum. Tamam, siz söz alın da konuşun. Söz alın, ben söz aldım.

Sayın Başkanım, izin verir misiniz?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Deminden beri... Söz aldım ki cevap vereyim dedim. İçerik müdahalesinde bulunamazsınız. Konuşmanın içeriğini belirleyemezsiniz, konuşmacı konuşur.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – İyi de Aykut Bey, sen buranın başkanı değilsin, başkan...

BAŞKAN – Bir saniye, az dinleyelim arkadaşlar.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Yani başkan değilsin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Arkadaşlar, hiç tartışmaya gerek yok, taşeron sistemi kölelik sistemidir.

BAŞKAN – Tufan Bey, devam ediyor musunuz?

TUFAN KÖSE (Çorum) – Ediyorum, zaten bitmek üzere.

Şimdi...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kendi çocuğunu çalıştırır mısın 774 liraya? Boşver sen!

BAŞKAN – Haydar Bey...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Başkası için reva gördüğün şeyi kendin için de reva göreceksin.

BAŞKAN – Haydar Bey...

TUFAN KÖSE (Çorum) – Ya, benim görüşüm bu yani arkadaşlar, sizin görüşünüz farklı olabilir. Ben böyle düşünüyorum. Şimdi, şeker fiyatlarının, ülkemizde tüketicinin pahalı yediğinden bahisle bu işlerin de yapıldığı söyleniyor. Biz tabii, buna da inanmıyoruz. İnanmıyoruz derken inanın, sizin de doğru söylemediğinizi falan demek istemiyorum ama gerçekten bize samimi bilgi vermiyorsunuz, nereden geliyorsa bu şeyler. Bakın, bir belge var elimde, diyor ki: "Zimbabve"de beyaz şeker perakende fiyatı 6,73' müş kilogramı; Finlandiya'da 3,29; İsveç'te 2,81; Norveç'te bilmem ne, Avusturya'da bilmem ne, Türkiye'de de 2,77." Yani öyle çok da pahalı yemiyor bizim tüketicimiz gördüğüm kadarıyla. Yani, öyle iddia edildiği gibi Türkiye'de tüketiciciyi korumak filan için de yapılmıyor bu özelleştirmeler.

Son söz olarak, değerli arkadaşlarım, şeker hakikaten çok özel bir ürün, önemli bir ürün. Yani, şekeri bakkalda satılan herhangi bir şeyle kıyaslamayalım, bana göre çayla kıyaslayalım. Nasıl ÇAYKUR'u koruyorsak şekeri de koruyalım diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, birkaç şeye cevap verme ihtiyacı doğdu. Öncelikle, şunu söyleyeyim: Bütün sendikalar taşeron sistemiyle alakalı yaptığı eylemlerde "Taşeronluk köleliktir." diye pankart açarlar. Bu, taşeronların jargonudur -siz bu dünyaya yabancı olduğunuz için- işçi kendisi söyler bunu. Bunu işçi kendisi söyler ve "modern kölelik"tir diye pankartlar açılır. Bu, işçileri kırmak falan filan bu çok yanlış bir yaklaşım.

İkinci mesele, İsmail Bey, şimdi, bu kamu kurum ve kuruluşlarında "maliyetlendirme" denen bir yöntem var. Şimdi, ben bu 4.500 lira maliyeti nereden aldığınızı bilmiyorum ama kurumdan alındıysa ben bu maliyetin ortalama bir işçi için detay hesaplamasını görmek istiyorum. Yani, bu maliyete neler yansıtılmış? Mesela, lojman giderlerini de bu maliyete mi koyuyorsunuz, başka giderleri de bunlara mı koyuyorsunuz?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 16 milyondan fazla...

BAŞKAN – Haydar Bey, Aykut Bey'i dinleyelim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, şimdi, tabii, değişken maliyetler ve sabit maliyetler üretim miktarıyla değişir, o anlamıyla söylemiyorum, "İşçilik maliyetine 4.500 lira." diyorsak bu maliyetin nasıl hesaplandığını, hangi rakamların konulduğunu bilmek istiyorum. Çünkü şunu biliyorum: Kamu iktisadi teşebbüsleri, mesela bu TKİ raporunda gelecek, "maliyetlendirme" adı altında gerçekten büyük bir yanıltma söz konusu. Bu maliyetlendirme de çok özel yetenek isteyen bir şeydir, çok iyi bir mali müşavirin yapması

gerektiğine inanıyorum. Bu taşeron sisteminde, o zaman şöyle de bir şeyi de karşılaştırmak açısından, yapılan bir ihalenin toplam bedelinin işçi sayısına bölünmüş hâlini de bir karşılaştırma çıkarmamızın bence çok doğru olacağına inanıyorum. Diğer bir mesele, ben kamuda yıllarca çalıştım, bütün bu kamu iktisadi teşebbüslerinin de her birinin faaliyetini denetledim, her birinin genel müdürlüğünde bulunup çalışmaları denetledim. Şimdi şu bir gerçek değerli arkadaşlar: Kamu iktisadi teşebbüslerinin bir dönem çiftlik olarak kullanıldığı -hâlâ da devam ettiği, eskiden personel anlamında, şimdi mali anlamda- bir gerçek. Yani, gereğinden fazla seçim zamanında istihdam yaratıldığı, işçiler arasında siyasal ayrışmalar... Ben bir kamu iktisadi teşebbüsüne gittim, baktım dört grup işçi var, yemekhanede oturuyorlar. O zaman bana saydılar “Şunlar şu partili, bunlar bu partili.” Bir KİT’e gittim, çay istedim -yani bunu konuyla ilgili olduğu için anlatıyorum, zaman kaybetmeyeceğim- çayı biri getiriyor, öbürü götürüyor, bir dışarı çıktım ki yani 20-25 çaycı geziyor. Ama bu, işçinin suçu değil, bu siyasetçinin ve yönetimin suçu. Yani, biz dönüp işçiye suçluyoruz, bu bir yönetsel hata, bu yönetsel kalitesizlik, siyasi kalitesizlik. Kendi hatamızı dönüp sonra işçilere fatura ediyoruz. Şunu yapabiliriz: İşçi sendikası olur, işçi güvenceli olur, batı standartlarında çalışır ve ortalama ücretini de alır. Bu ücretleri sürekli maliyet kabul edersek... “Her şeyi özelleştirelim.” diyoruz, sadece şöyle bir analogiden bakın değerli arkadaşlar: Bakın, şeker sektörü stratejik bir sektördür çünkü ileri ve geri bağlantıları var. Diyorum ya çok önemlidir şeker sektörü ama mesela, siz burada gelip “TELEKOM’da özelleştirme, Devlet Demiryollarında özelleştirme” Değerli arkadaşlar, sizin Hükümetinizin Toplu Konut İdaresi diye bir kurumu var. Konut sektörü hiç devletin olmaması gereken bir sektör, tamamıyla özel rekabete bırakılabilir, bir sürü inşaatçı var, müteahhit de var, sektör oturmuş. Siz şimdi bütün konutları TOKİ üzerinden, devlet üzerinden yapan bir iktisat politikasını şeker fabrikasını özelleştirmeye anlatamazsınız. Bu, doğru değil. Artı, bu özelleştirmenin bir de iş gücü uyumu vardır. Dünya Bankası bu konuda korkunç krediler verdi bize. Biz de niyet yok, yani iş gücü uyumunu yapmak istemiyoruz. Bakın, TELEKOM özelleştirildikten sonra o kadar çok intihar oldu ki hiç kimsenin haberi yok ama Fransa’da -gidin- tez yazıldı Fransız TELEKOM’da hisse özelleştirmesinden sonra intiharlardan dolayı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ziver Bey, buyurun.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Şimdi, Sayın Başkanım, burada tabii, iktidar-muhalefet olarak bir denetim görevi yapıyoruz. Bu denetim görevini yaparken de karşılıklı olarak saygı çerçevesinde olması gerektiğine hep birlikte inanıyoruz. Burada bazı şeylerde tüm arkadaşlarımız özellikle işi evirip çevirip bir şekilde siyasi parti noktasına getiriyorlar. Bireysel, şahsi olan konularda arkadaşlarımızın bazen isimlerini zikrederek de bazı konuları gündeme getiriyor, taşıyorlar. Bu, bu Komisyona yakışmayan bir hareket tarzıdır. Burada Sayıştay bu KİT Komisyonu adına, Meclis adına bu denetim görevini yapar. Burada bazı arkadaşlarımız eğer Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğünden alınan bilgilerin doğruluğuna inanmıyorsanız Sayıştay var burada. Sayıştaya bir Yargıtay kararı geliyor, Yargıtay kararı burada görüşülüyor. “Yargıtay kararında şu konular olmamış.” veyahut da bir şekilde işi sırf siyasi boyuta getirip eleştiri noktasına getiriliyor. Keşke bunu daha makul, daha seviyeli bir şekilde tartışabilsek. Biz de muhalefetin baktığı pencereden bu denetim görevini yapmak adına buradayız. Hiçbir görevli arkadaşımız, milletvekili arkadaşımız iktidar partisine mensup olan milletvekili arkadaşımıza “Siz bu konuda bürokrati destekliyorsunuz, şu şekilde, şu yolsuzluğu örtbas etmek için çaba sarf ediyorsunuz.” diyemez, böyle bir ithamda da bulunamaz. Burada, özelleştirme AK PARTİ’yle başlamış olan bir süreç değil. Daha öncesinde kamunun özel sektörle yarışmadığı... Özellikle Aykut Bey’in de -ben ismini anarak söyleyeyim- biraz önce sarf ettiği kelimelerde... Orada, 3-5 kişinin, geçmişte ne şekilde bir çiftlik olarak bu KİT’lerin kullanıldığını hepimiz biliyoruz ve o dönemde de AK PARTİ yoktu, birileri çiftlik olarak kullandı. Kendileri belki daha iyi bu değerlendirmeyi yaparlar.

Burada bizim, sadece şekerle ilgili olan konularda değil, yani diğer KİT’lerle de gündeme geldiğinde daldan dala atlıyoruz. Burada konumuz şeker, şekerle ilgili bütün eleştirileri hep birlikte yapalım. Onlar bizden daha iyi çalışıyor, muhalefet görevini yapıyor, onları takdirle biz dinliyoruz ve destekliyoruz ama bireysel olarak bir şekilde sivil personele, bir çalışan işçiye köle muamelesini... Tabii, “Köle olarak çalışıyor.” diyemezsiniz burada. Bunu düzeltmeniz gerekiyor, arkadaşımızın düzeltilmesi gerekiyor.

Biraz önce başka bir arkadaşım söz aldı. Burada -değişik- “Genel müdür nezdinde hukukçular, ziraat mühendisleri bu görevi yapamaz.” Yani, bu tür şeylere düşmememiz gerekiyor diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Düzeltmek yer bulamadım. Ya biz siyasetçiyiz, elbet siyaset yapacağız.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Değerli arkadaşlar, tabii, biz burada taşeron işçileri mi daha verimli, normalde kamu işçileri mi, ben onun üzerinde durdum. Yoksa taşeron işçilerin aldığı ücretin düşük olduğunu da sözlerimde beyan ettim. Biz burada taşeronlaşmadan yana değiliz. Benim esas fikrim şudur: Ne taşeronlaşma ne de devlet işçisi yapmak, daha çok performansa dayalı bir sistemin getirilmesini düşünüyorum ben. Burada şu var: Asgari ücret yüksek demedim. Asgari ücret düşük müdür? Düşüktür. Asgari ücret 2002’de 230 liraydı, o zaman da daha düşüktü.

Şimdi, şöyle bir şey: Yani asgari ücretin o gün alım gücüne bir de bugün alım gücüne baktığın zaman asgari ücret reel anlamda artmıştır. Bu yeterli midir? Değildir. Ama ülkenin gerçekleri budur. Yarın, yani ihtimal dâhilinde mi bilmiyorum, iktidara geldiğinizde siz de ne yapacaksınız? Gerçeklerle karşılaşınca aynı şeyleri yapacaksınız, yani farklı bir şey yapacak hâliniz yok yani. Onu söyleyeyim ben.

BAŞKAN – İsmail Bey, lütfen, yanlış cümleler kullanmayınız.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Şimdi, yani aynı şeyler orada da var. Bizim burada üzerinde durduğumuz bu kamu şeker üretiminin üretim maliyetleri yüksek olduğu için, herhâlde 192 kuruş mu, 198 kuruş mu sizin maliyetiniz,

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tek iş midir bunun maliyeti ya?

BAŞKAN – Haydar Bey, böyle karşılıklı konuşma usulümüz yok.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Özel sektörün de 130 kuruş mudur, o civarda olduğu için tabii ki rekabet etmek yüksek. Bir de fiyatlarımızı biz devlet üretimine göre belirlediğimiz için Türkiye’deki vatandaşımıza şekeri pahalı da yediriyoruz aslında. Yani, bunlar için ne gibi tedbirler alınabilir, yani devlet bu sektörden çıksın mı, çıkmasın mı, önemli olan bu diyorum ben.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tufan Bey, yarım kalan sözünüz mü var?

TUFAN KÖSE (Çorum) – Yarım kalan sözümü söyleyeyim.

Biri, İsmail Bey’den alacağım... Pahalı yedirmiyor, az önce söyledim fiyatlarını, tek tek rakamlarla söyledim.

Şimdi, taşeron demek -hakikaten yani herkes söylüyor bunu- güvencesiz ve ucuz iş gücü demek, çoğunluğu asgari ücretle çalışıyor. Şimdi, asgari ücret konusunda da bir cümle söyleyeyim. Aşağı yukarı 10 milyon insanımız asgari ücretle çalışıyormuş Türkiye’de. 2002’de ortalama ücret asgari ücretin yaklaşık 3 katı, hatta 3,5 katına yakın. Bugün, ortalama ücret asgari ücretin 1,4 katı, yani on-on bir yıllık... Ortalama ücret asgari ücrete yaklaşmış, yani asgari ücret yükselmiş tabii. Öyle bakarsak da doğru.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürümüz soru bekliyor Sayın Vekilim.

TUFAN KÖSE (Çorum) – “Sorulara yazılı cevap vereceğim.” dediği için tekrar sormuyoruz.

BÜNYAMİN ÖZBEK (Bayburt) – Makas daralmış yani.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Evet makas daralmış.

Bakın, tespiti aynen bir daha tekrar edeyim: Ortalama ücret asgari ücretin 2002’de 3 katından fazla imiş, şu anda ortalama ücret asgari ücretin 1,4 katına gerilemiş.

MUSTAFA GÖKHAN GÜLŞEN (Kastamonu) – Bu, asgari ücretin yüksek olduğunu gösterir, siz de söylüyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Herkesi asgari ücrete mahkûm etmişsiniz, onu demek istiyor.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Ha, onu demek istiyorum.

Son cümle Sayın Başkanım...

BÜNYAMİN ÖZBEK (Bayburt) – Haydar Bey, lütfen konuşmacının sözünü kesmeyin.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Şimdi, dünyada tabii, iş kazalarının en çok olduğu ülkelerden biriyiz. Biz analar ağlamasın diyoruz.

MUSTAFA GÖKHAN GÜLŞEN (Kastamonu) – İş güvenliğinden tedbirler alınmalı.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Tabii. İş kazalarında ölen, daha doğrusu, iş kazalarında cinayet diyeceğim, şimdi ona da kızabilirsiniz, cinayete kurban giden 1.100 kişi.

Teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sendika olmadığı sürece iş kazalarının önüne geçemezsin.

BAŞKAN – Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben aslında sözlerimi bitirmiştım ama sormayı atladığım bir soru var. Bu, dönem zararıyla ilgili -şimdi bulamadım onu ama yanlış olursa da düzeltirsiniz- 2010 yılındaki verilen 57 milyonluk ihracata destekten sonra 2011 yılında daha az şeker kotası verilmesine rağmen daha fazla zarar edilmiş, yani daha doğrusu, dönem zararı olarak daha fazla zarar edilmiş. Yani, bu anlamdaki karşılaştırmayı soracağım.

En son Ziver Bey gene takıldı herhâlde benim sözüme. Ben kesinlikle Sayın Genel Müdür veya Genel Müdür yardımcıları veya Yönetim Kurulunun üyelerine şahsi... (Gürültüler)

Bakın, Sayın Genel Müdür, hukukçu ve sosyal bilimler alanında doktora yapmış bir insan. Yani, kendi alanında olsa çok daha fazla, çok daha iyi hizmetler verebilecek konumda.

Şimdi, bakın, ben şu KİT Komisyonunda bazen şunu sorarım yöneticilere, derim ki: “Bu firma, bu kurum sizin olsa nasıl idare edersiniz burayı? Bir vicdanlarınıza danışın, lütfen kararlarınızı ona göre verin.” Şimdi, ben de size soruyorum: Sizin böyle 3-4 tane şeker fabrikası veya kimyasal üretim yapan fabrikalarınız olsa, yani genel müdürü veya genel müdür yardımcılarını bu şekilde mi oluştursunuz, başka türlü mü oluştursunuz? Ben de sizin vicdanlarınıza bırakıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, Komisyon toplantımızda Komisyon üyelerimizin yönettiği sorulardan cevaplandırılması hazırlık gerektirenlere toplantı tutanaklarının tarafınıza tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde yazılı cevap verilmesi gerekmektedir.

Şimdi, sorulan sorulara cevap verebileceğiniz varsa şu anda cevaplayın lütfen kısa kısa.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜRÜ VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – Evet, Sayın Başkanım, müsaadenizle, birkaç soruya cevap vermek istiyorum imkân dâhilinde. Diğer sorulara teferruat gerektirdiği için yazılı cevap vereceğiz.

Trabzon Milletvekilimiz Sayın Aydın Bıyıklıoğlu Bey’in bu C şekerindeki kurumun külfetiyle ilgili bize bir şeyi olmuştu “Bununla ilgili bir çalışma yapılabilir mi acaba?” diye. Şimdi, tabii, C şekerinin gerçek yükünü, külfetini Türkiye Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğü çekmektedir. Biz bununla ilgili olarak görüşümüzü yeni şeker kanunu tasarısı hazırlanırken geçmişte Şeker Kurumuna yazılı olarak bildirdik. Bildirimizin özeti de şuydu: Bir havuz oluşturulması, bu kuruma kalan zararın havuz tarafından karşılanması, şeker üreten özel ve tüzel kişiler tarafından ortaklaşa karşılanması şeklindeydi. Ancak herhangi bir gelişme olmadı bununla ilgili. Yani bildirdik yazılı olarak.

Şimdi, Sayın Haydar Akar’ın bir sorusu var, Sayın Başkan, müsaadenizle...

2012 yılında işçinin maliyet içerisindeki payının yüzde 24,82 olduğunu ifade etmek istiyorum. Haydar Bey’in diğer sorularını inşallah, yazılı olarak teferruatlı olarak cevap...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – İşçilik maliyeti mi yüzde 24?

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜRÜ VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – Evet, yüzde 24,82.

Şimdi, ayrıca Sayın Tufan Köse Bey’in bir değerlendirmesi oldu, müsaadenizle buna da cevap vermek istiyorum. Türkiye Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğü tarafından yalan ve yanlış bilgilerin gerçek olarak, yazılı olduğu şeklinde bir bilgi verilmesi konusunda şey yapıldı.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Ben böyle demedim, böyle algılanıyor dedim. Siz biliyorsunuz dedim sadece.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜRÜ VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – Sayın Vekilim, Türkiye Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğünde, inşallah size yazılı olarak da bilgi vereceğiz, bunların hepsi doğru bilgilerdir, resmî bilgilerdir; herhangi bir yanlışlık da yoktur. Bunu da ayrıca ifade etmek istiyorum.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Yanlış anlıyorsunuz Sayın Genel Müdürüm, biz biliyoruz bunları. Onu da özellikle vurguladım, dedim ki: Yalan yanlış bilgi veriyorsunuz demek istemiyorum ama bazı şeyleri gizlediğinizi düşünüyorum.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜRÜ VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – Yok, yani herhangi bir gizlememiz...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, bunlara yazılı cevap verelim.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Tutanakları Sayın Genel Müdüre gönderirsiniz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gönderecekler.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Başkanım, benim soruma yazılı cevap vereceğini söylemedi.

BAŞKAN – Tüm milletvekillerinin sorularına yazılı cevap vereceğinizi lütfen beyan edin, arkadaşlarımız anlamadı.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜRÜ VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – Biraz önce ifade ettiğim sayın vekillerimizin dışındaki tüm vekillerimizin suallerine yazılı olarak cevap vereceğiz.

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2010 ve 2011 yıllarına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun **sonuç** bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – **Sonuç 2010** : Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi'nin 20/06/2011 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2010 yılı bilançosu ve 59.749.895,07 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – 2011'i de okuyalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – **Sonuç 2011** : Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi'nin 26/03/2012 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2011 yılı bilançosu ve 134.883.257,69 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Değerli üyeler, genel görüşlerinize sunulmuştur.

Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2010 ve 2011 yıllarına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Genel Müdürümüz, son bir cümle sizden...

Buyurun.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜRÜ VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – Ben birkaç cümle söyleyeceğim müsaadenizle.

BAŞKAN – Birkaç cümle değil, bir cümle.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI AŞ GENEL MÜDÜRÜ VEKİLİ DR. BÜLENT ÜZÜMCÜ – Tamam.

Ben şahsım adına, Türkiye Şeker Fabrikaları adına çok teşekkür ediyorum ilginizden dolayı. İnşallah, yazılı olarak suallerinize cevap vereceğiz süre içerisinde.

Katılmanızdan dolayı herkese teşekkür ederim, saygılar sunarım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Çalışmamıza Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumu Başkanlığının 2011 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmesiyle devam ediyoruz.

Bu arada, yöneticilerin değişikliği olacak.

Beş dakika ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 15.50

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.55

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

(Oturum, Başkan Vekili Ahmet Yeni tarafından açıldı)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli üyeler, çalışmalarımıza **Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumu Başkanlığının 2011 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri** ile devam ediyoruz.

Şeker Kurumu, bildiğiniz gibi 2001 yılında çıkarılan 4634 sayılı Şeker Kanunu ile kurulmuştur. Kurumun karar organı olan Şeker Kurulu ülkemizdeki düzenleyici ve denetleyici kurullardan bir tanesidir. Şeker Kurumu yurt içi şeker talebini yurt içi üretimle karşılamak üzere Şeker Kurumunun uygulanmasını sağlamak, şekerin fiyatlandırma ve pazarlama şartlarını ve yöntemlerini düzenlemek, şeker üretimindeki usul ve esasları belirlemek, ülkemizin kendine yetecek düzeyde şeker üretim ve arzını planlamak, pancar ve şeker üreticilerinin sağlıklı bir piyasada çalışmalarına ortam hazırlayacak düzenlemeleri yapmaktır.

Şimdi, Şeker Kurumu Başkanı Hüsnü Tekin Bey'e söz vereceğim ancak ondan önce toplantımıza iştirak eden Şeker Kurumu ve diğer kamu kurumu görevlileri arkadaşlarımızın heyetimize tanıtılmasını rica ediyorum ve Başkandan başlıyoruz.

(Bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Hüsnü Bey, özet bir sunum bekliyoruz sizden.

Buyurun, söz sizin.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; toplantımızın hem şeker sektörüne hem de milletimize hayırlı olması temennisiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime, şekerin ülkemizdeki ve dünyadaki mevcut durumuna ve sektördeki son gelişmelere ilişkin kısa bir değerlendirmeye başlamak istiyorum.

Dünyada yılda 150-160 milyon ton civarında üretilmekte olan beyaz şekerin yaklaşık beşte 1'i pancardan, kalanı kamıştan elde edilmektedir. İklim koşulları daha ucuz bir ham madde olan kamışın ihtiyacı karşılayacak miktarda yetiştirilmesine uygun olmadığından ılıman iklim kuşağında yer alan ülkemizde, Avrupa Birliği ülkelerinde ve Ukrayna gibi ülkelerde pancardan şeker üretimi yapılmaktadır. Dünyanın en büyük şeker üreticisi ve ihracatçısı kamış şeker üreticisi Brezilya'dır. Brezilya dünya üretiminin yaklaşık beşte 1'ini, dünya ihracatının ise yarısına yakınına gerçekleştirmektedir. Dünyanın en büyük şeker tüketicileri ise Hindistan, Çin ve Brezilya'dır.

Ülkemizin dünya pancar ve pancar şeker üretimindeki yerine bakacak olursak Türkiye'nin dünya pancar şeker üretiminin yüzde 6'sını karşıladığını, dünya pancar üreticisi ülkeler arasında ise yıllara göre ülkemizin ve Ukrayna'nın üretimi 5'incilikle 6'ncılık arasında değişmekle birlikte, geçen yıl itibarıyla Rusya, Fransa, Almanya, Amerika Birleşik Devletleri ve Ukrayna'nın arkasından 6'ncı sırada olduğunu görmekteyiz.

Dünyada hâlen 22 kg olan kişi başına yıllık ortalama şeker tüketimi, İsrail'de 68 kilogram, Brezilya'da 57 kilogram, İsviçre ve Belçika'da 52, Almanya'da 43, Fransa'da 36, İngiltere'de 31, ABD'de 30, ülkemizde 29, Hindistan'da 18, Çin'de ise 19 kilogramdır.

Şeker fiyatları ile ilgili bir değerlendirme yapmak gerekirse de, son yıllarda dünya borsa fiyatı en değişken ürünlerin başında şekerin geldiğini söyleyebiliriz. Borsa fiyatlarını dünya ticaretinde hâkim pozisyonunda bulunan kamış şekerini belirlemektedir.

2007 yılında ortalama 309 dolar/ton olan fiyatlar, 2011 Temmuzunda şeker arzında oluşan sıkıntı nedeniyle 876 dolar/tona kadar yükselmiştir. Arz eksikliğinin giderilmesiyle fiyatlar düşüşe geçmiş, üçüncü ardışık yılda da arz fazlalığı öngörüsüyle de bugünlerde yaklaşık 500 dolar/ton civarına gerilemiştir.

Ülkemizde şeker sektörüne göz atacak olursak: Şeker üretimi, ülkemizin tarımsal girdiye dayalı en önemli sektörlerinden birini teşkil etmektedir. Pancardan şeker üretiminin diğer tarımsal kökenli ham maddelerden üretim yapan sektörlerden önemli bir farkı vardır. Pancar, sadece şeker fabrikalarında kullanılan bir ham maddedir ve tek alıcısı şeker fabrikalarıdır. Bu nedenle pancardan şeker üretiminde, çiftçi ile sanayicinin menfaatlerini buluşturan sözleşmeli bir tarım modeli başarı ile uygulanmaktadır. Sözleşmeli pancar üretimi yolu ile şeker fabrikaları kendileri için gerekli miktarda pancarın üretilmesini, tohum, gübre ve benzeri desteklerle garanti altına almakta, pancar üreticisinin ise ürettiği pancarın pazarlanması gibi bir sorunu olmamaktadır. Ancak Şeker Kanunu öncesi pancar taban fiyatının yüksek olduğu dönemlerde pancar ekimine ilginin artması nedeniyle pancar ve şeker üretim miktarı artmış, ihtiyacın üzerinde üretilen şeker stokları 1 milyon ton seviyelerine kadar ulaşmıştır. Pancar fiyatının düşük olduğu dönemlerde ise pancar ekimine ilginin azalması nedeniyle pancar ve şeker üretimi düşmüş, üretim kapasitesinin yeterli olmasına karşın, ülke ihtiyacı olan şekerin ithalat yoluyla karşılanması zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bu sorun 2001 yılında yürürlüğe giren Şeker Kanunu ile büyük oranda çözümlenmiş, ülkenin ihtiyacına yetecek miktarda şekerin kotalar vasıtasıyla üretilmesini amaçlayan Kanun ile ihtiyaca yetecek miktarda pancarın üretilmesi sağlanmıştır. Kanun sonrası ilk kota uygulaması 2002-2003 pazarlama yılında başlamıştır. Böylelikle şeker üretiminde olduğu gibi, ülkemizde sözleşmeli tarımın en başarılı örneklerinden biri olan şeker pancarı üretiminde de istikrar sağlanmıştır. Stratejik bir ürün olan şekerin ham maddesi olarak pancar tarımının ülkemiz ekonomisi açısından önemi çok büyüktür.

Ülkemiz gıda ve içecek sektörünün pazar büyüklüğü yaklaşık 360 milyar TL'dir. Bu sektör, sağladığı 10 milyar TL'nin üzerinde katma değerle, sanayi üretiminde yüzde 10'luk bir paya sahiptir. Şekerli mamul sektörü ise gıda ve içecek sektörünün en önemli kalemini oluşturmaktadır.

Ülkemizin ihtiyacı olan şeker, ülkemiz şeker sektörü tarafından karşılanmaktadır. Sektörün yıllık üretiminin ekonomik büyüklüğü yaklaşık 5,7 milyar TL civarındadır.

Ülkemizde pancar şeker üretimi ilk kez 1926 yılında başlamış ve günümüzde pancar şeker fabrika sayısı 33'e, üretim kapasitesi ise 3,1 milyon tona ulaşmıştır.

Ülkemizde 2011-2012 şeker üretim döneminde 60 vilayete bağlı 4.368 köy ve kasabada 172 bin pancar çiftçisi tarafından 297 bin hektar alanda 16 milyon ton pancar üretimi gerçekleştirilmiştir. Çiftçi başına ekilen pancar miktarı ve pancar üretimi son on yılda sürekli artmıştır. Buna paralel olarak ülkemizde pancar verimi sürekli artmış, modern tarım uygulamalarının yaşanan olumlu iklim koşullarıyla birleşmesiyle 2002-2003 pazarlama yılında 44 ton olan hektardan elde edilen pancar verimi yüzde 25 artışla, 2011-2012 pazarlama yılında ülke tarihinin en yüksek değeri olan 55 tona ulaşmıştır. Ancak, ülkemizde sağlanan verim artışına rağmen, ülkemiz gibi iklim koşulları nedeniyle pancardan şeker üreten Avrupa ülkelerindeki pancar verimi değerleri ülkemizden oldukça yüksek seviyelerdedir. Örneğin FAO verilerine göre 2011-12'de hektara pancar verimi Fransa'da 95 ton, İngiltere'de 75 ton, Almanya'da 63 ton olup, AB ülkeleri ortalaması 71 tondur.

Ülkemiz pancar tarımındaki verimlik artışına rağmen, hâlen ülkemizde şeker pancarı ve şeker üretim maliyetleri AB'ye göre yüksektir. AB ile ülkemizdeki şeker pancarı tarımı ve şeker üretimindeki temel farklar bu yüksekliğin nedenlerini oluşturmaktadır. Örneğin, ülkemizde bir çiftçi yaklaşık 2 hektar pancar ekimi yapmak suretiyle hektara 55 ton pancar verimi ile toplam 110 ton pancar üretirken, AB'de bir çiftçi 11 hektar pancar ekimi yapmak suretiyle hektara 71 ton pancar verimi ile 770 ton pancar üretmektedir. Ülkemizde 172 bin çiftçi 16 milyon ton civarında pancar üretirken, AB'de 147 bin çiftçi tarafından 7 katına tekabül eden 110 milyon ton pancar üretilmektedir.

Ülkemizdeki şeker fabrikalarının pancar işleme kapasiteleri de Avrupa Birliği ülkelerinden oldukça düşüktür. Örneğin ülkemizde 33 şeker fabrikasında yaklaşık olarak günde 5 bin ton pancar işlenirken, AB'de 106 şeker fabrikasında günde yaklaşık 10 bin ton pancar işlenmektedir.

Ülkemizde 21 bin çalışanın bulunduğu ve yılda ortalama 100 gün çalışan fabrikalarda 2 milyon 200 bin ton şeker üretilmektedir. Yani, çalışan kişi başına 105 ton şeker üretilmektedir. AB'de ise, 29 bin çalışanın bulunan ve yılda ortalama 120 gün çalışan fabrikalarda 18 milyon ton şeker üretilmektedir. Dolayısıyla çalışan kişi başına üretilen şeker miktarı 620 tondur.

Bütün bu faktörler sonucu AB'deki pancar ve şeker maliyetleri, ülkemize göre daha düşük olarak gerçekleşmektedir.

Bu hususlar dikkate alınarak, Şeker Kurumu, stratejik öneme sahip şekerin yol haritasının çizilmesi, sektör paydaşlarının bu yol haritasına katkı sağlaması, sektörün 2016 projeksiyonlarının belirlenmesi için 2012 yılında 2013-2016 Şeker Sektörü Stratejik Planı çalışmalarına başlamıştır. Bu kapsamda, şeker sektörü temsilcilerinin tamamının katılımıyla 31 Mayıs 2012 tarihinde Stratejik Plan

Çalıştay yapılmış, bunun sonucu oluşturulan taslak metin paydaşların görüşleri doğrultusunda revize edilerek hazırlanan Şeker Sektörü Stratejik Planı, Bakanlığımız tarafından Yüksek Planlama Kurulu onayı alınmak üzere Kalkınma Bakanlığına sunulmuştur.

Ayrıca, mevcut Şeker Kanunu'nun uygulama döneminde yaşanan bazı sorunların giderilmesi, AB'deki ve dünyadaki değişim ve gelişmelere uyum sağlanması ve sürdürülebilir bir şeker üretimi için hazırlanan yeni Şeker Kanunu Tasarısı 8 Nisan 2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Tasarı ile yurt içi şeker talebinin yurt içi üretimle yerli ham maddeler kullanılarak karşılanması temel ilke olarak benimsenmiştir.

Kayıt dışı şeker arzı ile mücadelenin güçlendirilmesi için, şeker arzı ile kısıtlı olan denetim etkinliği, ham madde temininden başlayarak üretim ve satışı da kapsayacak şekilde genişletilmektedir.

Yine, tasarıda, sakarin, aspartam gibi şekerin 7 bin katına kadar tatlılık veren tatlandırıcıların şeker piyasasındaki payı, şekerden onlarca katı düşük maliyetleri nedeniyle her geçen gün artmaktadır. Mevcut kanunda düzenleme altında bulunmayan bu tür tatlandırıcıların üretimi ve kullanımı ile piyasa faaliyetlerinin yönlendirilmesi, gözetim ve denetim faaliyetlerinin düzenlenmesi sağlanmaktadır.

Tasarı ile şeker piyasasında rekabeti bozucu kayıt dışı üretim ve ticaretin önüne geçilmesi ve yasal boşluktan kaynaklanan sorunların giderilmesi için mevcut uygulamalara ek olarak yeni cezalar da, yeni müeyyideler de getirilmiştir.

Ayrıca, tasarı ile kurum harcamaları disipline edilerek 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi hale getirilmiştir.

Nisan ayı içerisinde şeker kotalarının düzenlenmesine ilişkin yönetmelikte değişiklik yapılmış ve Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu yönetmelik değişikliği ile sıvı formda şeker üreten nişasta bazlı şeker fabrikalarının satış noktalarında kurulu bulunan debimetrelere ilave olarak üretim noktalarına da debimetre tesis edilmesi zorunluluğu getirilmiştir. Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planı içerisinde yer alan kültürel debimetre verilerinin anlık olarak uzaktan izlenmesi ve raporlanması sistemi için ihale süreci tamamlanmış olup eylem planına uygun olarak haziran ayı sonunda faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

Mezkur yönetmelik değişikliği ile her pazarlama yılı sonunda şeker üreticisi şirketlerden kamuya ait olanlar hariç, pazarlama yılı sonunda kotaya esas üretim, satış, stok gerçekleştirmelerine ilişkin yeminli mali müşavir raporu alınması zorunlu hâle getirilmiştir. Böylelikle kayıt ve kota dışı şeker arzıyla mücadelenin güçlenerek devam edeceğini düşünmekteyiz.

Diğer taraftan, kurumumuz ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı arasında, geçtiğimiz nisan ayında, usulsüz ithalat ve ihracatın önüne geçilmesi amacıyla veri paylaşımına ilişkin protokol imzalanmıştır. Protokol kapsamında, şeker ve yüksek yoğunluklu tatlandırıcılara ilişkin verilerin sistem üzerinden Kurumumuza iletilmesi yoluyla bu ürünlerin dış ticaretinin daha etkin ve hızlı izlenmesi gerçekleştirilmiş olacaktır.

Kurumun bu faaliyetler ile birlikte şeker mevzuatının kendisine verdiği diğer görevlerini yerine getirebilmesi için idari kapasitesinin güçlendirilmesi amacıyla, kanunla verilen personel sayısı sınırını aşmamak üzere, Kamu Personeli Seçme Sınavı ile iki kez, toplam 10 adet uzman yardımcısı alınmıştır. Kurumumuzun eğitim faaliyetleri kapsamında mali müşavirlik ve danışmanlık hizmeti veren bir firmanın profesyonel eğitmenleri tarafından personelimize teorik ve uygulamalı olarak denetim eğitimi verilmiştir. Ayrıca, daha verimli ve etkin çalışmaya yönelik olarak da bazı eğitimler sağlanmıştır.

Sözlerime burada son verirken, yüce Komisyonunuza, sayın Sayıştay denetçilerine ve tüm katılımcılara, ilgi ve katkılarından dolayı şahsım ve Şeker Kurumu adına şükranlarımı sunar, toplantımızın hayırlı ve verimli geçmesini dilerim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Başkana teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, çok kısa bir söz alabilir miyim konuya geçmeden.

BAŞKAN – Sadece size söz veriyoruz değil mi? Peki, hadi bakalım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdür, şimdi, 2013 Martta bir toplantı yapmışız. Bu toplantıda yine sunum yapmışız, 21 Mart 2013'te. Yaklaşık bir aylık bir süre sonra, 15 Mayıs 2013. O toplantıda daha çok nişasta bazlı şeker konuştuk Şeker Kurumuyla ilgili. O sunumda da şunu söylemişsiniz, metninizde: "Dünyada tatlandırıcı pazarında sakarozun payı yüzde 77, nişasta bazlı yüksek fruktozlu şurupların payı yüzde 8, nişasta bazlı glikoz şurupların payı yüzde 5..." falan devam etmişsiniz. Ama bugün konuşmanızda bu paylardan hiç söz etmiyorsunuz.

BAŞKAN – Şimdi öneri o zaten, başka öneri yok, bir tek o.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Var ama daha öneriye geçmeden niye bahsetmediğini merak ettim de onun için, bir ay geçmiş olmasına rağmen.

BAŞKAN – İşte önerimiz de o zaten.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, önerilere geçiyoruz.

Öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – “**Öneri 1-** Şeker Kurulunun nişasta kökenli şeker kotasının artırılmasıyla ilgili görüşünü oluştururken; kurum temsilcilerinin kota tespiti ile ilgili inceleme ve değerlendirmeleri ile pazarlama yılına devreden stok ve beklenen üretim miktarının, şeker tüketimini karşılama yeterliliğini dikkate alması ve sektörde faaliyet gösteren rakip üreticiler arasındaki dengeyi korumaya özen göstermesi. “

BAŞKAN – Buyurun, cevaplayın.

TC ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – “**Cevap 1 :** Şeker Kanunu'nun 3'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında yer alan ‘Şeker üretimi ve arzında istikrarı sağlamak amacıyla pazarlanacak şeker miktarı, sakaroz kökenli ve diğer şekerler için ayrı ayrı olmak üzere şeker türlerine göre, gerektiğinde dönemsel olarak kotalar ile belirlenir. Nişasta kökenli şekerler için belirlenecek toplam A kotası, ülke toplam A kotasının % 10'unu geçemez. Bakanlar Kurulu bu oranı, Kurumun görüşünü alarak % 50'sine kadar artırmaya, % 50'sine kadar eksiltmeye yetkilidir. ‘

Aynı maddenin 3'üncü fıkrasında yer alan ‘Şirketlerin A ve B kotaları her yıl en geç 30 Haziran tarihine kadar, yurt içi şeker talebi, fabrikaların işleme ve şeker üretim kapasiteleri göz önünde bulundurularak Kurul tarafından müteakip beşer yıllık dönemler için tespit edilir. ‘

9'uncu maddesinde ise ‘Kurulun görev ve yetkileri şunlardır: a) A ve B kotalarının tespiti, iptal ve transferleri hakkında kararlar alır ve uygular.’

Hükümleri uyarınca pancar şeker ve nişasta bazlı şeker kotaları Şeker Kurulu tarafından belirlenmekte olup Kurul tarafından belirlenen NBS kotaları, Şeker Kurulunun görüşü de alınmak suretiyle Bakanlar Kurulu tarafından % 50'sine kadar artırılıp, eksiltilebilmektedir. Ülkemizde glikoz ve izoglikoz olmak üzere iki temel NBS türü üretilmekte olup, bunların kullanım fonksiyonları bakımından bazı farklılıkları bulunmaktadır. Glikoz reçel, jöle ve şekerleme sanayinde pancar şeker olarak bilinen sakarozun kristalizasyonunun engellenmesi, viskozite artışı sağlaması, dondurulmuş gıdalarda donma noktasını düşürmesi, fırıncılık ürünlerinde fermantasyon özelliğini geliştirmesi gibi nedenlerle gıda üretiminde genellikle sakaroz ile birlikte kullanılmaktadır. Bu nedenle bir nişasta bazlı şeker türü olan glikoz, pancar şeker olarak sakarozun birebir ikamesi değil, tamamlayıcısı olarak kabul edilmektedir. Kurul tarafından gerek pancar şeker ve gerek NBS kotalarının belirlenmesi gerekse NBS kotalarının artırılıp eksiltilmesi hakkında görüş oluşturulması sırasında, kanun ve gerekçelerinde belirtilen yurt içi talebin yurt içi üretimle karşılanması, şeker üretiminde istikrarın sağlanması ve korunması, sektördeki rakip ürünler arasında kanunla kurulmuş olan dengenin korunması, piyasaya düzenli şeker arzı gibi amaçların gerçekleştirilmesine yönelik olarak yapılan analiz ve değerlendirme sonuçları, üretim, satış, stok gibi piyasa gerçekleştirmeleri ile pancar şekerinin birebir ikamesi olmayan glikoz talebinin yurt içi üretimle karşılanması hususları dikkate alınmaktadır.”

BAŞKAN – Söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi konuşuyoruz, tek madde, nişasta bazlı üretim. Şimdi, nişasta bazlı yani mısırdan üretilen şekerden bir bahsetmek lazım, bunu konuşmak lazım ki nasıl gelişmiş, Türkiye’de ne olmuş, ondan sonra niye bu noktaya gelmişiz; bir de Bakanlar Kurulu her seferinde kurumun görüşünü alarak niye bunu artırıyor veya kurum buna niye hep pozitif görüş veriyor? Türkiye’de stoklar fazlayken, şeker stokları devirleri de fazlayken yıllara göre, yine yüzde 50 artırılmış, son gelen haberde yüzde 38. Niye yüzde 50 artırdı bundan önceki senelerde stoklar fazlayken de şimdi yüzde 38 artırıyor veya tam tersini söyleyebiliriz. Ama kısacası, Avrupa ülkelerinde bu nişasta bazlı şeker üretimine yüzde 2 kota ayrılırken Türkiye’de bunun üretim kotası yüzde 10. Yaklaşık 2 milyon 400 bin ton civarında bir üretim kotamız var, bunun yüzde 10'una baktığımızda 224-230 bin tonlara yakın nişasta bazlı şeker üretiyoruz. Biraz evvel söylediğim gibi de her yılın ortalaması yaklaşık yüzde 15 olmuştur son iki yıl hariç, 35 ve 38 olduğu için.

Şimdi, aslında bu şeker ihtiyacımız mı var? Hayır, şeker ihtiyacımız yok. Türkiye'deki şeker üretimi, normalde bu nişasta bazlı şeker üretimi olmaksızın yetiyor fakat nişasta bazlı şeker üretimi Türkiye'de 5 şirket, 6 fabrikada yapılıyor yani kota veriyor bildiğim kadarıyla, yanlış söylemiyorsam. Yani 5 şirket, 6 fabrika. Bu 2 fabrika Cargill'e ait ve bu nişasta bazlı şeker üreten fabrikaların kapasitesinin yüzde 50' sine sahip. Kapasitesinin yüzde 50' sine sahip ama başka bir şey daha var orada, üretim kapasitesi bunun 3 katı, 5 katı. Bir endüstriyel tesisin, 5 katı üretim imkânına sahipken beşte 1'i şeklinde bir üretim yapıp ayakta durması mümkün değil tabii. Ama biraz sonra herhâlde Genel Müdür de açıklayacak, Türkiye'de en çok kontrol edilemeyen, kaçak olarak Türk piyasasına verilen nişasta bazlı şeker de biraz sonra konuşacağız.

Tabii, Cargill'in nişasta bazlı şeker üretimini sorgulamak gerekiyor. Cargill kim, niye geldi Türkiye'ye? Bu Cargill nasıl üretime başladı? Bunları bilirsek daha iyi anlamış oluruz her seferinde bu üretimin niçin artırıldığını. Cargill altmış bir ülkede faaliyet gösteriyor. Şimdi Cargill'in temsilcisi de var yönetim kurulunda. Eğer söylediklerimde bir hata varsa, yanlış varsa düzeltebilir. Altmış bir ülkede faaliyet gösteren, yıllık cirosu 71 milyar dolar olan baba Bush'un yönetim kurulu üyesi olduğu bir ABD tekeli. 98 yılında İznik Gölü'ne yakın bir yerde fabrika kuruluyor ve Bursa 2. İdare Mahkemesi firmaya yapı ruhsatı verilmesine engel oluyor. 1999'da ikinci yürütmeyi durdurma kararı alınıyor. Buna rağmen Cargill faaliyete geçiyor, yürütmeyi durdurma kararına rağmen faaliyete geçiyor. 2004'te de Bursa 2. İdare Mahkemesi Valiliğin vermiş olduğu yapı ruhsatını iptal ediyor, Mahkeme Valiliğin vermiş olduğu yapı ruhsatını iptal ediyor. Mahkeme kararını uygulamayan vali için soruşturma izni istenir ve zamanın İçişleri Bakanı soruşturma izni vermez. Hikâye gibi anlatıyorum! Yargıtay başsavcısı...

BAŞKAN – Sayın Vekilim, Cargill'i konuşmuyoruz burada.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama nişasta bazlı şeker konuşuyoruz.

BAŞKAN – Değerli kardeşim, sayın milletvekilim, şimdi, bakın, bir özel sektörü...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Türkiye'de nişasta bazlı üretim... Ahmet Bey...

BAŞKAN – Anlıyorum da onu denetlemiyoruz burada.

ŞEKER KURULU ÜYESİ M. MUSTAFA SAYINATAÇ – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz ben de söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Söz vereceğim size.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siz sonra konuşursunuz.

Mahkeme kararını uygulamayan vali için soruşturma istenir. Vali, Oğuz Kağan Köksal.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkanım, bu kişi “Yeter artık.” diye oradan tepki gösteriyor. “Yeter artık.” diye bize oradan...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – “Yeter artık” sa çıkabilir!

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir saniye... Bürokratların bu konuda...

BAŞKAN – Anlayamadım?

TUFAN KÖSE (Çorum) – “Yeter artık.” diye tepki gösteriyor, bizim bunu kabul etmemiz mümkün değil.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Burası milletvekillerinin yeri. Siz bir bürokratsınız burada. Üslubunuza dikkat edin. Mikrofon falan gerek... Konuşamazsınız.

TUFAN KÖSE (Çorum) – “Yeter artık.” filan ne demek yani? Ne oluyoruz biz burada?

BAŞKAN – Anlayamadım, bir saniye...

TUFAN KÖSE (Çorum) – “Yeter artık.” diyor bize Sayın Başkanım.

ŞEKER KURULU ÜYESİ M. MUSTAFA SAYINATAÇ – Ben size bir şey söylemedim.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Söylediniz, ben duydum kulağımla.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok ya, öyle bir şey demedi, eğer öyle bir şey söylediyse sözünü geri alsın.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, söz alan herkese söz vereceğim ama...

AYKUT ERDOĞAN (İstanbul) – Burası müstemleke memleket değil. Amerikan şirketinin temsilcisi bize posta koyamaz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Türk vatandaşsın ya, önce Türkiye'nin çıkarlarını savunacaksın.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, devam ediyorum Sayın Başkan.

Yargıtay Başsavcılığı 2006 yılında, Vali Oğuz Kağan Köksal'dan -bunu hepimiz tanıyoruz. 2003'te Bursa Valiliğine atanmış, İzmir Valiliği 2005'te, Emniyet Genel Müdürlüğü 2007'de, Millî Savunma Komisyonu Başkanı şu anda- savunmasını ister. Bu probleme çözüm bulmak için Hükümet boş durmamış ve çıkardığı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Yasası'na geçici madde eklenerek, madde 3 -11/10/2004 tarihinden önce gerekli izinler alınmadan tarım dışı amaçla kullanıma açılmış ve tarımsal bütünlüğü bozmuyor ise söz konusu arazilerin istenilen amaçta kullanımı için bu kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde bakanlığa başvurulması ve hazırlanacak toprak koruma projesine uyulması ve tarım dışı kullanılan tarım arazilerinin her metrekaresi için 5 TL ödenmesi şartıyla izin verilir. Söz konusu arazi ve tesislerin istenilen amaçla kullanımı için çeşitli kurumlardan alınması gereken ruhsat izni gibi işlemler bakanlığa başvuru tarihinde itibaren iki yıl içinde tamamlanıncaya kadar başvuru sahipleri faaliyetlerine devam ederler. Bu süreler içinde gerekli izni almayanların üretim faaliyetleri idarelerce durdurulur. Tarım arazisi vasfından çıkarılan araziler, ilgili kuruluşlarca başvuru sahibinin isteği doğrultusunda vasfını değiştirir- çıkararak araziye özel endüstri bölgesi ilan eder, orası sadece. Sadece Cargill'in fabrika yapıldığı alanı, araziye özel endüstri bölgesi ilan eder ve mahkeme kararlarını etkisiz hâle getirir. Aynı bugün de mahkeme kararları kanunlarla etkisiz hâle getiriliyor, aynı şekilde. Bu yasa teklifi Tarım Bakanlığı veya Sanayi Bakanlığından gelmez. Bu yasa teklifi AKP Bursa milletvekili tarafından verilerek komisyondan ve Meclisten jet hızıyla geçirilir bir günde, 4734 sayılı Kanun'da olduğu gibi. Urfa Milletvekili Abdülkerim Gök; 4734 sayılı Kanun da bir günde geçti aynı şekilde. Bakarsanız, ihaleye fesat karıştıranların aklanmasını göreceksiniz. Bu şirketin Türkiye'deki ortağının hangi şirket olduğunu sormak gerekirse yine Cerestar firmasını satın alan ve Pendik Nişasta Sanayi hisselerinin yüzde 50'sinin Cargill'e geçmesiyle Ülker Grubu'yla eşit hisseli ortaklık oluşturuyorlar. Mısırı Kemal Unakıtan'ın oğlu ithal ediyor ve üretilen içeceğin kimin tarafından dağıtıldığı hepimiz tarafından bilinmektedir.

Şimdi, böyle bir ortamda fabrikanın kurulmasına izin veriliyor ve her yıl stoklarımız fazla göstermesine rağmen, kurumun görüşü alınarak Bakanlar Kurulu sürekli kotayı artırmış, yüzde 50, yüzde 50 şeklinde artırmış ve son iki yılda yüzde 35, yüzde 38 şeklinde artırıyor. Burada sormak gerekiyor; dedim ya biraz evvel, 5 şirket var, 6 fabrika var. 6 fabrikanın 2'si Cargill'e ait, glikoz bazlı veya nişasta bazlı üretimin de yüzde 50'si Cargill'e ait. Peki, niçin artırılır? Sayın Genel Müdür, siz niye pozitif bir görüş verirsiniz stokunuz olmasına rağmen? Avrupa'da yüzde 2 olmasına rağmen, Orta Asya ve Amerika dışında bu üretim yapılmaz iken siz buna niçin "Evet." dersiniz?

Şimdi, çok uzatmak istemiyorum ama birçok ülkede bu yasaklanmış, Avrupa'nın tümünde üretimi yasaklanmış. Bunun sağlıklı problemleriyle ilgili de notlar var elimde ama onlara girmeyeceğim. Benim burada sormak istediğim soru bu. Niçin buna izin veriyorsunuz veya pozitif görüş bildiriyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu öneriye verilen cevapta nişasta bazlı şekerle pancar şekerinin birbirlerinin ikamesi olduğu söylendi. Yani alternatifi değil de ikamesi olduğu söylendi. Ama Sayıştay raporunda böyle demiyor. Şimdi, hep böyle, Sayıştay bir şey söylüyor, verilen cevaplar... Yani hangisi doğru bunu da iyi bilmek lazım.

Okuyayım: "Nişasta kökenli şeker üreten şirketler için tespit edilen kotanın her yıl artırılması büyük ölçüde şekerli ürün üretenlerin glikoz taleplerinin karşılanmadığı gerekçesiyle Bakanlığa yaptığı başvurulara dayanmaktadır." Yani buradan, o zaman ikame ürün olmadığı anlaşılıyor. Bu ürünü üreten şirketler "Benim glikoz ihtiyacım karşılanmıyor NBS'yi artırın." diye talepte bulunuyorlar. Demek ki birbirinin ikamesi değil, birbirinin alternatifi buradan anlaşıldığı üzere.

Yine, burada birçok açıklama yapılmış, deniyor ki: "Yukarıda açıklanan gelişmelere karşın ve her pazarlama yılına 500-600 bin ton kristal şeker stokuyla girilmesine rağmen glikoz kullanıcılarının taleplerine dayanılarak nişastadan şeker üreten şirketlerin kotası pancardan şeker üretenlerin aleyhinde sonuçlara karşın her yıl artırılmaktadır."

Şeker Kurulunun nişasta kökenli şeker kotasının artırılmasıyla ilgili görüşünü oluştururken "Kurum temsilcilerinin kota tespitiyle ilgili değerlendirmeleri de pazarlama yılına devreden stok ve beklenen üretim miktarının şeker tüketimi karşılama yeterliliğini dikkate alması ve sektörde faaliyet gösteren rakip üreticiler arasındaki dengeyi korumaya özen göstermesi önerilir." diyor.

Yani şimdi burada başka bir şey söylüyorsunuz, Sayıştay başka bir şey söylüyor. Tabii ki burada Sayıştayın söylediği bana daha mantıklı ve daha detaylı geliyor. Çünkü, burada sizin yaptığınız bilgilendirmede bir izahat da yok.

Şimdi, bütün bunların üzerine ben şunu sormak istiyorum: Şeker Kurumu işte bu kotayı artırmayla ilgili kanun gereği onlardan bir görüş istendiğinde, 30/12/2010 tarih ve 221 sayılı toplantısında 7 üyeden 3'ünün, Başkan dâhil, karşı görüşü sonucu oy çokluğuyla nişasta kökenli şeker üreticilerine ilişkin olarak 2010-2011 pazarlama yılı için tespit edilen 244 bin ton kotanın yüzde 50 artırılması yönünde karar almış ve karar kurum görüşü olarak Bakanlığa iletilmiştir.

Ben şimdi soruyorum: Burada 7 yönetim kurulu üyesi ki herhâlde değişik bir kısmı, burada olan da var, Sayın Başkan da burada, karşı görüş belirten... Yani bu karşı görüş belirtenlerin düşüncesiyle artırılması gereken noktada olanların görüşünü merak ediyorum ben. Yani bir tane önerimiz var zaten. Nişasta bazlı şekerin üretimi, kullanımı vesairesi şunu busu Türkiye gündeminde, böyle, bir sürü şehir efsaneleriyle dolaşıyor. Yani bunu bize lütfen, ayakları yere basan, bizim de anlayacağımız bir şekilde izah edin.

Bir de madem öyle yani Şeker Kurulu gibi şeker piyasasını düzenleyecek bir kurumun en üst noktasına gelmiş 7 insanın 3'ü karşı duruş gösteriyor, 4'ü yanında oluyor artırmanın. Yani merak ediyorum... Bir de üstelik o günkü Şeker Kurulunda tamamen pancar üreticileri, PANKOBİRLİK, siz de varsınız herhâlde, bir de Bakanlık yani Hükümet temsilcileri var. Yani o gün Cargill'in temsilcisi de yok bu işi savunacak. Ben bunun izahını çok merak ediyorum, nasıl bir gerekçeyle... Yani şu şeyi de çürütün lütfen: Sayıştayın burada ifade ettiği kotanın neden artırıldığı ve bunun böyle olmadığıyla alakalı izahı da çürütün lütfen.

Bir de bunların dışında, ben Türk Şeker Fabrikalarında da gündeme getirdim ama, bu sizin probleminiz yine, şekerin kullanımında bariz bir şekilde, Türkiye'de satılan kahverengi şeker var. Bunun büyük bir kısmı da içine boya katılarak elde ediliyor. Üstelik, insanlar kandırılıyor. Neden kandırılıyor? Bir de normal, beyaz şekerden daha pahalı satılıyor. İnsanlar o kahverengi şekeri de herhangi bir kimyasal işlem yapılmamış veya içerisindeki mineraller daha yüksek diye pazardan satın alarak bunu kullanıyorlar. Şimdi, Türkiye'deki raflarda satılan bu kahverengi şekerin böyle olmadığıyla alakalı üzerine bir yazı konulması yani bu şeker bir boyar maddeyle bu hâle getirilmiştir diye nasıl... Boyar maddeler ne olursa olsun, gıda boyası vesaire yani bir işlem olduğu zaman mutlaka insan sağlığına bir etkisi vardır veya hiçbir şey olmasa da o insanlar kandırılıyor, içerisinde boya olduğuna dair bilmedikleri için kandırılarak, üstelik yüksek fiyatla bu mamulleri satın alıyorlar. Nasıl sigaraya uyarı yapılıyorsa veya GDO'lu ürünler vesaire birtakım şeylere uyarı yapılması gerekiyorsa Şeker Kurumunun bu konuyla alakalı da bir şey geliştirmesi lazım. Yani bu ürünü üretenlerin raflara çıktığında üzerinde bunu yazmalarını sizin sağlamanız lazım, bu yetkiniz de var zannediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tufan Bey, buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben önce birkaç soru soracağım, ondan sonra da birkaç şey söyleyeceğim.

Bu yeni Şeker Kanun Tasarısı'nda kamuoyunca da genel olarak bilinen “nişasta bazlı şeker” deyimi yerine, kavramı yerine, “diğer şekerler” diye bir kavram mı öngörölmüştür, öngörölmüş ise bunun sebebi nedir?

Şimdi, burada, Konya Şeker Kurumunun da bir temsilcisi vardı, çok da açık sözlü ve güzel şeyler söylüyordu. Güzel şeyler derken yani bizi ikna edici ve açıklayıcı şeyler söylüyordu, o arkadaşın olmadığını görüyorum. Kendi isteğiyle mi gelmedi, yoksa haber mi verilmedi, “Gelme.” mi denildi, öyle bir şey mi var? Bunu da bir cevaplırsanız...

BAŞKAN – Tufan Bey, biz de anlamak istiyoruz.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkanım, Konya Şekerin de genel müdürü zannedersem, ismini bilmiyorum, tanımiyorum, Şeker Kurumunda üye. Niye yok dedim yani burada. Evet, Şeker Kurumunun üyesi, aynı Cargill'in yöneticisi üye olduğu gibi Konya Şekerin de yöneticisi üye. Şu an burada yok benim gördüğüm kadarıyla. Niye yok, onu sordum.

Şimdi, bu Danıştay her sene bir karar veriyor ve o karar daha uygulanmadan yeniden kota artırımı yaptı Bakanlar Kurulu, uzunca bir süre... Burada Şeker Kurumundan görüş alındı mı yani Bakanlar Kurulu kararını oluştururken, alındıysa Şeker Kurumu kotanın artırılması yönünde mi görüş bildirdi?

Şimdi, bu nişasta bazlı şekerin ne kadarı glikoz, ne kadarı izoglikoz? Böyle aynı şey gibi midir yani diyelim ki petrolü alırsın sen, ham petrolü, işte biraz benzin çıkar, biraz motorin çıkar, biraz gaz yağı çıkar, biraz başka bir şey çıkar filan gibi midir yoksa nişasta bazlı şekerde istediğimiz kadar glikoz, istediğimiz kadar izoglikoz üretebilir miyiz oransal olarak?

Yani, mesela biz istersek teknik olarak tamamını glikoz üretebiliyor muyuz? Bu soru da herhâlde anlaşılmıştır.

Şimdi, Avrupa Birliği ülkelerinde zaman zaman kafa karıştırıcı şeyler oluyor. İşte biz diyoruz ki Fransa'da nişasta bazlı şekerde kota yok, başka ülkelerde yüzde 2. Geliyorlar burada diyorlar ki: “Hayır arkadaş öyle bir şey yok. Orada nişasta bazlı şekerde kota yok.” İşte niye yok filan böyle kafalar karışıyor. İzoglikoz nedir, glikoz nedir? Mesela, az evvel, Necati Bey -o ayrım iyi anlatılmadığı

için burada, yıllardır gelip gidiyor- benim anladığım kadarıyla tam yerini de söyleyemedi. Yani, yanlış anlamayın sakın Necati Bey. Şöyle: Nişasta bazlı şekerden çıkan glikoz o sakarozun muadili değil yani ona destekleyici bir şey ama izoglikoz alakası yok yani birisi kolaj sanayisinde kullanılıyor. Bunları tam anlatmıyorsunuz Sayın Başkanım yani sizin şahsınıza söylemiyorum. İnanın, vallahi iki senedir, üç senedir gelip gidiyoruz, yeni yeni öğrenmeye başladık ne olduğunu. Ya, diyorlar ki: "25 Avrupa ülkesinde böyle kota." Soruyoruz, diyorlar ki: "Oralarda şeker pancarı üretimi yok." Yani, şunu gelip derli toplu demiyorsunuz ki kardeşim, şeker pancarı üretimi yapılan ülkelerde nişasta bazlı şeker kota var, şu kadar, işte şunda şunda kota yok Türkiye ortalaması... Yani, böyle bir derli toplu sunum yaparsanız vallahi mutlu olacağız. Öğrendim, zaten istenilen yapıyor sonuçta.

Bir de geçen alt komisyon toplantısında kaçak üretimle, kayıt dışı üretimle ilgili şeyler söylemişsiniz. Buna ilişkin yeni şeker kanununda -yani Mecliste komisyona geldi herhâlde- gelen kanunda ne gibi ilave önlemler aldınız, yeterli midir? Bu konuda da bir bilgi verirseniz seviniriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tufan Bey, benim gibi en az üç dönem gelmeniz lazım, ben bile henüz öğrenemedim.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Üç dönemde anlayamadın değil mi Sayın Başkanım? Ya, anlatmıyorlar çünkü.

BAŞKAN - Sen şimdi bir üç dönem gel bakalım.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Benim söylediğim o yani böyle gelip de bir doğruca şöyle arkadaş bu işin aslı budur demiyorlar.

BAŞKAN – İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben, tabii, bu Şeker Kanunu 4/4/2001 tarihinde 4634 sayılı Yasa'yla çıkmış. Tabii, bu kanunda da nişasta bazlı şekerler normal A kotası şekerin yüzde 10'una konmuş. Bundan önceki dönemde ülkemizde nasıl bir durum vardı, bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte, diyelim ki 2001 yılında ne kadarlık bir nişasta bazlı şeker kotası vardı, şimdi ne kadar var? Ve diğer A kotası da aynı şekilde ona oransal olarak mutlaka artmıştır.

Benim ikinci sorum şu: Avrupa'dan, özellikle pancardan şeker üreten ülkelere bize örnekler verdiniz. Hem çiftçimiz açısından dezavantajımız var hem de işletme açısından dezavantajımız var. Biz de 1 hektarda 55 ton pancar üretiyoruz, Avrupalı ise 1 hektardan 77 ton pancar üretiyor. Diğer taraftan, bizde kişi başına üretim 105 ton şeker, Avrupa'daki kişi başına üretilen yani çalışan işçi başına üretilen şeker miktarı 620 ton. Dolayısıyla, yani bu kadar fark olunca tabii ki bizim maliyetlerimiz çok yükseliyordur. Bunları, onlara ulaşmamız için, maliyetlerimizi düşürmemiz için ne gibi tedbirler almamız lazım ki biz de şeker pancarından şeker üretmeye devam edelim ve halkımıza da ucuz şeker yedirelim diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim.

Aslında biz de gerçekten bu konuyu tam bilmiyoruz yani bu nişasta bazlı şeker, şeker pancarından elde edilen şeker, mısırdan elde edilen şeker... Tabii, bunlar gene burada yazılıyor ama mesela benim tercihim Türkiye'de pancardan şeker üretelim yani nişasta bazlı niye şey edelim. Çünkü pancar bizim köylümüzün, Türk çiftçisinin gelişmesinde çok önemli bir unsur. Türkiye'de ne kadar fazla pancar ekilirse o pancarda o kadar fazla çiftçi ailesi çalışır, ondan da o derece faydalanılır hem bu işsizliğe de önemli bir çare olur ama nedense bunu tercih etmiyoruz. Belki pancardan şeker üretmenin maliyeti büyük olabilir, fazla olabilir ama işsizliğe çare bulması bakımından pekâlâ bu yola başvurulabilir. Ama, özellikle öğrenmek istiyorum, bu Cargill'in Türkiye'ye gelmesinden beri, özellikle son beş yılda bunlara ne kadar kontenjan tanındı? Kotaları başlangıçta neydi, ne kadar kotaları artırıldı ve bu Cargill'e sağlanan... Yani, Cargill nedeniyle midir ki Türkiye'de özellikle pancar üretimine sınırlama getiriliyor, ekim alanlarına sınırlama getiriliyor ve buradan bu köylümüz bunun için mi çok büyük zapturapt altına alınıyor, onu öğrenmek istiyorum.

Bir de sizin görevinizi özellikle öğrenmek istiyorum. Bu ihraç kaydıyla şeker alıp da ihraç etmeyen, ondan sonra, son beş yılda kaç kişiye ihraç kaydıyla şeker –kendisine- tahsis edilmiş ve ihraç etmediği için ne kadar şeker yakalanmış, bunlar kaç kişiler, bunlarla ilgili ne işlem yapılmıştır, onu bir öğrenmek istiyorum.

Bir de şeker fabrikalarından, gerçi siz de Şeker Kurumu olduğunuza göre size de bağlı olabilir, mesela Ankara ve Eskişehir'deki şeker fabrikalarının arsalarındaki emlak vergileri çok yüksek. Peki, size bağlı olduğuna göre siz düzenleyici ve

denetleyici bir kurum olarak bunların bu emlak vergilerine niye itiraz etmiyorsunuz da düşürmüyorsunuz, dolayısıyla bu da size bir yük getiriyor? Bunları öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Kamer Bey.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Şeker Kurumu Şeker Kanunu'na göre nişasta bazlı şeker için belirlenecek toplam A kotasının yüzde 10' u kadar nişasta bazlı şeker üretilmesi izni veriliyor ve Bakanlar Kurulu kararıyla bu yüzde 50' ye kadar artırılabilir.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – O yüzde 10' un yüzde 50' si, 5 de artırılabilir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, şunu söyleyeyim, bir, bizim siyasi anlayışımızda şöyle bir şey yoktur: Bunu biz dahi yapmış olsak biz çıkar kendimizi eleştiririz ve değiştirmek için gerekli kaygıyı gösteririz, buna biz siyasi samimiyet diyoruz. Samimi söylüyorum ben, belki çok iyi niyetlerle çıkmıştır ama bugün hâlimizi görüyoruz, bu yüzde 10 kota kalkmalı zaten. Net söylüyorum, partim adına söylüyorum, bu yüzde 10 kota kalkmalı. Onun için hani 2001' de çıktı, şöyle oldu, böyle oldu, ben bunları çok da şey yapmıyorum. Şu an başka çok önemli meselenin üzerindeyiz. Şeker Kanunu'na göre yüzde 10' luk bir üretim hakkı tahsis ediliyor ve yüzde 50 olarak Bakanlar Kurulu her sene artırıyor. Şimdi, Bakanlar Kurulu yürütmenin en üst organlarından biri. Yürütme takdir yetkisini kamu yararına kullanmak zorunda yani sınırsız bir yetkisi yoktur ve bu yüzden bu, dava konusu ediliyor ve dava konusu edildiği her yıl da bu konuda yargı bir karar veriyor “Bu karar yanlıştır.” diye. Ama, fiilen uygulama geçtiği için yargı kararı uygulanamıyor, ertesi sene tekrar bu işlem yapılıyor, tekrar yargı kararı veriliyor.

Değerli arkadaşlar, biz her zaman ne diyorduk? Yargı kararına saygılı olalım, saygı kararına saygılı olalım. Alın size en yüksek yargı kararı. “Bu hukuka aykırıdır.” diyor, yargı karar veriyor, ertesi yıl aynı kararı tekrar alıyor. Bu kabul edilemez bir durum.

Şimdi, niye böyle onu söyleyeyim, bakın, rapordan okuyorum: İnceleme tarihinde 2011, 2012 pazarlama yılında 332.745 ton A kotası, 88 bin ton B kotası, 113 bin ton da C kotası şeker stokumuz var, şeker pancarından stok var elimizde. Hayır, bu bunun ikame malıdır. Yani, siz glikoz tabanlı şeker, nişasta bazlı şeker izin vermediğiniz takdirde bunları satma şansınız olacak. Sizin stoklarınızda korkunç bir yükselme var, zarar ediyorsunuz bu yüzden, o yüzden gariban şeker fabrikaları zarar ediyor. Siz o şekeri kullanmıyorsunuz, bir de yüzde 50 kota artırıyorsunuz. Bu kabul edilebilir bir durum değil.

İkinci kabul edilemez durum şudur değerli arkadaşlar: Cargill şirketi bir dünya devidir. Yani, bizim hiçbir şirketimizin onunla rekabet şansı yoktur, bir dünya devidir. Kuruluşunda bir sürü sorun vardır, tarım topraklarından, kurulmasından, işletme biçimine kadar. Bu sektörü o şirket domine etmektedir ve o şirketin üyesinin, hâlâ yöneticisinin Şeker Kurumu üyesi olması benim kendi adıma utanç vericidir. Biz müstemleke bir memleket değiliz. Hatta Konya Şeker Fabrikası temsilcisinin de ben burada olmasını doğru bulmam. Çünkü kurumun bağımsızlığını zedeler nitelik taşımaktadır, görevinden istifa etmeli. Onun tarafından aday gösterilebilir, sektör tarafından aday gösterilebilir ama bu şirket temsilcilerinin görevinden istifa etme zorunluluğu vardır. Bu “conflict of interest” tir yani çıkar çatışmasıdır. Bu, kabul edilebilir bir durum değildir.

Şimdi, geliyoruz, devam ediyoruz. Burada bakıyorum Sayıştay tespitlerine devam ediyor, diyor ki: Bu olduğu için... İzoglikoz ve şey ayrımını Tufan Bey yapmaya çalıştı, tabii, teknik olarak çok daha iyi açıklanabilir ama ikame mal olduğu doğrudur. Bu yüzden bizim stoklarımızda çok ciddi bir zarar oluşuyor. Çok ciddi bir zarar oluşuyor çünkü stoklarımız elimizde kalıyor yani mazot-benzin ilişkisi gibi ve bundan büyük bir zarar doğuyor. Bu kararı veren kim? Şeker Kurulu. Şeker Kurulunun görevi ne? Kamu yararına karar vermek zorunda, değil mi? Çünkü bu Anayasa'nın, Devlet Memurları Kanunu'nun bütün ilkelerine göre, kamu yararına göre karar vermek zorunda olan Şeker Kurulu, şirket yararına, Cargill ve diğer şirketler yararına karar veriyor. Görevini ihmal ediyor ve görevini ihmal ettiği için de böyle bir zarar doğduğu için bu suç, görevi suistimal suçu oluyor. Normalde Sayıştay bu tespiti yaptıktan sonra soruşturma istemesi gerekmekeydi ve eğer bağımsız bir denetim birimi olsaydı, bağımsız bir yargı olsaydı bu kurumun onaylayan üyeleri hakkında görevi suistimalden hüküm vermesi gerekiyordu. Bunun sonucunda ne oluyor? Bu şirketler yüzde 15' e kadar gelip de nişasta bazlı şeker ürettiği için biz pancar üretimini kısıyoruz. Biz hep şunları konuşmadık mı değerli arkadaşlar: İşsizlik, Anadolu' da kalma, büyük kentlerin sorunları... Bu insanları işsiz bıraktığınızda, şeker pancarı üreticisine kota koyduğunuzda sosyal yardım yapmaya başlıyorsunuz. Bu sosyal yardımlar da size yük. Buradan kopup gelen insanlar büyük kentlerin çeperlerinde yaşamaya başlıyor. Biz devlet olarak ağzına kadar 136 milyar dolarlık altımız varmış. Neden köylümüze harcamıyor ki? O başka bir şey, ona da girip hani siyasi kısma girmek istemiyorum çünkü bu, bence millî meseledir. Biz kendi çiftçimizi korumak zorundayız. Biz kendi çiftçimizi

kendimizin dahi olsa tekeli sermayelere karşı korumak zorundayız yoksa sosyal yaralarını biz ödeyeceğiz bunun ve vicdanlı karar vermek zorundayız değerli arkadaşlar, dik durmak zorundayız. Yani, Sanayi Bakanlığı nasıl böyle bir talepte bulunur ya? Hem yüzde 10 kota var, üzerine bir de yüzde 50 artırmak için başvuruyor ve bizim o sırada ağzına kadar şeker stokumuz var, pancar şekeri. Ben bunu vicdanlarınıza bırakıyorum. Sonuna kadar karşıyım. Sayıştay'ı da uyarıyorum, böyle bir tespitin sonucu soruşturma talep etmektir, bu tespit açıkta kalmıştır. Soruşturma talep etmeniz gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Başkan sorulan sorulara cevap bekliyoruz.

Buyurun.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Çok teşekkür ediyorum.

Yani, gerçekten sorular konunun daha iyi anlaşılmasını sağlayacak. Ben bazı rakamları vermek istiyorum. Özellikle bazı yanlış anlaşılmalara var. Yani, Avrupa Birliğiyle ilgili mukayesede doğru rakamları ben vereyim: Avrupa Birliğinde 27 üye ülkenin toplam şeker kotası 14 milyon ton, bunun 13,3 milyon tonu beyaz şeker, 690 bin tonu izoglukoz, izoglukoz kuru madde bazında, biz sıvı madde bazında veriyoruz. Yani, bizimle mukayese ettiğimiz zaman ticari karşılığı olan 920 bin ton izoglukoz kotası var. Fakat Türkiye’de nişasta bazlı şeker biz izoglukoz, glikoz olarak birlikte kota veriyoruz. Biz de 244 bin kota verdik artışla, yüzde 50 artışla...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 27 Avrupa ülkesinde 990 bin ton...

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – 920 bin ton.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 920 bin ton toplam glikoz...

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Hayır, değil. Hayır, bakın, tekrar söylüyorum Sayın Vekilim bu çok önemli. Şimdi, Türkiye’de kota kapsamında olan nişasta bazlı şekerin içeriğinde hem glikoz var hem izoglukoz var, Avrupa Birliğinde kota kapsamında olan sadece izoglukoz, glikoz kota kapsamında değil. Yani, bu net ve dünyanın her tarafından da rahatça ulaşabileceğiniz resmî bir bilgi.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Tamamlayıcı bir soru sorayım.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Sorunuzu cevaplayacağım belki de.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Tamamlayıcı bir soru sorayım ondan sonra. Niye biz Avrupa Birliğiyle kavram kargaşası içindeyiz?

BAŞKAN – Sayın Köse, sizin sorularınız kayda girmiyor, söz vereyim size.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Yani, niye...

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Şimdi, onu da izah edeyim Sayın Vekilim, onu da izah edeyim, hepsini teker teker izah edeyim.

Birincisi, ben Şeker Kurumu Başkanı olarak bir bürokratım, kanunları ve mevzuatı uygulamakla yükümlüyüm. 2001 yılında çıkan benim önümde bir kanun var, ben onu uyguluyorum. Bu Kanun 2001 yılında çıkmış ve 2001 yılından bugüne kadar da uygulanıyor. Ben bir buçuk yıldır Başkanım ve 920 bin ton izoglukoz kotası var Avrupa’da, bizim karşılığımız olan. Ama, Avrupa’da 4 milyon ile 4,5 milyon arasında glikoz üretimiyle tüketimi var, yurt içinde Avrupa Birliği ülkeleri içinde, 27 Avrupa Birliği ülkesinde. Mesela, Fransa’da sadece glikoz üretimi 1 milyon 612 bin ton, İngiltere’de 289 bin ton yani glikoz üretimi, ayrıca Türkiye’de ikisi beraber 244 bin ton.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ayrı olarak...

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – 244 bin ton.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Yüzde 50 artırılıyor.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Artırdığımız zaman...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani, böyle konuşuyoruz, daha iyi anlaşılсын diye konuşuruz. Hayır, siz devam edeceksiniz de Türkiye’de ikisini verirsiniz yanıltırsınız.

BAŞKAN – Sayın Başkan...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama, glikoz üretimi Türkiye’de ne kadar, fruktoz ayrı?

BAŞKAN – Sayın Başkan, siz soruları aldınız mı?

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Aldım.

BAŞKAN – Lütfen cevaplayın ara vermeden. İlave soru sormak isteyen varsa alacağım.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Bu çerçevede baktığımız zaman, doğrudur, Fransa'da izoglikoz kotası yoktur, İngiltere'de izoglikoz kotası yoktur ama glikoz üretimi vardır. Bulgaristan'da ise sakkaroz üretimi yoktur, oraya, Bulgaristan'a tamamen izoglikoz üretimi vardır. Avrupa Birliği üye ülkeleri içinde glikozun ve izoglikozun -glikoz zaten kota kapsamında- üretimi, İzoglikozun da serbestçe dolaşımı söz konusu olduğu için... Yani, Fransa'nın mesela izoglikoz tüketimini... Avrupa Birliğinde, Macaristan'da, Bulgaristan'da üretilen izoglikoz serbestçe Ankara'dan İstanbul'a gider gibi -tırlarıyla gelip-satılabilmektedir. Yani, doğru, üretimi yok ama tüketimi var yani Fransa'da, İngiltere'de, Almanya'da yüzde 15, 20, 25'e kadar çıkan tüketimler var. Yani, ülke bazlı değişiyor, Belçika'da mesela çok yüksek. Onun için yani rakamları mukayese ederken... Ama, Avrupa Birliğini bir bütün olarak mukayese ettiğimiz zaman yaklaşık nişasta bazlı şekerin payı yüzde 27 ile yüzde 29 arasında değişiyor. Türkiye'yle mukayese ettiğimizdeki oranın muadili olan rakam.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Bizde yüzde 15.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Yüzde 15 olmuyor. Yani, yüzde 10, 13, 14,2 oluyor, 13,8'e de varmıyor Sayın Vekilim o.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Bu yüzde...

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Sayın Vekilim, ben müsaade...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bitirelim. Bir anlatsın, anlamadığımızı not alalım, tekrar sorarız.

Sayın Başkan, devam edelim.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Evet, bir kere Avrupa Birliğindeki tablo bu.

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki tabloyu da söyleyelim: Amerika Birleşik Devletleri'nde 2011-2012 pazarlama yılı için pancar şekerı üretimi 4,2 milyon ton, kamış şekerı üretimi 3 milyon ton, mısır şurubu dediğimiz nişasta bazlı şekerin kuru madde bazında üretimi, izoglikoz olarak söylüyorum, 8,3 milyon ton, glikozun kuru madde bazında üretimi ise 4,2 milyon ton. Toplamda kuru madde bazında 12,5 milyon ton Amerika'da üretim var, pancar şekerıyla kamış şekerı 7,2 milyon ton toplam beyaz şekerle mukayese ettiğimizde, bir de kuru madde bazında bu.

Şimdi, Amerika Birleşik Devletleri hem üretim, tüketimleri de 11,2 milyon ton nişasta bazlı şeker kuru madde bazında, yaklaşık 9,5 milyon ton da pancar ve kamış şekerı var tüketimi tüketimde. Yani, Amerika'nın tüketimi nişasta bazlı şekerı yüzde 50'de daha fazla.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Nişasta bazlı nereden elde ediliyor, onu ben bir...

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Mısırdan, mısırdan üretiliyor yani tamamı mısırdan üretiliyor.

Bu nedenle yani rakamları doğru koyalım. Yanlışların hepsini beraberce değerlendirmek lazım. Şimdi, şunu da söylemek istiyorum...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, Türkiye'nin ayrı ayrı tüketimini sormak istiyorum.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Sayın Vekilim, müsaade edin, hepsini vereceğim, tüm bilgiler var elimde.

Şu bilgiyi de sunmak istiyorum: Glikoz, pancar şekerinin alternatifi değil, izoglikoz veya fruktoz dediğimiz odur pancar şekerinin alternatifi olan. Glikoz pancar şekerinin alternatifi değil, pancar şekerinin tamamlayıcısıdır. Glikoz pancar şekerinin alternatifi olmadığı için bizim kota artırımlarında, hesaplamalarımızda ülkenin glikoz ihtiyacını hesap ediyoruz. Benim ülkemizin glikoz ihtiyacını hesaplayabilmem için... Aksi takdirde şekerli mamul üreticilerinin ihtiyacını, glikoz ihtiyacını yurt dışından ithalat yoluyla karşılamamız lazım. Mesela, pancar şekerı ve fruktozda yüzde 135 gümrük vergisi var, glikozda yüzde 20 gümrük vergisi var. Niçin? İhtiyacın yurt dışından... Yani, üretici ham madde sıkıntısı çekmesin, yurt dışından temin etsin diye. Şimdi, yurt dışından 9 bin ton ithalat yaptık geçen sene. Eğer biz kotayı artırmadığımız zaman bu yurt dışından ithal edilecek. Benim yurt içinde kurulu kapasitem var, yurt içinde işçilerim var, yurt içindeki mısırdan üretiliyor. Şu andaki bizim NBŞ üretimleri yurt içindeki mısırdan üretiliyor tamamı çünkü mısır üretiminde ciddi bir artış oldu, çok büyük bir patlama oldu ve daha önce ithal mısır kullanılıyordu, NBŞ üretimlerinde, şimdi ise yurt içindeki mısırdan üretiliyor. Bu nedenle, yurt içindeki çiftçilerin mısır üretmesi, yurt içindeki işçilerin çalışması, yurt içindeki kurulu kapasite varken biz kanunumuzun, yine Şeker Kanunu'nun amacına uygun olarak yerli ham maddenin yerli üretimle karşılanması amacına karşılık olarak ülke içindeki ihtiyaca göre belirlediğimiz bir matematiksel formülle son iki yıldır görüş beyanı veriyoruz.

"Daha önceki durum neydi?" diye Sayın Vekilimiz sordu. Bu 2001 yılındaki kanun çıkmadan önce nişasta bazlı şeker üretimi, yurt içinde pazarlanan miktar 461 bin tondur, bu rakam on yıldır hiçbir zaman 461 bin tona ulaşmadı, 2001 yılındaki rakam bu.

Eğer Şeker Kanunu olmasaydı, bu düzenlemeler olmasaydı, belki 700-800 bin -bizim tahminlerimiz diyoruz, çünkü sektör çok ciddi büyüdü o zamandan bu zamana- yani 800 bin ton, belki 1 milyon tonlara kadar ulaşabilecekti. Bu kanunla bu 300 ila 350 bin ton aralığında artışlarla beraber bir rakama ulaşmış bulunmaktadır. 461 bin ton, yurt içine üretim için, artışlar dâhil, miktara ulaşmadı.

Yeni Şeker Kanunu Tasarısı ile ilgili bir soru oldu, Tufan Bey'in sorusu: "‘NBŞ’ yerine ‘diğer şekerler’ kavramı öngörül müştür." dedi. Şimdi, onu da çok net olarak söylüyorum, bu kanun bizim kurulda görüşülerek geçen bir kanun, bu NBŞ'yle ilgili kısım. Maddenin içinde "pancar şekeri ve diğer şekerler" diye geçiyor. "Diğer şekerler" diye geçmesinin sebebi de şu: Nişasta bazlı şekerin dışında başka şeker üreten firmalar talepte bulunmaya başladı. Mesela, üzümünden, buğdaydan veya meyve fruktozu üretmek için talepte bulunuldu. Kanuna baktığımız zaman direkt diyor ki: "Siz nişasta bazlı şeker üretiyorsunuz ve pancar şekeri. Kanun kapsamında değiliz. Direkt fruktoz üretecek, saf fruktoz ve piyasaya arz edecek. Onun için bizim sizinle hiçbir bağımız yok." Biz şu anda öngörülen veya öngörülme yen tüm şekerleri kapsasın diye orada yani diğer pancar şekerini esas alıyoruz, "diğer şekerler" dedik. Nişasta bazlı şeker tanımı başta bizim gönderdiğimiz kurulda vardı, tanımlı olarak vardı, metnin içinde yoktu. Başbakanlık da dedi ki: "Yani, metnin içinde hiç nişasta bazlı şeker geçmiyor, niye tanımda koydunuz?" Başbakanlık da tanımı çıkardı. Yani, tamamen teknik bir şey ama istenilirse "pancar şekeri", "nişasta bazlı şeker ve diğer şekerler" diye düzeltilir. Kanunumuz şu anda Medise intikal etmiş durumda, onu o şekilde düzeltebiliriz. Yani, tamamen yani iyi niyetle yazılan bir şey. Çünkü aksi takdirde sınırlı bir şeyi ifadeye yazdığınız zaman kapsam noktasında ciddi sorunlar yaşıyoruz. Başımıza geldi, bir firma "Ben sizin kanunuza tabi değilim." diyor. Kanunun motamot yorumuna, lafzı yorumuna baktığınız zaman da haklı gibi görünüyor. Yani, çünkü orada diyor ki: "Nişasta bazlı şeker pancar şekeri." başka bir şey dememiş. Meyveden üretilen fruktozdan bahsetmemiş, bahsetmeyince otomatikman o kanun kapsamının dışındaymış gibi algılanıyor, hâlbuki amaç o değil. Sırf o nedenle yazılmış bir şey. O kanunumuz Mediste, komisyonlarda görüşülecek, Genel Kurulda görüşülecek, orada nişasta bazlı şeker olarak da ilave edilebilir, bence edilmesinin hiçbir mahzuru yok, ilave de edilebilir. Eğer büyük bir rahatsızlık oluştuyorsa onun ilave edilmesinde bir mahzur görmüyorum.

Konya Şekerin temsilcisi ile ilgili bir şey sorulmuş. Konya Şekerin temsilcisi sabahleyin arkadaş buradaydı. Uzunca bir süre bekledi öğleye kadar. Kendisi de buradaydı. Ama, öğleden sonra yoğun başka bir programları varmış, bizden de izin alarak, biz de çoğunluk varız burada, 6 kişi varız dedik, izin aldı bizden, biz de izin verdik, gitti. Kendi isteğiyle ayrılan bir arkadaşımız. Bizim kurulumuzun yapısı; sektör temsilcilerinden oluşan bir yapı var. Nişasta bazlı şeker sektörünü temsilen, PANKOBİRLİK'i temsilen, pancar şeker sektörünü temsilen, TÜRKŞEKER'i temsilen kurul üyelerimiz var.

Biraz önce yine başka bir vekilimiz bunu gündeme getirdi, doğru söylüyor "conflict of interest" de denilen yani "çıkarcı çatışması" dediğimiz bir şey devamlı tartışılıyor. En son, Bakanlar Kurulundan Medise sevk edilen tasarıda o durumda düzeltilti. Yani, sektör temsilcileri kurulda yer almayacak. Çünkü aynen o eleştirilerin aynısı Bakanlar Kurulunda da gündeme geldi ve Bakanlar Kuruluna sevk edilen tasarıda o madde değiştirildi ve düzeltilti. "NBŞ (nişasta bazlı şeker) nasıl üretiliyor?" la ilgili bir soru oldu. Yani, nişasta bazlı şeker; önce glikoz üretiliyor, eğer glikozu pazarlıyorsanız pazarlıyorsunuz, ihtiyacınız varsa izoglikoz üretimine geçiyorsunuz, daha sonra da saf fruktoz üretimine geçiyorsunuz yani hangisinden ne kadar üretmek istiyorsanız onu aşamalı olarak üretebilirsiniz. Yani, teknik daha ayrıntılı isterseniz, bizim genel sekreterimiz kimya yüksek mühendisi ayrıntılı izah edebilir.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Burada glikoz, izoglikoz, fruktozun kullanım açısından bir şey soracaktım, sormayayım mı? Tamam, sormuyorum.

BAŞKAN - Hayır, sorabilirsiniz de kayıtlara geçsin de...

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Ben şu soruları bir bitireyim isterseniz Sayın Vekilim.

Sayın Vekilim, soruları bitireyim yine tereddüt ettiğiniz şeyleri ben izah etmeye çalışayım.

BAŞKAN – Sayın Başkan, biraz daha süratli.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – "Tasarıda kaçak şekerle ilgili neler getirildi?" dendi. Hakikaten kaçak şeker de dâhil olmak üzere, kaçak şekerle ilgili mücadelede şöyle bir sıkıntımız vardı: Kaçak şekeri yakaladınız, tespit ettiniz - kaçak şeker derken kayıt dışı veya yurt dışından kaçak girmiş fark etmiyor- "Ben bunu üretim ama ihraç edeceğim." dediği anda hiçbir işlem yapamıyorsunuz, bunu ancak pazarladığı anda cezai müeyyide yapabiliyorsunuz. Biz bunun zincirinin tamamını denetim kapsamına aldık yani o önemliydi bizim açımızdan. Yüksek yoğunluklu tatlandırıcı meselesi; mesela nişasta bazlı şekeri konuşuyoruz, aşağı yukarı 230-240 bin ton eş değerinde olan yüksek yoğunluklu tatlandırıcı ithal ediliyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sakkaroz...

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Hayır, sakkarozun muadili olarak.

Yani, 1'e 7 bin oranında yüksek yoğunluklu tatlandırıcılar var, 1'e 7 bin. Yani, 1 kilogram karşılığı 7 ton ediyor, 7 ton şekerin karşılığında 1 kilogram yüksek yoğunluklu tatlandırıcı getiriyor, işte aspartam, stevia değişik tatlandırıcılar var ve bunların şeker eş değeri 230-240 bin tonlara ulaştı. Bunlarla ilgili Şeker Kanunu'nda hiçbir hüküm yoktu. Hem buna rağmen, hüküm olmamasına rağmen, biz ithalatını ve izlemesini yapıyoruz ama denetim noktasında ciddi sıkıntı yaşıyorduk. Bu noktada kanuna temel hükümler kondu hem yetki anlamında hem denetim anlamında hem de müeyyide anlamında caydırıcılık olarak. Onun sonucunda, tabii, yüksek yoğunluklu tatlandırıcılarla birlikte piyasada şeker sektörünün tümüyle ilgili de bazı müeyyidelerde caydırıcılık getirilmiş. Bizim idari para cezaları uygulamalarımız, kesinleştikten sonra tahsil edebiliyorduk. Bu kesinleşme olayı, üç, beş, on yıla kadar süren mahkemeler oluyor, bu da caydırıcılığı yok ediyordu, burada da bir değişiklik yaptık. Yani, idari para cezasını kestiğimiz anda tahsilat işlemi gerçekleşecek, gerçekleşmeye göre devletin aleyhine ya da lehine olmasına göre de mahsuplaşması olacak. Yani, çünkü, aksi takdirde piyasada düzenleyici fonksiyonu yerine getiremiyorsunuz.

Evet, birkaç soru daha var. Bazı soruları da -eğer müsaade ederseniz- ben not almadım, arkadaşlarımız not aldı, yazılı olarak cevaplamak istiyoruz ama bunların dışında yine öğrenilmek istenen bilgi varsa ben arz etmek isterim.

BAŞKAN – Evet, tekrar sorular olacak.

Değerli arkadaşlar, şimdi, Şeker Kanunu, 2001 yılında, 4634 sayılı bir Kanun bu. Bu, özel sektör temsilcilerinin kurulda bulunması, o tarihte uygun görülmüş, 2001'de. Ancak, demek ki şimdiki yeni taslakta, kanun tasarısında, bu şekil ortadan kalkıyor. PANKOBİRLİK ne dedi bu işe, hiçbir şey söylemediniz.

Evet, Sayın Köse...

TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkanım, hızlıca soruyorum.

Şimdi, kavram kargaşası var dedim, hep Avrupa'da, Avrupa Birliğinde, Amerika'da kuru madde bazında tanımlamalar yapılıyor, maalesef biz de sıvı madde bazında, biz onu belli bir katsayıyla çarpıp filan bulmak zorunda kalıyoruz yani, iki, üç yılda öğrendik. Ben eminim Sayın Başbakanın da bu inceliklerden, ayrıntılardan haberi yok yani ona tam anlatılmıyor zaten biraz anlatılınca... Anlatılmıyor demek ki. Yani, bu neden böyledir? Yeni Şeker Kanunu'nda ya da bununla ilgili yönetmelikte ya da tüzükte, nerede yapılacaksa, bir düzenleme yapılması gerekmez mi, bence gerekir gibi görünüyor. Kanunsa, sizin tasarıya koymanız lazım mı, tasarımın çünkü hazırlama aşamasında varsınız anladığım kadarıyla. Özel bir sebebi varsa, onu da öğrenmek isterim, birincisi bu.

İkincisi; bu, "Avrupa Birliğinde nişasta bazlı şekerin payı yüzde 27 ile yüzde 29'u arasında." dediniz, bunun ne kadarı izoglikoz, ne kadarı glikoz, onu ben tam anlayamadım. Yazılı vererseniz daha iyi aslında bunları çünkü elimizde bilgi, belge olarak durur, çok güzel olur elimizde. Hatta deminki soruma da, hepsine yazılı cevap verin yani burada cevap vermeyin hatta, ayrıntılı, şey olsun.

Bir de yani mesela Avrupa'da yapılmış glikoz ile izoglikoz ayrımı. Glikoza kota koymamışsınız, izoglikoza kota koymuşlar. Niye bizde böyle bir ayrım yapılmamış, bunun bir gerekçesi var mıdır? 2001'deki kanunda çıkmadıysa, bu kanun düzenlenirken niye düşünülmüdü ya da tartışıldı mı hani o şeylerde? Çünkü, bu kanun, sonuçta bürokrasiden gelip geçip burada yasalaşacak, buradaki birçok milletvekili arkadaşımızın haberi yok, bizim de haberimiz yok, bilgimiz yok.

Bir de nişasta bazlı şeker kotasının -Sayın Başkanım bu da delil toplu bilgi olursa sevinirim buna da- 1 ton artırılması hâlinde -yani ben oransal demiyorum, 1 ton artırıldığında- Türkiye'deki ortalama verime göre, Türkiye'deki ortalama pancar verimine göre kaç dekar pancar üretiminden vazgeçilmesi gerekiyor? Yani illa fiilen vazgeçilmesi şart değil, hani ne kadar birbirinin muadilidir?

Yine, bir dekar pancar üretimindeki istihdama göre, ne kadar istihdamdan vazgeçiliyor yani 1 ton nişasta bazlı şeker üretildiğinde?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İlaveniz mi var Haydar Bey?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, şimdi, ben şunu anladım Genel Müdürün açıklamalarından, gerçekten bu işi anlamakta da zorlanıyoruz ama, glikoz serbest bırakılmış, Avrupa'da ve Amerika'da glikoza bir kota yok. Amerika'da her ikisi serbest, Avrupa'da sadece glikoz serbest, fruktoza -yanlış terimleri kullanmıyorum değil mi?- yani pancar şekeriyle eş değer olan üretime kota koymuş, o kota da çok düşük bir kota anladığım kadarıyla. Peki, sizin görüşünüz ne? Bizde glikoz serbest bırakılırsa bir denetimden mi kaçır uygulamada? Şeker Kurumunun görüşü ne? Eğer glikozu serbest bırakırsak, bu özel şeker fabrikaları yani mısır şurubundan şeker üreten şeker fabrikalarının şeker üretmesinin önüne geçebilir miyiz? Veya işte şeker fabrikalarındaki sıkıntıyı gidermek için özeline önüne geçebilir miyiz, böyle bir şey nasıl olur diye soracağım?

Ama hemen peşinden de şunu soruyorum: Bizim kota koyduğumuz, işte bu 6 tane fabrika, 5 şirket, 6 fabrikada kota veriyoruz ama glikoz, fruktozu ayırmıyoruz bunlardan biz, bir üretim yapıyorlar. Bu üretim belli midir yani glikozu ne kadar ürettiyorlar, fruktozu ne kadar ki o teknik olarak elde edilebilir değerlerdir bunlar, Şeker Kurumu olarak bunu biliyor musunuz? Bir de “ihraç ediyoruz” deyip de yani üretim yapanlar var, bunların üretimi ne kadardır, glikoz üretimleri, bunların bir fruktoz üretimi var mıdır yani kaçak da olsa var mıdır? Çünkü, 2.300 ton olan mısır miktarı 4.200 tona çıkmış 2001’de. Aslında, nişasta bazlı mısır ithalatı düşmemiş, 111 bin tonla başlamış.

Bakın, burada, sizin bana yollamış olduğunuz 2001 rakamları var ama 2012, 2013’ü bilmiyorum, onları da eklersiniz. 2011 rakamlarını söyleyeceğim, 2000 rakamı 111 bin ton, 2011’de de 161 bin ton. Başlığı şu: “NBŞ sektörü tarafından ithal edilen mısır miktarı.” NBŞ sektörü tarafından, normal mısırı söylemiyorum. Normal mısırın çünkü mısır ithalatı miktarı en son 2010’da 451 bin ton olarak gösteriyor, sizin yollamış olduğunuz bilgiler, sizden önceki dönem diyeyim, size direkt söylemeyeyim. Şimdi, böyle bir şey var, bunun ne kadarını kontrol altında bulundurabiliyoruz Şeker Kurumu olarak? Eğer, biz, bunu kontrol edebilirsek, glikoz üretimini serbest bırakıp, fruktoz üretimini sadece şeker pancarından yapılması doğru mudur, soru bu?

Bir de bendeki verilerde yok, 2012 ve 2013’te mısır ithal edilmiş midir? Yani, yemlik demiyorum, NBŞ sektöründe kullanılan mısır ithal edilmiş midir, bunu öğrenmek istiyorum?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Başkan, Haydar Bey’e yanlış bilgi gönderen arkadaşımız kimse onunla da bir lütfen konuşun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yanlış demedim bilgiye de bilgiler 2011’e kadar elimde, 2012, 2013’ü tamamlarsınız.

BAŞKAN – Neyse, kimden gelmişse, resmî yazışmayla mı bir de ona bakın. Yanlış bilgileri gönderiyor, burada konuşuyorum bunları.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sorularımın içinde var, onları görünce anlaşılır zaten. Yazılı olarak verebilirim, sıkıntı yok Ahmet Bey.

BAŞKAN – Şimdi, değerli milletvekillerimiz, müsaade ederseniz Cargill’i birçok zamandır bekletiyoruz...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O da konuşsun...

BAŞKAN – O da konuşacak da ama yani bizim şey bitmiyor, milletvekili arkadaşlar da çıkıp gidiyorlar şimdi.

Müsaade ederseniz Cargill temsilcisine söz veriyorum, ondan sonra bir dinleyelim bakalım.

ŞEKER KURULU ÜYESİ M. MUZAFFER SAYINATAÇ – Sayın Başkanım, söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Öncelikle, şunu ifade etmek istiyorum, ismim Mustafa Muzaffer Sayinataç. 1961 yılında Ankara’da doğdum. Annem Türk, babam Türk, herhangi bir başka ülkenin vatandaşlığına sahip değilim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Lütfen konuya döner misiniz?

BAŞKAN – Bir saniye, az dinleyelim arkadaşlar.

ŞEKER KURULU ÜYESİ M. MUZAFFER SAYINATAÇ – Hayır, Sayın Vekilim, şahsıma yönelik suçlamada bulundunuz, çok çok üzuldüm.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Lütfen, bana cevap vermek durumunda değilsiniz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ne kadar güzel, Türk olduğunu ifade ediyor işte.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, değerli milletvekillerimiz; arkadaşımıza, burada...

Evet, devam edin siz lütfen.

ŞEKER KURULU ÜYESİ M. MUZAFFER SAYINATAÇ – Sayın Vekilim, kendimle ilgili bu ifadeyi yaptıktan sonra şunları söylemek istiyorum izninizle: Bizim sektörümüz Türkiye’de son beş, on yılda değil, 1960’lardan bugüne kadar gelip kurulmuş bir sektördür. 2001 yılına geldiğimizde Şeker Kanunu yürürlüğe girmeden önce sektörümüzde şu anki kota sahibi 5 firma faaliyet gösterirken, yaklaşık 950 bin ton da üretim kapasitesi kurulmuş idi. Dolayısıyla, Türkiye’nin ekonomisinin serbest piyasa ekonomisi olduğunu düşünürsek, aslında, Şeker Kanunu’yla beraber bu firmaların kurmuş oldukları kapasitenin önemli bir kısmı atıl duruma gelmiştir yani yatırımlarını kullanamaz hâle gelmişlerdir. Buna, spesifik olarak vekilim değindiği için söyleyeceğim, Cargill olarak bakacak olursak -rakamlarla söylüyorum, bunlar Şeker Kurulunun resmî kayıtlarında da mevcuttur, gerekirse teyit edilebilir- şeker kotası uygulaması başlamadan önceki son sene Cargill’in Türkiye’deki nişasta bazlı şeker satış rakamı 180 bin ton idi, kota ile beraber bu rakam 150 bin tonlara inmiştir. Yani, Cargill, kota uygulamasından menfaat sağlayan bir şirket değil, tam aksine dezavantajlı duruma

düşmüş bir şirkettir. Aradan on iki sene geçmesine rağmen, o günkü 180 bin, eğer kota olmasaydı belki bugün 250-300 binlere çıkmış olacaktı piyasanın talebiyle, hâlbuki 150 binle kısıtlı kalmıştır.

Şimdi, sektörümüzün ham maddesi mısırdır Sayın Başkanım. Bu mısır da tıpkı pancar ürettikleri gibi, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı çiftçilerimiz tarafından üretilmektedir. Sayın vekillerim bilmiyor olabilirler fakat Türkiye’de pancar tanımı münavebeli olarak yapılmaktadır. Münavebe de şu anlama gelir: Dört yılda bir kere pancar ekebilirsiniz toprak sağlığı açısından, sürekli ekerseniz o toprağı kaybedersiniz. Dolayısıyla, çiftçimiz bir yıl pancar ekerken diğer üç yıl tercihlerini diğer tarım ürünlerinden yana kullanmak zorundadırlar. Bunlar nedir: Mısır olur, arpa olur, buğday olur, kanola olur, başka bir şey olur ama bu çiftçi aynı çifttidir yani sayın vekillerim pancar çiftçisini savunurken, aslında, onların da mısır ekmek zaruriyetinde, mısır yetiştirmek zaruriyetinde olduklarını ben bir kez daha altını çizerek söylemek istiyorum.

Bizim fabrikamız Türkiye Cumhuriyeti’nde kuruludur, topraklarında kuruludur ve buranın malı olmuştur. Çalışanlarımızın tamamı da tamamen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşdır yani biz herhangi bir başka millete hizmet etmiyoruz burada.

Cargill şirketine global olarak bakacak olursak, 1865 yılında Amerika’da kurulmuş bir aile şirkettir hâlihazırda da aile hürriyetini sürdürmektedir, halka açık payı yoktur.

Gene çok üzüldüğüm bir nokta, Sayın Vekilim geçen sene de bunu zikretti, bu sene de zikretti, defalarca bunu şahsım ve firmam olarak söylememize rağmen, Cargill’in herhangi bir ortağı yoktur. Bu, baba Bush, oğul Bush, dayı Bush, amca Bush, böyle bir şey yoktur, olsa da olabilir yani inkâr edecek bir şey değil çünkü bunlar tamamen kayıtlarda sabittir. Cargill bir aile şirkettir ve Cargill ailesinin sahipliğindedir.

Şimdi, fabrikamızın kuruluşuyla ilgili bir çok ithamda ve suçlamada bulunuldu. Bugün, şunu söylemek istiyorum, üzülerek söylemek istiyorum, Türkiye’de kurulu sanayi tesislerimizin maalesef ki çok önemli bir kısmı, yüzde 80’e varan kısmı tarım arazilerinde kurulu ve izinsizdir, bunu ben söylemiyorum, kayıtlar söylüyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Öyle bir kayıt yok. Nereden...

ŞEKER KURULU ÜYESİ M. MUZAFFER SAYINATAÇ – Efendim var. Bunu ilgili bakanlar da söylüyor, Başbakan da söylüyor, herkes söylüyor, dolayısıyla...

BAŞKAN – Haydar Bey, dinliyoruz!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben sanayi bölgesinden geliyorum, Kocaeli’liyim. Ben de senin gibi uluslararası bir şirkette, özel şirkette çalıştım.

ŞEKER KURULU ÜYESİ M. MUZAFFER SAYINATAÇ – Biliyorum, biliyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Böyle bir şey yok yani.

ŞEKER KURULU ÜYESİ M. MUZAFFER SAYINATAÇ – Ben bildiğimi söylüyorum.

Müsaade ederseniz ben tamamlayım Sayın Vekilim.

Cargill şirketi de faaliyette bulunduğu her yerde olduğu gibi Türkiye’de de tesisini kurarken -ki Cargill 1960’larda gelmiştir Türkiye’ye, yeni gelmemiştir- bütün izinlerini alarak kurma niyetiyle işin başına geçmiş, çeşitli problemler çıkmıştır, bunlar çözülmüştür ve hâlihazırda da bir nokta, virgöl izni eksik olmadan faaliyetini devam ettirmektedir.

Ayrıca, şunu da bilmenizde fayda görüyorum Sayın Vekilim, Cargill’le ilgili izinlerin altında da rahmetli Ecevit’in de imzası vardır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Olabilir.

BAŞKAN – Değerli arkadaş, teşekkür ediyorum, sağ ol.

ŞEKER KURULU ÜYESİ M. MUZAFFER SAYINATAÇ – Bitiriyorum Sayın Vekilim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Özel kanun çıkmış mıdır, çıkmamıştır bir gecede.

ŞEKER KURULU ÜYESİ M. MUZAFFER SAYINATAÇ – Çıkmamıştır, çıkmamıştır Sayın Vekilim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bursa Milletvekili teklifi vermiştir, bir gecede jet hızıyla çıkmıştır kanun.

ŞEKER KURULU ÜYESİ M. MUZAFFER SAYINATAÇ – Çıkmamıştır efendim.

Ben izninizle bitirmek istiyorum Sayın Başkanım.

Gene, zikredildiği gibi herhangi bir kişiyle bir ticari bağı yoktur, Kemal Unakıtan eski Bakanımızın adı zikredildi, öyle bir şey yoktur.

Şeker Kurulu üyesi olmam eleştirildi. Efendim, ben, Şeker Kurulu üyesiyim çünkü kanunda üye olabileceğim şeklinde bir madde var ve ben de o maddeye istinaden diğer üyeler gibi Şeker Kurulu üyeliğime devam ediyorum. Kanun 2001’de çıktı biliyorsunuz.

Bu arada şunu söyleyeceğim Sayın Başkanım, sürekli bu kota artışının pancar çiftçisine olan etkisi, pancarı mahvettiği, çok büyük sıkıntı yarattığı söyleniyor. Şimdi, rakamlar şöyle Sayın Başkanım: Yapılan artış 93 bin tondur, ticari bazda 93 bin tondur, bunun pancar şekeri muadili karşılığı 69 bin tondur Sayın Başkanım. Bunun içinden yaklaşık 19-20 bin ton glikozu düşerseniz, geriye kalan 50 bin ton yani pancar şekeri muadil olan nişasta bazlı şeker 50 bin tondur. Bunu da 2 milyon 200 bin ton olan pancar şekeri kotasıyla orantıladığınız zaman sadece ve sadece 2,3 yüzdeye denk gelmektedir. Yani, bunun, tamamı, pancarın önünü kesiyor olsa, pancar şekerinin, 2,3 oranında kesiyordur. Ayrıca, siz de zikrettiniz bu zaten bilinen bir şey, hepimizin giderilmesi yönünde elimizden gelen her şeyi sarf ettiğimiz bir şey, sonuçta bir şeyi yasakladığınız zaman gayrikanuni olarak bu piyasaya sunulabilmektedir, maalesef ülkemizde de bu mevcuttur.

Bugün, baktığınız zaman bizim temel müşteri grubumuz gazlı içecek sektörü ve şekerleme sektörüdür Sayın Başkanım. 2002 yılından beri, 2013’e gelene kadar bu sektörler, yıllık bazda ortalama yüzde 8’in üzerinde bir büyüme göstermiştir. Dolayısıyla, kota uygulaması başlamadan önce nişasta bazlı şeker üreten sektör, 465 bin ton arz sağlamıştır, bu da kayıtlarda mevcuttur, resmî kayıtlarda. Dolayısıyla, düşünün ki bu serbest olsaydı, bugün, nişasta bazlı şeker sektörünün arzı yaklaşık 750-800 bin tonlara çıkardı. Şimdi, bir tarafta izoglikozdan, fruktozdan bahsediyoruz muadil, diyelim ki onu pancar şekeri ikame etti kota olduğu için, biz üretemediğimiz için ama glikoz kota ilk yılında 120 bin ton biz arz sağlamışız piyasaya, şu andaki arzımız 80 bin tondur. Bırakın 100-150 bin ton artmayı, 40 bin ton geri gitmiş. Bu da piyasada kotası olmayan veya dışarıdan bir şekilde Türkiye’ye gelerek kaçak olarak sağlanmaktadır. Bizim tespitlerimiz de en az 120 bin tondur. Dolayısıyla, Sayın Vekilim, nedendir bilmiyorum bir şekilde NBS’nin önünün kesilmesini talep etmesine rağmen, bu şekilde bir uygulama aksine kayıt dışıyı, Hükümetin en çok mücadele ettiği, hepimizin mücadele etmek zorunda olduğumuz kayıt dışısını, artırmaktadır ve bu şekilde de bizim üretemediğimiz glikoz onlar tarafından üretilmektedir.

Son sözüm Sayın Başkanım, Avrupa Birliği’ndeki kotadan bahsediyoruz, Sayın Vekilim geçen sene de zikretti, gene cevap verildi, bu basında da yer alıyor, yüzde 2 diye bir şey yok, inşallah artık bu açıklığa kavuşmuştur diye umuyorum. Ve 2015’te de Sayın Başkanım, bu kota kalkıyor yani Avrupa Birliği’nde de kota kalkıyor, inşallah Türkiye’de de kalkar hepimiz rahat ederiz.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, ben de şunu öğrenmek istiyorum, bu kısmını özellikle yazılı: Avrupa ülkelerinde bu glikoz, izoglikoz, fruktoz kullanımı ülke ülke bunların oranları Amerika’da nedir, bunları bize bildirirseniz çok memnun olurum.

Şimdi, sanki şöyle bir algı var, işte milletvekili arkadaşlar da dile getiriyorlar: Bu nişasta bazlı şekerler sağlığa çok zararlı, işte sakarozdan üretilen şekerler de çok faydalıymış gibi, bizim halkın sağlığını tehlikeye atıyormuşuz gibi, buradaki kavramları bize açıklarsanız. Sakaroz, işte glikoz, artı, fruktoz. Glikoz, işte glikoz. İzoglikoz dediniz, şimdi ona baktım, yüzde 10’a kadar fruktoz, artı, glikoz ve fruktoz. Bunları nerelerde, nasıl kullanıyorsunuz, ne şekilde kullanıyorsunuz, bunları bize tam açıklarsanız, biz de vatandaşımıza açıklayalım, eğer tehlikeli bir şey varsa yasaklayalım, tehlikeli bir şey yoksa da millet de rahat olsun, biz de rahat edelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sırada Mustafa Bey var, evet.

MUSTAFA GÖKHAN GÜLŞEN (Kastamonu) – Biraz önce Kurum Başkanımız şöyle bir ifade kullandı: Nişasta bazlı şeker pancar şekerinin alternatifi değildir dediniz.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Glikoz...

MUSTAFA GÖKHAN GÜLŞEN (Kastamonu) – Glikoz ve izoglikoz yani bizde üretilen zaten bunlar herhâlde değil, glikoz ve izoglikoz mu? “Bunlar pancar şekerinin alternatifi” değil diye böyle bir ifade anladım ben. Pancar şekerinin alternatifi değilse genelde ŞEKER-İŞ ve benzeri tüm şeker çalışanları bu kota artışlarında hep tepki gösteriyorlar, neden gösteriyorlar? Glikoz ve izoglikoz nerelerde kullanılıyor? İsmail Bey sordu, ben tekraren onu soracağım.

Bir de “Burada, bizde kota var, Avrupa ve Amerika’da kota yok.” dediniz, bizdeki fiyatlar nelerdir, Avrupa ve Amerika’daki fiyat kıyası nasıldır, bizde kota olması fiyatı yükseltmemekte midir? Bizdeki kota Türkiye’deki ihtiyacı karşılamakta mıdır -biraz önce

gerçi Cargill yetkilisi söyledi ama resmi olarak sizden de alalım- yoksa ihtiyaç daha fazla, kota az olduğu için dışarıdan mı getirmekteyiz veya başka şekilde gayri yasal yollardan mı Türkiye'ye gelmektedir? Bunların cevabını istiyorum.

BAŞKAN – Evet, Necati Bey...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, doğrudan giren yabancı sermaye yani üretime yönelik gelen yabancı sermayeye karşı değiliz, elbette Türkiye'ye katma değer sağlayacaktır, istihdam sağlayacaktır ve mutlaka sermaye getirenin de bir şekilde kârı olacaktır. Ama bu doğrudan gelen sermaye böyle işte istihdam sağlayacak, ülkeye katma değer sağlayacak diye de her türlü Türkiye Cumhuriyeti devletinin kanunlarından dışarıda bırakılarak veya özel ayrıcalıklar gösterilerek burada üretimlerini yaparsa tabii toplumda, toplum vicdanında biraz sıkıntı olur.

Şimdi, temsilci arkadaşımız, tabii savunmak adına birtakım şeyler söyledi ama ben Bursa Milletvekiliyim ve sanayicilik yaptım üstelik. Bursa'da Türkiye'nin en fazla organize sanayisi Bursa'dadır. Şu anda mevcutta 13 tane organize sanayisi vardır, 7 tane de ıslah organize sanayisi vardır ve Türkiye'nin ilk organize sanayisi de Bursa'dadır. Yani, dolayısıyla, sanayi kuruluşları öyle birinci sınıf tarım arazilerinde oluyor falan, bunlar doğru şeyler değil, bir de "yüzde 80" dediniz yani.

Şimdi, bakın, Cargill geldi İzmit Gölü'nün tam sıfır noktasına, 200 dönüm araziye kuruldu, 200 dönüm. Ha, şimdi, efendim, zararı olur, olmaz, vesaire falan, bunlar tartışılabilir ama birinci sınıf tarım arazisinin üzerine sanayi tesisi yapmak kanunen yasak. Dolayısıyla, bundan dolayı birtakım sıkıntılar oldu. Haydar Bey'in bahsettiği, geçen dönem Sayın Karapaşaoğlu'nun verdiği kanun teklifiyle Toprak Koruma Kanunu'nda bir değişiklik, birinci sınıf tarım arazilerinde yapılan sanayi tesislerinde dönüm başına 5 bin lira vererek, oraları ruhsatlı hâle getirdi bu kanun. Yani, bu kanun çıkmadan önce, Cargill çok rahat, her şeyi dört dörtlük olan bir üretim tesisi değildi. Dolayısıyla, yani, 200 dönüm araziye işte 5 bin lira, 1 trilyon lira gibi bir parayla şu anda temsilci arkadaşımızın söylediği hâle geldi. Ama yani birçok böyle ayrıcalıklı, özel kanunlarla yani siz istediğiniz kadar inkâr edin hem basında hem Meclis Genel Kurulundaki tutanaklardan bakın o kanunun adı "Cargill yasası" olarak adlandırıldı ve öyle ifade edildi. Şunu da ifade ettiğim gibi yani yabancı sermaye düşmanlığı gibi algılanmasın, onun dışında Bursa'da veya diğer işte Kocaelinde birçok yabancı sermayenin kurduğu kurumlar var. Niye ne bileyim bir Robert Bosch'a niye kimse bu kadar itiraz etmiyor veya ne bileyim yani Reno'ya, şuna, buna, yani bir sürü şey sayabilirim, bunlara kimse itiraz etmiyor. Yani, dolayısıyla, onun için biraz daha hassas oldu. Yani, bizler, burada, Türkiye Büyük Millet Meclisine bu milletin temsilcisi olarak geldik. Bir de burası Türk milletin en yüksek temsil organıdır yani burada biraz daha bu konuşulanların hepsi kayıtlara geçiyor, tarihe düşüyor, biraz dikkat etmek lazım. Buradaki konuşulanlar, belki bizim zaman zaman direkt kendi görüşlerimiz olmasa bile, vatandaşın merak ettiği veya vatandaşın endişe duyduğu birtakım görüşleri burada biz dile getiriyoruz. Yani, bunu da böyle de algılamak lazım. Onun için, birtakım şeyleri burada kayıtlara geçerken de çok böyle çarpıcı veya yanıltıcı bilgiler de vermemek lazım.

Son olarak da yine ben yani bütün bu tartışmaların sonucunda Sayıştaydan herhangi bir şey, bir açıklama gelmedi. Yani, tekrar ediyorum, buradaki verilen cevap, buradaki anlatılanlarla Sayıştayın bu önerisinin açıklamalarındaki ifadeler birbirini tutmuyor, Sayıştay da...

BAŞKAN – Söz istemişti, Sayıştaya da söz vereceğim.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Lütfen, onlardan da dinleyelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurunuz Haydar Bey.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, Sayın Başkan, burada Cargill'in temsilcisi arkadaş, birtakım ithamlarda bulundu.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Cargill'i incelemiyoruz burada. Şimdi çok müdahale etmedim ama konumuz Cargill değil. Biz, burada başka bir kurum...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Biliyorum, biliyorum.

Sayın Başkan, bir dakika müsaade eder misin? Bir defa...

BAŞKAN – Ama Cargill konuşacaksanız sözünüzü keseceğim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Konuşmayacağım Cargill'i, bir dakika Ahmet Bey.

BAŞKAN – Hayır, rica ediyorum arkadaşlar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Müsaade edin ne konuşacağıma ben karar vereyim. Cargill bu konuşmaların en temel unsuru şu anda, onu düzeltmeden başka bir şey konuşmanın bir mantığı da yok.

BAŞKAN – Cargill'i denetlemiyoruz burada Sayın Milletvekili.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir; yabancı sermaye düşmanı değilim. Niye değilim? Yirmi üç sene yüzde 100'ü yabancı olan bir şirkette çalıştım, yirmi üç sene. Ve benim kentimde, sizin bahsettiğiniz gibi, sanayi tesisleri, bir kısım tarım arazilerinde kurulmuş ama yine Bursa gibi 16 tane -13 tane artı 3 tane de açılıyor- organize sanayi bölgesi var, hepsi ruhsatlı ve kanunlara uygun bir şekilde üretimlerini...

ŞEKER KURULU ÜYESİ M. MUZAFFER SAYINATAÇ – İstanbul...

BAŞKAN – Siz, lütfen söz almadan...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Lütfen bana cevap vermeyin... Şimdi tek tek tartışalım mı hangi kentte ne var diye?

Şimdi, sizin kendi ayıbınız demek istemiyorum ama o gün özel koşulları, yarattığınız koşulları haklı çıkartmak için başka şeyleri söylüyorsunuz, bu değil doğru olan. Şunu kabul edeceksiniz: "Evet, o gün bizim için özel kanun çıktı, mutlak tarım arazisinin üzerine 200 dönüm fabrikamız kuruldu." diyeceksiniz. Üç; "Tüm yeraltı kaynaklarını, sularını kullanıyoruz, onun için o çevreyi tercih ettik." diyeceksiniz. Niye Ankara'ya gelirken bu çorak topraklarda kurmadınız fabrikanızı? Ben, hep onu söylerim. Şimdi, eğer lojistiği ucuza alıyorsanız, ham maddeye hızlıca ulaşıyorsanız, beyaz yaka ve mavi yakalı istihdam teknik eleman ihtiyacınızı ve operatör ihtiyacınızı karşılıyorsanız, başka avantajları da artı tarafa yazdığınız zaman o bölgede sanayi kuruluşu kurmanın avantajlarını hepimiz biliyoruz. Onun için Ankara'ya gelmiyorsunuz, onun için Kars'a gitmiyorsunuz, onun için Yozgat'a gitmiyorsunuz. Niye Bayburt'a gitmiyorsunuz? Hadi Bayburt'a gidin, buyurun. Niçin Bursa'da yaptınız tesisinizi?

ŞEKER KURULU ÜYESİ M. MUZAFFER SAYINATAÇ – Sayın Başkanım, sürekli itham var, nereye kadar gidecek bu böyle?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, Türkiye'deki sanayinin temel problemi bu. Türkiye'deki sanayi oradaki vatandaşın istihdam sağlamak, devlete katkı sunmak için kurulmaz. Ne yapılır? Para kazanmak için kurulur, haklı da buluyorum, özel sektör para kazanmak ister, özel sektör oraya da kurmak ister ama biz buna izin vermemeliyiz. İlegal kurulmuştur, hiçbir ruhsatını ve inşaat ruhsatı dâhil olmak üzere, üretim ruhsatları olmak üzere almadan, üretime geçmiştir orada Cargill ve bir akşam kanunla bütün işler halledilmiştir. Şimdi, bu bir gerçek, realite, bunu da bileceğiz. Özel sektör de gelecek, yabancı sermaye de gelecek.

BAŞKAN – Haydar Bey, bir sorunuz var mı?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Arkadaşa bir sorum var. Fabrikasının kapasitesi nedir şu anda, yüzde kaç kullanılmaktadır kapasitesinin?

BAŞKAN – Kime soruyorsunuz bunu?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Cargill'in temsilcisine.

BAŞKAN – Değerli Milletvekilim, böyle bir soru olur mu?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yönetim Kurulu üyesi değil mi niye soramayayım ya?

BAŞKAN – Değerli arkadaş, Cargill'in Yönetim Kurulu üyesi...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Pardon?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Adamın fabrikasından bize ne, Sayın Başkana sor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir dakika ya arkadaşlar, Yönetim Kurulu üyesi değil mi, burada bunlara cevap vermek için bulunmuyor mu?

BAŞKAN – Haydar Bey, konu başka yere...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Niye geldiler o zaman? Yapmayın gözünüzü seveyim ya!

BAŞKAN – Haydar Bey, muhatap arkadaşımız değil. Şu anda Şeker Kurumunu konuşuyoruz. Cargill'e doğru işi kaydırırsanız...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ahmet Bey, kaydırmıyorum ya!

BAŞKAN – Onu konuşmuyoruz biz. Rica ediyorum, bak, yanlış yerlere gidiyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ahmet Bey, konuşmuyorum, özel sektör zararına yatırım yapmaz.

BAŞKAN – Yapar, yapmaz, o bizi ilgilendirmez.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 100'lük kapasitesinin 20'sini kullanarak üretim yapmaz, böyle bir şey yok arkadaşlar, onun için sordum.

Yine bir başka şey... Sizinle kişisel bir husumetim yok ya, böyle bir sıkıntım da yok yani arkadaşın benim kişisel bir husumetim de yok, Cargill'le de yok.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Öyle gibi yansıtıyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama niye öyle... Siz yansıtıyorsunuz öyle ya, ben normal sorularımı soruyorum.

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Sayın Milletvekilim, sen her şeyi söyleyebiliyorsun, o arkadaş da kelimelerini özenle seçiyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O da söylüyor, hayır ya o da söylüyor.

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Size çok dikkatli davranıyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben kişiliğine bir hakarete falan bulundusam özür dilerim.

BAŞKAN – Haydar Bey, Komisyon Başkanlığına ithafen, bu tarafa dönün lütfen.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Daha sert konuşmaya başlayacağım yani burada, Allah Allah!

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Yok, hayır, hayır, lütfen...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Haydar Bey, biraz sakin olun.

BAŞKAN – Haydar Bey, değerli milletvekilleri...

MUSTAFA GÖKHAN GÜLŞEN (Kastamonu) – Yani bu kadar germeye gerek yok, konumuz Türkiye'nin mesel eleri.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sonra, benim konuşmalarım da, burada NBŞ'nin kaçak üretimine teşvik ettiğimi ifade etti. Bunu da anlamak istiyorum, nasıl kaçak üretimi ben teşvik ediyorum, hatta kaçak üretimin önlenmesi için glikozun serbest bırakılıp bırakılmayacağını da Genel Müdüre ayrıca sordum. Yani, burada, Türkiye'de, çünkü kota verilenlerin dışında da üretim yapan fabrikalar var ve bunlar kontrol edilemiyor. İşte, birtakım sayaçlar koyuyorlar ama on-line izlenmediği için veya bir kısmı izlenemediği için problem olduğunu zaten Genel Müdür söylüyor. Ben, hatta kaçak üretimin önlenmesi konusunda da ne gerekiyorsa yapılması konusunda destek veriyoruz, böyle bir şey olabilir mi, bizi suçluyor kaçak üretime teşvik ediyoruz diye.

Şimdi, bir realite var, bu realite şu: Herkes Türkiye'de üretim yapabilir. Bu, yabancı şirket olabilir, yerli şirket olabilir. Yasalara uyduğu sürece hiçbir sıkıntı yok, alkışlarınız da yatırım yapmalarını ama kendi şirketlerine özel çıkarlar sağlayıp burada savunmaya kalkarlarsa gereken cevabı da veriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, müsaade ederseniz değerli arkadaşlar, arkadaşımızın buradaki konumu nedir anlayamamış. Ben, müsaade ederseniz, söyleyeyim size şimdi: 2001 tarih, 4634 sayılı Kanun çerçevesinde Şeker Kurulu: "Kurul, Kurumun karar organı niteliğinde olup, bu Kanun kapsamındaki konularda her türlü kararları almak ve uygulamak üzere, biri Başkan ve biri Başkanvekili olarak toplam yedi üyeden oluşur.

Kurul Başkanı, Kurumun da Başkanıdır. Kurumu, idare ve yargı mercilerinde ve üçüncü kişilere karşı Başkan temsil eder. Bu sorumluluk; Kurulun işleri ile ilgili olarak kamuya bilgi verilmesi görevini de kapsar. Başkanvekili, Başkanın yokluğunda Başkanın tüm görevlerini ve yetkilerini üstlenir.

Bakanlar Kurulu; Bakanlık, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakanlık, sakaroz kökenli şeker üreten ve sermayesi kamuya ait olan Şirket ile pancar kooperatiflerinin oluşturduğu üst birliğin göstereceği ikişer aday, sakaroz ve nişasta kökenli şeker üreten şirketlerin her grubundan Türkiye'deki fabrikalarından nominal üretim kapasitesinin son üç yıl ortalama üretimi..."

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Arkadaş yetkili. Yetkisiz demiyoruz ki.

BAŞKAN – Haydar Bey, müsaade eder misiniz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Niye okuduğunuzu anlayamadım.

BAŞKAN – Arkadaşımızın burada bulunma gerekçesini açıklıyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kabul ediyoruz, burada bulunacak tabii arkadaşımız, bulunmaması gerektiğini söylemiyoruz ki.

BAŞKAN – Haydar Bey, bir saniye...

"...en fazla olan iki şirketin ayrı ayrı önercekleri ikişer aday arasından birer üye olmak üzere bir Başkan ve altı üye seçer ve atar. Başkanvekilini, Kurul üyeleri kendi aralarından seçer."

Şimdi, arkadaşımız burada, o nasıl ki PANKO'nun temsilcisi arkadaşımız orada oturuyorsa kanunla, nişasta bazlı grubunun da temsilcisi kanun ile oturuyor orada.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam, bir sıkıntı yok. Onunla ilgili bir şey söylemiyoruz ki.

BAŞKAN – Evet, yani onun da şirketini biz denetlemiyoruz, biz Şeker Kurumunu denetliyoruz.

Buyurun Sayın Vekilim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bütün bunların farkındayız Sayın Başkan. Yani bu konuda bir sıkıntı yok. Biz arkadaşımıza “Buradan kalsın, gitsin.” falan da demedik ayrıca.

BAŞKAN – Ya, daha ne diyebilirsiniz be kardeşim ya, daha ne diyebilirsiniz?

Evet, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Başkan, Sayın Kurul Başkanının konuşmasının son sayfasındaki sondan ikinci ve üçüncü paragrafta: “Bu mezkûr yönetmelik değişikliği ile her yıl pazarlama yılı sonunda şeker üreticisi şirketlerden kamuya ait olanlar hariç, pazarlama yılı sonunda kotayı esas üretim, satış, stok gerçekleştirmelerine ilişkin yeminli mali müşavirden rapor alınması zorunlu hâle getirilmiştir. Böylelikle kayıt ve kota dışı şeker arzıyla mücadelenin güçlenerek devam edeceği inancındayız.”

Diğer taraftan, “Kurumumuz ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı arasında geçtiğimiz nisan ayında usulsüz ithalat ve ihracatın önüne geçilmesi amacıyla...” diye başlayan da bir veri paylaşımına ilişkin protokol imzalanmıştır. “Protokol kapsamında, şeker ve yüksek yoğunluklu tatlandırıcılara ilişkin verilen sistem üzerinden kurumumuza iletilmesi yoluyla bu ürünlerin dış ticaretinin daha etkin izlenmesi sağlanacaktır.” diyor. Yani sonuç itibarıyla, denetimin daha da ileri noktalara taşınacağı, bu konuda protokoller hazırlandığı belirtiliyor.

Bir önceki Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ'nin şeyini denetlerken de orada kota dışı ihracat maksadıyla alınan ürünlerin iç piyasaya sürüldüğü ve bundan doğan, yaklaşık 57 milyon liralık bir rakama tekabül eden bir kaçakçılık vardı. Yani ihracat amacıyla şeker alınıyor, hem ihraç edildi diye KDV alınıyor hem de iç piyasaya daha yüksek orandan sürüldüğü için de iki türlü kâr yapılıyordu. Bunu önlemeye dönük bir, sanırım, kısmen, daha, mücadele etkinleştirilmeye çalışılıyor.

Şimdi, bunun elde edilen verileri var mı? Şimdiye kadar Gümrük Bakanlığıyla yapılan protokolden elimize ulaşan, kaçakçılığa karışmış, ihracat kotasıyla ürün almış, bunu iç piyasaya sürmüş şirketler varsa bunların isimlerini yazılı olarak rica ediyorum.

Çok fazla dallandırmadan Cargill'le ilgili bir değerlendirme yapmak istiyorum, çok kısa Sayın Başkanım.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye’de, serbest piyasa koşullarına göre ülkemize gelmiş, Türk yasalarına uygun olarak çalışmak için müracaat etmiş ve bu koşulları yerine getiren, özellikle sermaye yatırımı, istihdamı sağlayan, üretime dayanan kuruluşlara saygılıyız ve bunu teşvik ediyoruz, gelmelerinde de yarar olduğunu düşünüyoruz. Tabii, söz konusu şirketin Türkiye’ye gelişi, çalışmaya başlaması çok uzun süre tartışıldığı için burada da gündeme gelmesinde bir beis yok. Türk yasalarına göre, yasaları zorlayarak, alan açarak işi çok ciddi olarak Parlamentoda yasa değişikliğine kadar vardırırdıkları için de bu konuda sıkıntıları göğüslemeleri gayet normal. Tabii ki sadece pancar üreticileri değil, benim bölgemde, Çukurova bölgesinde, özellikle, mısır üreticilerinin çok yoğun olduğu dikkate alınırsa sadece pancar üreticilerinin hak ve çıkarlarının korunması değil, bir bütün olarak Türk tarımının, çiftçilerinin hak ve hukukunun korunması konusunda çalışma yapmamız gerekiyor.

Ben çok iyi hatırlıyorum, özellikle organize sanayi bölgeleri yaygınlaşmadan önce Türkiye’de, özellikle kendi şehrimden, Adana’dan örnek vermek istiyorum: Adana’daki bütün sanayi kuruluşlarının tamamı, kalemi dikseniz bir yıl sonra 2 kalem olacak verimli tarım arazilerinde kurulmuştu. Sabancı’nın bütün fabrikaları, bütün tekstil fabrikaları, sanayi fabrikalarının tamamı birinci sınıf tarım arazilerinde kuruldu. Hatta birinde ben üniversite öğrencisiydim, Sayın Başkanım, Hacı Ağa, Sakıp Ağa, üniversiteye konferansa gelmişti. Ben o zaman daha on sekiz yaşındaydım, sordum: “Ağam, neden bu şeyleri götürüp Adana’nın dağlarına ya da kurak şeylere kuruyorsunuz?” O tatlı dilli, o nüktedan Sakıp Ağa bu soruya cevap vermemişti. Çünkü ana yolun etrafında, lojistik olarak, ulaşım olarak, enerji olarak, su olarak verimli tarım arazilerini... Yani bu ülkede tarım arazilerini ilk piç edenlerin başında büyük sanayicilerimiz, eski sanayicilerimiz var.

Tabii ki mızrak çuvala sığdırıldı “Cargill Yasası”nda. Ama şimdi de “Her şey yoluna koyuldu.” diyerek “Biz pirüpakız.” demek, burada cevap vermeye de çalışmanın bir anlamı yok. Zaten Türkiye’deki temel sıkıntılardan bir tanesi de bu. Geçen gün Sayın Medis Başkanımız Bülent Arınç da demişti “Türk halkı birkaç gün sonra unutuyor.” demişti ya her şeyi. Türk halkı da unuttu, gitti. Bizim burada konuları gündeme getirmemiz çok fazla bir anlam ifade etmiyor. Ama Türk tarımına, Türk sanayisine “Cargill Yasası” bir hançer olarak girdi ve ebediyete kadar da bu değişmeyecektir, Cargill’in Türk yasasına nasıl müdahale ettiği, Türk tarımına nasıl müdahale ettiği.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Devam ediyor muyuz arkadaşlar?

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bir cümleyle bir soru sorayım:

BAŞKAN – Bir cümleyle, buyurun.

Başka yok değil mi arkadaşlar?

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim.

Nişasta bazlı şeker üreticileri, kullandıkları mısırın ne kadarını yerli olarak kullanıyorlar, ne kadarını ithal ediyorlar?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Başkan, Komisyon toplantımızda Komisyon üyelerimizin yönelttiği sorulardan cevaplandırılması hazırlık gerektirenlere toplantı tutanaklarının tarafınıza tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde yazılı cevap vermeniz gerekmektedir.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Sayıştayı dinleyemedik.

BAŞKAN – Evet, Sayıştaya...

Söz istiyor musunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet.

BAŞKAN – Evet, buyurun, kısa bir cevap.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bu durumda kaldırmamız lazım gündemden bu...

BAŞKAN – Zaten bundan sonraki kanun değişikliğinden sonra kurum karşımıza gelmeyecek. Bugün değerlendirelim biraz daha.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şeker stoklarının fazla olmasına karşın...(Gürültüler)

BAŞKAN – Dinliyoruz arkadaşlar, Sayıştay...

Ne soruldu size? Neyin cevabını vereceksiniz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Pancar şekerinin glikoz yerine kullanılmadığı, yani onun ikamesi olmadığını sormuştu sayın milletvekili, onu açıklayacağım. Bir de kot artışıyla ilgili bir kısa açıklama yapacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şeker stokları yüksek, buna karşın yerine pancar şekeri kullanılmayan, glikoz talebi karşılanmadığı için NBŞ kotalarının artırılması gerektiği ifade edildi.

2011-2012 pazarlama yılında Türkiye’de 150 bin ton glikoz üretilmiş. Bunun 70 bin tonu yurt içine satılmış, 88 bin tonu yurt dışına satılmıştır. Onun için, yani talebin karşılanmaması diye bir şey yok. Bunlar Şeker Kurulunun verileri. İçeriye satabilse bu üretici şirketler 88 bin tonu dışarı satmaya uğraşmazlar. Yani onun için, kotanın artırılması için bu glikoz talebinin karşılanmaması gibi bir gerekçe yok. Zaten ithalat da çok sınırlı kalıyor. 2006 yılında yüzde 135’ten yüzde 20’ye indirildi üzerindeki vergi. Ama ithal edilen miktar yüzde 135’te olduğu dönem kadar, ithalatta bir artış yok.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Başkan, çok teferruatlı sorular soruldu. Kanaatimce iyi bir çalışma yaparak bunlara yazılı cevap vermeniz gerekir.

MUSTAFA GÖKHAN GÜLŞEN (Kastamonu) – Çok basit sorular var Sayın Başkan, basitleri cevaplandırın, teferruatlıları sonra söyleyin.

BAŞKAN – Yani, ciddi bir çalışma yapın ekibinizle lütfen. Bahsettiğim gibi raporlar, bu konuşma metinleri daha sonra çözülecek, ondan sonraki on beş gün içerisinde size gelecek bunlar. Heyetinizde toplanın, zaten bu arada kanun Genel Kurula inerse orada ayrı bir çalışmamız olacak.

Evet, var mı söyleyeceğiniz bir şey benim bu açıklamamdan sonra?

ŞEKER KURULU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Çok kısa bir şey söyleyeyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, buyurun, söyleyin.

ŞEKER KURULU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Yalnız, tekrar soru sormaya meydan verecek cevaplar vermeyin.

ŞEKER KURULU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Yok, tüm sorulan soruları arkadaşlarımız not aldı, ben de not aldım. Yazılı cevap vereceğiz.

Ama bir hususu tekrar, burada çok konuşulduğu için, netleşsin diye söylüyorum: Pancar şekerinin yerine ikame edilen şey “izoglikoz” dediğimiz şeydir. Yani nişasta bazlı şekerin 2 tane ana alt şeyi var: Glikoz, izoglikoz. Glikoz pancar şekeriyle ikame edilemiyor. Biz ikisini beraber kotalı ürettiriyoruz. Yani hem glikoz hem izoglikoz toplam olarak. Orada soruldu da.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Yüzde 76’nın üzerinde kota...

ŞEKER KURULU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Sayın Vekilim, sizin elinizde zaten. Yani onu netleştirmek için söylüyorum.

Ve denetimle ilgili olarak da “Niye kuru madde, sıvı madde?” dendi. Bir de onu ifade etmek istiyorum. Bizde sıvı madde bazlı verilmesinin sebebi, yine, 2001 yılında çıkan kanundan kaynaklanıyor. Çünkü biz glikozu da kota kapsamına dâhil ediyoruz. Glikozun da denetimindeki, Türkiye gerçeğinden kaynaklanan bazı sorunlar var. Serbest bırakıldığı zaman nasıl olacak, kuru madde bazında olduğunda nasıl olacak, sıvı madde... Çünkü sıvı madde bazında ticarileşiyor. Sıvı madde bazında satıyorsunuz. Debimetre koyuyorsunuz. Debimetrelerin ölçeğini sıvı madde bazında yapıyorsunuz, o daha kolay olacak, sonuçta fark etmiyor.

BAŞKAN – Sayın Başkan, çok teknik konulardan biz anlamayız, biz hesap işlerine bakıyoruz.

ŞEKER KURULU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Sayın Başkanım, şahsınıza ve tüm Komisyon üyelerimize teşekkür ediyorum.

Hayırlı olmasını diliyorum.

Çok teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Evet, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumu Başkanlığının **2011 yılına ilişkin** bilanço ve netice hesaplarına ait Alt Komisyon raporunun sonuç bölümünü okutuyorum:

“Sonuç:

Şeker Kurumunun 2011 yılı bilançosu ve 95.469,48 Türk Lirası zararlı kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.”

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumu Başkanlığının 2011 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait Alt Komisyon raporunun sonuç bölümünü ibranıza sunuyorum: İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

Var mı son sözünüz Sayın Başkan?

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – 10 kişi aslında karar yeter sayısı.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 10 kişiyle oylama yapabiliriz, 12 kişiyle toplantı yapabiliriz.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Karar yeter sayısı yok.

BAŞKAN – Hayır var.

Değerli arkadaşlar, 10 kişiyle karar alabiliriz, 12 kişiyle Komisyon toplantısını açabiliriz.

Evet, son cümle.

Buyurun.

ŞEKER KURULU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Sayın Başkanım, değerli vekillerim; hepinize katkılarınızdan dolayı çok teşekkür ediyorum.

İnşallah, Şeker Kanunu çıkarken daha iyi bir... Yani bu katkıların o kanun çıkış sürecinde de eksiklerimizin doldurulması temennisiyle teşekkür ediyorum, hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Evet, ben de teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 2011 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmesi bitti.

Değerli üyeler, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve tasfiye hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2011 yılına ait faaliyetlerinin denetim görüşmelerini yapmak için 16 Mayıs 2013 Perşembe günü saat 10.30’da toplanmak üzere Komisyonumuzun bugünkü toplantısını bitiriyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 17.48